مجموعه

المجموعة الزهدية في الأحكام الدينية

جزء ثانی

(قسم اول)

نكاح و تفرعاتنه دائر احكامی حاويدر

[illegible]

السيد احمد زهدی

فتوا خانه نك نظر تدقيقندن كچورلدكدن صكره معارف نظارت جليله سنك ٥٥٣ نومرو و في ٢٠ جمادی الاولی سنه ١٣١٣ تاريخلی رخصتنامهٔ رسميسيله طبع اولنمش و هر حقی صاحب اثره عائد بولنمشدر

درسعادت

١٣١٣

المجموعة الزهدية
فى الاحكام الدينية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى احلّ لنا النكاح * وحرّم علينا السفاح *
والصلوة والسلام على نبينا محمدٍ سيد المِلاح * وعلى آله
وصحبه الذين هم اصحاب الصلاح والفلاح *

مجموعهٔ زهدیه‌نك جزؤ اولى كبى جزؤ ثانيسنك
اشبو برنجى قسمنك دخى بعنايته تعالى ترتيب واكمالى سايهٔ

موفقيتوايهٔ حضرت خلافتپناهيده تيسر نماى حصول اولمش
وقسم ثانيده دردست اولمغله حسن اتمامى الطاف جليلهٔ
سبحانيه‌دن مستدعا بولنمشدر { ومنه التوفيق }

السيد احمد زهدى
ابن السيد الحاج محمد رفعت
عفى عنهما

مقدمه

عابدينك اشتغاللرى عبادات وبقالرى معاملات ايله اولديغندن معاملاتدن نكاحك ديگرلرى اوزرينه تقديمى عبادته اقرب بولنمسندندر .

نكاحده تسويهٔ امور عياله وتربيهٔ اولاده قيام واعفاف النفس عن الحرام مثللو مشغوليت مشروعه ومقبوله ومزيت مرغوبه واردر بناءً عليه نكاحه توسل وابتدار وبونك استلزام ايده‌جكى اسباب معيشت ونفقه‌يى ولوازم صحت وتربيه‌يى استحضار نوافل عبادات ايچون تخلى وانزوادن افضلدر حتى متزوجك فقر حالى اولسه بيله نكاح . نيت خالصه ايله اولديغى تقديرده استعيذبالله ﴿ اِنْ يَكُونُوا فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴾ نص منيفى و ﴿ اِلْتَمِسُوا الرِّزْقَ بِالنِّكَاحِ ﴾ حديث شريفى اقتضاسنجه اكثريا وسعت رزق ونعمتى مستلزمدر .

امام قهستانى نكاحك عبادتدن تأخيرينك وجهى عبادته نسبتله مركب ايله بسيط كبى اولمسيدر ديدى چونكه نكاح . من وجه عبادت ومن وجه معامله‌در ﴿ خلاصه عن الطحطاوى وغيره ﴾

نكاحده اوچ دواعىٔ مختلفه اجتماع ايتمشدر بونلرك برى داعيهٔ شرع . وديگرى داعيهٔ عقل . وآخرى داعيهٔ طبع در .

داعيهٔ شرعيه استعيذبالله ﴿ فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَآءِ

مَثْنٰى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ ﴾ و ﴿ وَاَنْكِحُوا الْاَيَامٰى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَاِمَائِكُمْ ﴾ آيتين جليلتينى وصحيح بخارى ومسلم ايله احياء علوم وشرحنده مندرج بولنان ﴿ تَزَوَّجُوا فَاِنِّى مُكَاثِرٌ بِكُمُ الْاُمَمَ وَلَا تَكُونُوا كَرَهْبَانِيَّةِ النَّصَارٰى ﴾ و ﴿ تَنَاكَحُوا تَكْثُرُوا فَاِنِّى اُبَاهِى بِكُمُ الْاُمَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتّٰى بِالسِّقْطِ ﴾ و ﴿ اَلنِّكَاحُ سُنَّتِى فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِى فَقَدْ رَغِبَ عَنِّى ﴾ و ﴿ اَلنِّكَاحُ سُنَّتِى مَنْ اَحَبَّ فِطْرَتِى فَلْيَسْتَنَّ بِسُنَّتِى ﴾ و ﴿ مَنْ كَانَ مُوسِرًا لِاَنْ يَنْكِحَ ثُمَّ لَمْ يَنْكِحْ فَلَيْسَ مِنِّى ﴾ و ﴿ يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ فَاِنَّهُ اَغَضُّ لِلْبَصَرِ وَاَحْصَنُ لِلْفَرْجِ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ فَاِنَّهُ لَهُ وِجَاءٌ ﴾ احاديث شريفه وامثاليدر

داعيهٔ عقليه . هر عاقل لبيب وكامل اديب ايچون بنى نوعنك تكثر وتزايد اعداد ونفوسنى وكندوسنك ارتحالندن صكره ممكن مرتبه دنياده بقاى نام وشاننى امل وآرزو ايلمك طبيعى اولوب بوده تناسل وتوالد طريقيله سهل الحصول اولمسنه نظراً نكاحه ميل ورغبت وبو وسيلهٔ جميله ايله تكثير ابناى جنسنه خدمت وظهور ايده‌جك اولاد واحفادينه مهر ومحبت ايتمك انسانيت مقتضياتندن بولنميدر .

داعيهٔ طبعيه . دخى مباضعات (١) ومضاجعات (٢) نفسانيه‌يه تمايل ومجبوريت مقتضاى طبيعت اولمغله بونك امر مشروع نكاح

---

(١) مُبَاضَعَات * مجامعت (٢) مُضَاجَعَات * ميل وتوجه كوسترمك * همفراش اولمق

ايله اجراسنده محسنات ومثوبات عظيمه نك وجودى رهين رتبهٔ بداهت اولمسيدر ﴿ ملخص عن الموقوفات وغيرها ﴾

﴿ اعلنوا هذا النكاح واجعلوه فى المساجد ﴾ حديث شريفى موجبنجه نكاحى اعلان واشرف ايام اسبوع اولان جمعه كونى عاقد رشيدك معرفتى وشهود لازمه نك حضور ودلالتى ايله مسجدده اجرا وعقد اوزرينه خطبه يى تقديمه اعتنا مندوبدر .

مثلا ﴿ الحمد لله الذى احلّ لنا النكاح . وحرّم علينا السفاح . والصلوة والسلام على سيدنا محمّد سيد الملاح . الذى ازال ظلام الشرك بنوره الوضاح . امّا بعد فانّ الله تعالى ورسوله امرنا بالنكاح وهو سنّة الاسلام * فقال فى كلامه العزيز وهو افصح الكلام ﴾

﴿ يا ايها الناس اتقوا ربكم الذى خلقكم من نفس واحدة وخلق منها زوجها وبث منهما رجالاً كثيراً ونساءً واتقوا الله الذى تساءلون به والارحام ﴾ وقال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ﴿ تناكحوا تكثروا فانى مكاثر بكم الامم يوم القيامة ﴾ دينلدكدن صكره عقده بدأ وشروع اولنور .

رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم افندمز حضرتلرينك خطبهٔ بليغهٔ نبويه لرى اولمق اوزره حصن حصين صاحبنك روايت ايلديكى خطبهٔ شريفه تبركاً پيرايهٔ صحيفه قلندى .

﴿ الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ونعوذ بالله من شرور انفسنا

وسيّآت اعمالنا من يهده الله فلا مضلّ له ومن يضلل فلا هادى له واشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له واشهد انّ محمّداً عبده ورسوله ﴾ ﴿ يا ايها الناس اتقوا ربكم الذى خلقكم من نفس واحدة وخلق منها زوجها وبث منهما رجالاً كثيراً ونساءً واتقوا الله الذى تساءلون به والارحام انّ الله كان عليكم رقيباً ﴾ ﴿ يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله حق تقاته ولا تموتنّ الا وانتم مسلمون ﴾ ﴿ يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله وقولوا قولاً سديداً يصلح لكم اعمالكم ويغفر لكم ذنوبكم ومن يطع الله ورسوله فقد فاز فوزاً عظيماً ﴾ تعفف (١) نيت خالصانه سيله تناكح ضمننده استدانه ايتمك ومرأه سناً وحسباً وعزاً ومالاً رجلك مادوننده واخلاقاً وآداباً وورعاً وعفةً وجمالاً اركگك فوقنده بولنمق دخى مندوباتدندر ﴿ در مختار . طحطاوى وغيرهما ﴾

—o◇o—

﴿ برنجى كتاب ﴾

احكام نكاحه متعلق اولوب سكز بابى حاويدر .

—o×◇×o—

﴿ برنجى باب ﴾

نكاحك تعريفاتيله بعض مسائلى شاملدر .

نكاح . فقهاى عظام حضراتى عندنده ملك متعه ايچون شرعاً

---

(١) تعفف * عفت يعنى محارمدن نفسنى صيانت ايتمك

موضوع اولان یعنی نکاحه هیچ بر مانع شرعیسی اولمیان مرأه دن رجالك استمتاعنك حلنی قصداً افاده ایلیان بر عقددر .

اشبو تعریفدن مشرکه‌نك و برینك رجولیتی و دیگرینك انوثیتی تظاهر ایتمامش اولان خنثای مشكلك و نسادن نسباً ویا صهراً یاخود رضاعاً علی التأبید محرم اولملرك نکاحلرینك عدم جوازی متبین اولور و مقصود ملك رقبه اولدیغندن تسری (۱) ایچون جاریه اشتراسی مثللو انتفاعی حل ضمنی بی افاده ایدن عقد دخی خارج قالور ﴿ ملخص عن در مختار . طحطاوی . درر ﴾

صدر الشریعه‌نك بیانه گوره متعاقدین بیننده علل اربع موجود اولوب بونلر علت مادیه اولان ایجاب وقبول . علت فاعلیه اولان موجبله قابل . علت صوریه اولان عقد حاصل . علت غائیه بولنان ملك استمتاع دن عبارتدر ﴿ درر . مجمع الانهر ﴾

ملك متعه‌یه زوجك مالکیتدن مقصد . مجرد اعضای زوجه‌دن زوجك استمتاعه مالك اولمسیدر . کأن حکماً زوج . زوجه‌نك عیننه مالك اولمش اولور ایسه‌ده حقیقةً عیننه مالك اولمش اولماز .

زیرا حقیقةً عیننه مالك اولمش اولسه شبهه ایله وطی اولنان منکوحه‌نك عقری زوجك اولور ایدی حالبوکه بونده بدله زوجه مالك اولوب زوجك مالکیتی انجق استمتاعك تحایلی حقنده‌در یوقسه حق زوجیته متعلقه اولمیان احکامده زوجك مالکیتی یوقدر .

نکاح . اهل اصول ولغت نزدنده وطی‌ده حقیقت . وعقدده مجازدر . بو تقدیرجه نکاحك شرعاً ولغةً معنالری بر اولور .

---

(۱) تسرّی . استفراش ایتمك

نکاح . عقد ایله وطئه صادق اولان ضم . معناسنه موضوعدر دیانلره گوره معناده اشتراك معنوی بولنمق لازم گلور ﴿ در مختار . طحطاوی ﴾

نفسك نسایه شدت رغبت واشتیاقی حالنده زنا ارتکابی متیقن ایسه کندوبی اندن محافظه وتحصن (۱) ایچون مهر ونفقه‌یه قدرتك وجودیله نکاح . فرض اولور .

اعتدال ومهر ونفقه‌یه اقتدار صورتنده نکاح سنت مؤکده‌در .

حالین مذکورین‌ده ترك نکاح موجب اثمدر .

جور وغدر خوفنده یعنی حقوق زوجیتی حقیله ولایقیله اجراده قصور وفتور وقوعنی تیقن حالنده نکاح تحریماً مکروهدر ﴿ در مختار . ملتقی ﴾

نکاح . کندولریله تصرف شرعینك انشا وایجادی قصد اولنان طرفیندن برینك حدثك تحقق وقوعنه زیاده دلالت ایدن لفظ ماضی‌یی استعمال ایدرك ایجابی ودیگرینك قبولی ایله منعقد ومرتبط اولور .

احدهمادن برینك یعنی بالذات مرأه‌نك « زَوَّجْتُ نَفْسِی » ویا ولیسی اولان پدرینك « زَوَّجْتُ بِنْتِی » یاخود وکیلنك « زَوَّجْتُ مُوَكِّلَتِی مِنْكَ » وآخرك یعنی بالذات رجلك « قَبِلْتُ لِنَفْسِی » ویا ولیسی اولان باباسنك « قَبِلْتُ لِابْنِی » یاخود وکیلنك « قَبِلْتُ لِمُوَكِّلِی » دیملری گبی ﴿ در مختار . درر ﴾

---

(۱) تَحَصُّنْ . تحفظ واحتراز ایتمك

انعقاد . کندو سببیله عقد شرعی وجهله ایکی کلامك یکدیگرینه ارتباطیدرکه بوده ذکر اولنان ایجاب وقبولدن عبارت اولوب شو مقامده ایجابدن . احد عاقدیندن یعنی گرك بالذات مرأه ورجلدن ویا وکیللری جانبندن اولاً صادر وایجابه صالح اولان لفظ تام . وقبولدن . هرقنغیسندن اولور ایسه اولسون ثانیاً وقوعبولان کلام . مقصوددر ﴿ مجمع الانهر . طحطاوی ﴾

نکاح . لفظ ماضی ایله منعقد اولهجغی گبی بری ماضی یه ودیگری استقباله ویا حاله موضوع ایکی لفظله ده مجلس واحدده انعقاد ایدر .

رجلك « زوّجنی » یاخود « زوّجینی » و « کونی امرأتی » ویا وکیلك « کونی امرأة مؤکّلی » وولینك « کونی امرأة ابنی » مثللو تحت استقبالده داخل بولنان کلاملرینه جواباً بالذات مرأه ویا وکیل ویا ولی طرفلرندن « زوّجتُ » ویا « قبلتُ » یاخود « بالسّمعِ والطّاعة » دینلمسی گبی .

استقباله مخصوص اولان « زوّجنی » یاخود « زوّجینی » ویا « کونی امرأتی » جمله‌لری امر صیغه‌سیدر . زیرا امرك مدلولی انجق کندوینی تلفظ ایتدکدن صکره تحقق ایلر بو ایسه تکلم زماننه نسبتله مستقبلدر .

حاله موضوع اولان صیغه قائلك استقبالی نیت ایتمیه‌رك همزه ویا تاء یاخود نون ایله بدأ وتکلم ایلدیگی مضارع صیغه‌سیدر مثلا رجلك « اتزوّجك » ویا « انا متزوّجك » ویا « تزوّجیننی نفسك » قوللرینه مرأه‌نك « زوّجتُ نفسی » جوابنی اعطا ایتمسیله عقد حاصل اولور .

« انا متزوّجك » ده‌کی متزوج . « ذاتٌ قامَ بها الحدثُ وتحقّق فی وقتِ التّکلّمِ » معناسنه موضوع اسم فاعل اولوب التزاماً حاله دلالت ایلر .

استفهام طریقیله برینه معلومه اولان بر مرأه ایچون « هل اعطیتنیها » یعنی سن او قادینی بکا ویردکمی دینلدکده مخاطب ویردم جوابنی اعطا ایلدیگی ومجلس . نکاح . مجلسی اولدیغی صورتده عقد تحقق ایدر ﴿ در مختار . طحطاوی . درر ﴾

برکیمسه ایکی رجل حضورنده غیر متأهله بر مرأه یه « یا عرسی » دیو ندا ایدوبده مز بوره جوابنده « لبّیك » دیسه نکاح منعقد اوله‌جغی مذهب مختار اوله‌رق درمختارده گوسترلمش وحالبوکه « لبیك » لفظی « اجبتك اجابةً بعد اجابةٍ » معناسنی متضمن بولندیغندن قبول . ماضی وایجاب . جملهٔ اسمیه وشوحالده « یا عرسی » « انتِ عرسی » دیمکدرکه « انا متزوّجك » منزله‌سنده اولور دیمش ایسه‌ده ذکر اولنان صورت . خلاف ظاهر روایت اولدیغنه بناءً نکاحك عدم انعقادی قول صواب اولمق اوزره بحر ونهر ایله دیگر بعض کتب فقهیه‌ده تصریح وبیان اولنمشدر ﴿ طحطاوی . رد محتار ﴾

لفظ واحد ایله ده عقد جائزدر مثلا صغیر ویا صغیره‌نك ولیّ واحدی یاخود طرفندن وکیلی حاضر اولان صغیره ایله صغیری اشارت ایدرك « زوّجتُ هذه من هذا » دیدیگی صورتده عقد حاصل اولور ﴿ جوهرة ﴾ مسائل محرره‌نك جمله‌سنده نکاحك مقصود وشهودك حاضر وموجود اولمسی مشروطدر .

عاقدینك ایجاب وقبولدن برشی تذکار ایتمیه‌رك یالکز مهردن برمقدار اوزرینـه حصول رضالریله انی قبض وتعاطی ایلملری مثللو فعل ایله نکاح . منعقد اوله‌میه‌جغندن ایجاب وقبولك وجهِ مشروع اوزره ذکری وشهودك حضوری لازمدر .

حاضر بالمجلس اولان ایکی کشیدن برینك « تَزَوَّجْتُكِ » دیه‌رك کَتَبَ وآخرینك « قَبِلْتُ » دیو تحریر ایلملریله‌ده عقد حاصل اولمیوب بلکه مجلسدن غائب اولان کیمسه‌نك امر . لفظیله اولمیه‌رق مکتوبك مضمونی شاهدلره اعلام شرطیله اولور که حتی ایجاب وقبوله شهادتلری واقع اوله . چونکه شاهدینك غائب حقنـده‌کی مکتوبك مضمونی سماعلری حاضر حقنده وقوعبولان استماعلری کبیدر .

اما امر لفظیله اولورسه یالکز مرأه‌نك کلامنی استماع ایله اکتفا اولنور وبوده ایجاب وقبول مقامنه قائم اولور .

فتاوای هندیه‌ده مسطور اولدیغی اوزره برقادین . تزوج ایچون « بکا فلان ارکك مکتوب کوندرمش اولدیغندن سز شاهد اولیکز بن نفسمی اکا تزویج ایتدم » دیسه نکاح صحیح اولور زیرا شاهدلر مزبوره‌نك ایجاب عقد ایله اولان کلامنی ومزبوره‌نك انلره اسماع سببیله خاطبك یعنی تزوجـه طالب اولان کیمسه‌نك کفتارینی استماع ایتمش اولدیلر .

بر رجل تزوج ایچون بر مرأه‌یه برینی ارسال ایدوب مزبوره‌ده شخص مرسلك کلامنی استماع ایدن شاهدین حضورنده قبول ایلسه مجلس . معناً متحد اولدیغنه بناءً نکاح . جائز اولور ﴿ در مختار . درر . طحطاوی ﴾

« شو مرأه بنم زوجه‌مدر وبن بونك زوجی‌یم » وبالعکس « بورجل بنم زوجمدر وبن انك زوجه‌سی‌یم » مثللو اقرارلر ایله قول مختار اوزره نکاح . منعقد اوله‌ماز . چونکه اقرار ذاتنده ثابت اولان شیئی اظهار اولوب مجدداً انشا وایجاد دکلدر . لکن اقرار . محضر شهودده واقع اولورسه انشا عد اولنه‌رق نکاح . منعقد اولور وهو الاصح .

قول اصحه کوره برذاتده حل وحرمتی موجب اولان شی اجتماع ایده‌جکندن بوندن حرمتی ترجیح ایچون زوجك « تَزَوَّجْتُ نِصْفَكِ » یعنی سنك نصفکی تزوج ایتدم دیمه‌سیله نکاح حاصل اولمیوب بلکه کلیسنه ویاکلدن معدود اولان رأس ورقبه وظهر وبطن مثللو اعضایه اضافه ایدلمك لازم اولدیغی قول اشبه اوله‌رق ذخیره‌ده محرردر . اما طلاق بونك خلافنه‌درکه زوجه‌نك ذکر اولنان عضولرندن برینه اضافتله طلاق واقع اولماز وهو الاصح .

ایجاب . تسمیهٔ مهره وصل اولنسه ایجاب . تمام اولور ایسه‌ده طرف آخردن قبل التسمیه قبول . وقوعبولسـه قبول . صحیح اوله‌ماز . زیرا کندوسنده اوّلنی تغییر ایدن حال بولندیغی وقتده کلامك اولی آخرینه توقف ایدر .

مثلا برقادین برارککه « نفسمی سکا یوز التون مهر ایله تزویج ایتدم » دیمك ایستدیکی صره‌ده یوز التونی ذکر ایتمزدن مقدم ارکك جانبنـدن قبول وقوعبولمش اولسه نکاح انعقاد ایتمز ﴿ تنویر . در مختار . رد محتار . طحطاوی ﴾

ایجاب وقبول ایله اولان عقد . نکاح وتزویج لفظلریله صریحاً .

وعین کامله نك (۱) فی الحال تملیکنه وضع اولنان هبه وصدقه وتملیك وعطیه وسلم واستیجار وقرض وصلح وصرفه وتملیك رقبه یه دلالت ایدر هر لفظ ایله کنایةً . نیتك ویا قرینه نك وفتحدن نقلاً ابن عابدینك تحقیقنه گوره مع قرینه نیتك وجودی وشهودك نکاح اولدیغنه لحوق علماری شرطیله صحیح اولور .

رجالك « نَكَحْتُ مِنْكَ » ویا « زَوَّجْتُكَ » کلامنه مرأه طرفندن « قَبِلْتُ » جوابنك اعطاسی یاخود مرأه نك « وَهَبْتُ نَفْسِی مِنْكَ » ویا « تَصَدَّقْتُ » ویا « تَمَلَّكْتُ بِنَفْسِی عَلَیْكَ » و « بِعْتُ نَفْسِی مِنْكَ » وامثالی سوزلرینه رجل جانبندن « قَبِلْتُ » ویا « اِشْتَرَیْتُ لِنَفْسِی مِنْكَ » واشباهی جواب قبول ویرلمسی گبی . اما تملیك افاده ایتمیان اجاره واجازه واعاره واباحه ووصیت مطلقه ورهن وودیعه واقاله وکتابت وبونلرك ماننده الفاظك استعمالیله نکاح . منعقد اولماز . بناءً علیه قادینك « اَجَرْتُكَ » و « اَعَرْتُكَ » و « اَبَحْتُكَ نَفْسِی » و « اَوْصَیْتُ بِضْعَ جَارِیَتِی بَعْدَ مَوْتِی » مثللو کلاملرینه ارککك « قَبِلْتُ مِنْكَ » و « اِسْتَأْجَرْتُ » و « اِسْتَعَرْتُ مِنْكَ » وکذا « قَبِلْتُ مِنْكَ » دیمه سی صحت نکاحی استلزام ایلمز . لکن کندولریله مُلك . ثابت اولمیان الفاظ محرره وامثالی ایله شبههٔ نکاح واقع اولورسه ده مجامعت سببیله حد لازم گلمز ومرأه مهر مسمی ایله مهر مثلك اقلنی اخذ ایدر .

---

(۱) کامله قیدی شرکت وبعضیتی افاده ایدن الفاظدن احتراز ایچوندرکه انلر ایله نکاح . منعقد اولماز « زَوَّجْتُكَ نِصْفَ جَارِیَتِی » دیمك گبی

قصد صحیح اولمیه رق خطاءً صادر اولان الفاظ مُصَحَّفَه ایله ده نکاح منعقد اولماز . تزوجت . دینیله جك یرده « تجوزت » دیمك گبی (۱) چونکه بومثللو خطا وغلط اولان لفظلر نه حقیقت ونه ده مجاز اولدیغندن غیر معتبر اولدیغی تلویحده مسطوردر .

اما طلاقك تلاق وتلاك وطلاك مثللو الفاظ محرفه ایله صدوری قضاءً طلاق وقوعنی ایجاب ایده جگی اوائل اشباهده محرردر ﴿ درمختار . درر . ملتقی وغیرهم ﴾

عاقدین حاضر اولدقلری صورتده مُخَیَّره ده (۲) اولدیغی گبی مجلسك امتدادی حالنده بیله اتحادی وکذلك « نکاحی قبول ایتدم مهری قبول ایتمم » مثللو ایجاب قبوله ویا قبول ایجابه مخالف کلامك عدم وجودی ایجاب وقبولك شرائطندندر *

حلبی ایله هندیه ده بیان اولندیغی وجهله صورت مشروحه ده ایجابك جزؤی بولنان مهر . ذکر اولندیغنه وجزؤك نفیی ایسه کلك نفیینی مستلزم بولندیغنه مبنی نکاح صحیح اولماز . اگر نکاح . قبول ایدیلوبده مهردن سکوت اولنور ایسه بین العاقدین نکاح . منعقد اولور * حلبی ده ذکر اولندیغی اوزره غائب حقنده کتابت صورتیله بر مجلسده ایجاب ودیگر مجلسده قبول وقوع بولوبده اتحاد مجلس اولمسه عقد صحیحدر *

---

(۱) لسان عربی بی بیلانه گوره مسئله بویله در . بیلمیانه وحتی غلط اوله رق اویله بلله یانه وطوغریسنی تلفظه دیلی دونمیانه گوره تعبیرات محرفه ایله نکاحك انعقادینی ابن عابدین بیان ایتمش ودرمختارده دخی فتاوای ابوالسعوددن نقلاً بونی مؤید سوزلر گورلمشدر (۲) مُخَیَّره اب وجدینك غیری واسطه ایله تزویج اولنوب بالغه اولدقده صاحبهٔ خیار بولنان صغیره در

اتحاد مجلسدن مقصود . عاقدین حاضریندن برینك قبل وقوع القبول مجلسده بولنماق ویا اختلاف مجلسی موجب اولور برایشله مشغول اولمق گبی احوالك موجود اولمامسندن عبارتدر ﴿ در مختار . طحطاوی . رد محتار ﴾

مسمادن نقصان ایتمك شرعاً صحیحدر . مثلا زوج «بیك غروشه تزوج ایتدم» دیوب زوجه «بش یوزغروشه قبول ایلدم» دیسه زوجه بیکی قبول وبش یوزی حط (١) ایتمش اوله جغندن مسمی صحیح اولورکه بوده مجلس عقدده زوج . طرفندن مهر اوزرینه وقوعبولان زیاده‌یی زوجه‌نك قبول ایلمسنك صحتی گیبدر . مثلا زوجه «بیك غروشه نفسمی سکا تزویج ایتدم» دیوبده زوج «ایکی بیك غروشه قبول ایلدم» دیسه مهر . بیك اولوب اگر زوجك زیاده ایلدیگی مقداری ینه او مجلسده زوجه قبول ایدرایسه بو صورتده قول مفتی به اوزره مهر ایکی بیك اولور ﴿ حلبی نقلاً عن البحر ﴾

ایجاب وقبولك فرضاً «بن قزیمی یارین سکا نکاح ایتدم» ویا «اگر زید یارین کاور ایسه بن قزیمی سکا تزویج ایلدم» دینیله‌رك برشیئه اضافه وتعلیق اولنمامسی وایکی قزی اولان کیمسه برینی اسمنی ذکر وتصریح ایتمیه‌رك برشخصه عقد ایتمك گبی منکوحه‌نك مجهوله اولمامسی دخی شرائط ایجاب وقبولدندر .

لکن بزازیه‌ده ذکر اولندیغی اوزره ایکی قزدن بری متزوجه ایسه عقد . فارغه‌یه یعنی غیر متأهله‌یه منصرف اوله جغندن صحیح اولور . مسلمه‌نك نکاحنده قول اصحه گوره متعاقدینك رضالری تحقق

---

(١) حطّ . نقصان ایتمك

ایلمك ایچون هر بری آخرك کلامنی ایشتملری ومذهب مختار اوزره نکاح اولدیغنی فهم ایدر عاقل وبالغ ایکی مسلم حر ویا بر مسلم حر ایله ایکی مسلمهٔ حرّه شاهدلرك حاضر بولنملری شرطدر .

ذمیه‌نك مسلمه نکاحنده شاهدینْ . مزبوره‌نك دیننه مخالف اولسه یعنی ذمیه موسوی وشاهدین عیسوی بولنسه‌لر بیله ایکی ذمینك شهادتیله عقد حاصل اولور ﴿ درمختار . ردمحتار . قدوری . درر ﴾

﴿ لا نکاحَ الّا بشهودٍ ﴾ حدیث شریفی موجبنجه بر کیمسه گرك شهرده گرك شهرك غیری محلده بلا شهود بر مرأه‌یی کندویه عقد ایلدکدن صکره شاهد بوله‌رق انلره خبر ویرسه نکاح صحیح اولماز . مگرکه شاهدلرك حضورنده مجدداً لازمهٔ عقدی اجرا ایلیه ﴿ طحطاوی ﴾

صغیره‌نك پدری بر رجلی مزبوره‌یی تزویجه توکیل ایدوب بعده باباسی مجلس عقدده حاضر اولدیغی حالده وکیل . برار گگك ویا ایکی قادینك حضوریله صغیره‌یی برینه تزویج ایتسه اب . حکماً عاقد اولدیغنه مبنی نکاح صحیح اولور . اگر صغیره‌نك پدری مجلسده حاضر بولنماز ایسه وکیل . مؤکلك عباره‌سنی نقل ایدن معبّر حکمنده اولدیغندن عقد . جائز اولماز .

بر مسلم . عاقله وبالغه اولان کریمه‌سنی یالکز برشاهد . محضرنده بر مسلمه تزویج ایتسه مزبوره مجلسده حاضره ایسه کندوسی عاقده اوله جغندن عقد . جائز اولور . اگر مجلسده حاضره دگل ایسه عقد نافذ اولمیوب اجازتنه موقوف قالور .

اما قز صغیره ویا مجنونه ایسه مجلسده حاضره بولنسه بیله عقدك

کندوسنه نقلی ممکن اولمدیغندن وولی‌ده شاهد اوله‌میه‌جغندن عقد جائز اولماز .

هندیه ده گوستردیگی اوزره بر مرأه کندوسنی بر رجله تزویج ایتمك ایچون برینی توکیل ایدوب مؤکله مجلس عقدده بولندیغی حالده وکیل . ایکی قادین حضورنده نکاح ایتسه انعقاد ایدر ﴿ در مختار . طحطاوی ﴾

بر کیمسه بالغ کوله‌سنی کندی ایله دیگر بری حضورنده تزویج ایلمك قول ظاهر اوزره جائز دگلدر * لکن تأهل ایچون افندیسی کوله‌سنه اذن ویرسه‌ده عبد . سیدایله برآخر رجل محضرنده برمرأه‌یی تزوج ایلسه صحیح اولور چونکه کوله افندیسنك اذنیله عقده مباشرت ایتدکده افندیسی آخر کیمسه ایله شاهد اولور * اما سیدك مباشرتی صورتنده عبد . شاهد اوله‌ماز ﴿ در مختار . طحطاوی ﴾

بر رجل بر کیمسه‌یه مجلس عقدك خارجنده « قزینی بکا ویا اوغلمه تزویج ایلدکمی » دیسه واو کیمسه‌ده « تزویج ایتدم » جوابنی ویرسه رجل . قبول ایلدم دیمدکجه . عقد اولمیوب استخبار اولدیغندن نکاح . منعقد اولماز ﴿ در مختار . رد محتار ﴾

مرأه مجلسده حاضره اولمدیغی حالده وکیل . مزبوره‌نك باباسی اسمنده غلط ایتسه غیابده جهالت اولدیغندن عقد . صحیح اولماز .

کذلك بر کیمسه بر قزی اولوبده حاضرۂ بالمجلس دگل ایکن حین عقدده اسمنده غلط ایتسه عقد صحیح اوله‌ماز * مگر که هر ایکی صورتده مرأه حاضره اولوبده کندوسنه اشارت اولنه .

غیر متزوجه ایکی کریمه‌سی اولان کیمسه بیوك قزینی تزویج ایتمکی قصد ایلمشیکن غلط اوله‌رق کوچك قزینك اسمنی تذکار ایتسه نکاح . کوچك کریمه‌سی ایچون انعقاد ایدر ﴿ در مختار نقلاً عن الخانیه ﴾

نکاح اراده ایدن کیمسه بعض احبابنی گوریجیلك ایچون بر قزه گوندروبده قزك باباسی ویا ولیسی انلرك حضورنده مزبوره‌یی عقد ایلسه متکلم . خاطب وباقیلر شاهد اولمق اوزره نکاح . تحقق ایدر * وبه یفتی ﴿ در مختار نقلاً عن الفتح ﴾

بر کیمسه قز باباسنه . کریمه‌نك طلاق خصوصنده امری سنك یدنده اولمق شرطیله بکا نکاح ایت دیسه تفویض . قبل النکاح اولدیغندن . پدر ایچون امر اوله‌ماز .

کذلك متزوج . مرأه‌یه امر طلاق سنك یدنده اولمق اوزره سنی تزوج ایلدم دیسه امام محمد عندنده نکاح جائز وطلاق باطل اوله‌جغندن مرأه‌نك یدنده امر قالماز .

فقیه ابو اللیث حضرتلریله صاحب بحرك بیاننه گوره مرأه کندوسنی تزوج ایده‌جك اولان رجله محضر شهودده « اراده ایتدیکم وقتده طلاق امری بنم المده بولنمق شرطیله نفسمی سکا تزویج ایلدم » دیه‌رك ابتدا ایلسه ورجلده « او صورتله قبول ایتدم » جوابنی ویرسه نکاح . جائز وامر طلاق مرأه‌نك یدنده واقع اولور (۱) ﴿ در مختار . طحطاوی . ابن عابدین ﴾

بر کیمسه فلان مرأه‌یی . شو قدر مهر ایله بکا تزویج ایت . دیو توکیل ایلدیگی رجل کندولگندن مهری بر مقدار تزیید ایتسه عقد . نافذ اولماز * بر وجه محرر زیاده ایدیلان مقداردن زوجك معلوماتی اولمیه‌رق زفاف وقوعبولسه مؤکلك اجازت ویا فسخ بیننده خیاری باقی اولور * اگر فسخی اختیار ایدر ایسه

---

(۱) معمافیه ضرورت صحیحۂ مشروعه‌یه مستند اولمیه‌رق ذکر اولندیغی وجهله طلاق خصوصنده زوجه‌یه تفویض اولنه‌جق اولان امرك سوء استعماله اوغرادلمسی احتمال قویسنه مبنی احتیاط تحتنده اولان اومثللو عقده عدم توسل دها زیاده موافق امر توکل اولور

مهر مسمی مهر مثلدن اقل اولدیغی حالده مرأه راضیه اولمش بولندیغندن مهر مسمی ومهر مثل . مهر مسمادن اقل بولندیغی صورتده تسمیه عقد موقوف ضمننده بولندیغندن وعقد موقوف ایسه عقد فاسد گبی اولدیغندن مهر مثل لازم گلور .

برکیمسه برقادینی الله تعالی ورسولی شاهد اولسونلر دیه‌رك تزوج ایتمك ایسته‌سه اصلاً وقطعاً جائز اولماز ﴿ملخص عن در مختار . طحطاوی . درر﴾

بر رجل برمرأه‌یی بولندیغی محلدن خارجه چیقارمامق ویا انك اوزرینه تأهل ایتمامك شرطیله فرضا بیك غروش مهر ایله تزوج ایتسه رجل . شرطه وفا ایلدیگی حالده مرأه ایچون ذکر اولنان مهر مسمی ووفا ایلمدیگی تقدیره مهر مسمی . مهر مثله مساوی ویا مهر مثلدن زیاده ایسه کذلك مسمی لازم گلور واگر مهر مسمی . مهر مثلدن نقصان ایسه مهر مثله ابلاغ اولنور ﴿قدوری . جوهرة﴾

قادین . کندوسنه زوج اوله‌جق ارکگك کندی اوزرینه جاریه طوتمامق شرطنه تعلیقاً نکاحه وکیل تعیین ایلدیگی کیمسه شرط مزبوری تقیید ایتمکسزین تزویج ایلدیگنی یاخود قادینك تعیین ایلدیگی رجلك غیری‌یه کندوسنی وکیلك تزویج ایتدیگنی مزبوره استماع ایلیه‌رك رد ایلسه هرایکی صورتده عقد باطل اولور ﴿عبد الرحیم﴾

حین عقدده مرأه طرفندن زوج اوله‌جق رجله خطاباً «سن اوزریمه تسری ایلدیگك حالده بکا مثلا بیك آلتون نذرك اولمق اوزره بنی تزوج ایدر ایسه‌ك سکا نفسمی تزویج ایلدم» دینیلوب رجلده محضر شهودده «اولصورتله قبول وسنی تزوج ایتدم» جوابنی ویرسه نکاح . صحیح اولور ﴿بهجة﴾

برکیمسه شهود لازمه حضورنده خدمتکاری اولان زیده .

قزم هند صغیره‌یی سکا تزویج ایتدم دیوب زید بن دخی تزوج ایلدم دیسه صغیره زیدك منکوحه‌سی اولور .

محضر شهودده عاقدیندن احدهما آخردن بعد الطلب «ویردم الدم» لفظلرندن مقصدلری انشا اولدیغی حالده نکاح . انعقاد ایدر .

صغیره‌یی باباسی مرض موتنده وجه مشروع اوزره بر اره تزویج ایلسه جائزدر ﴿عبد الرحیم﴾

باکر دیو تزوج ایدیلان مرأه ثیب ظهور ایتسه نکاح صحیحدر ﴿ابن نجیم﴾

جنون مطبق (١) ایله مجنون اولان کیمسه‌یه ولیسی جانبندن محضر شهودده مهر مثلیله برقادین تزویج ایدلسه نکاح . منعقد اولور ﴿نتیجة﴾

مجنون مطبقك منکوحه‌سنی قاضی تفریقه قادر اوله‌ماز ﴿عبد الرحیم﴾

مجنونه اولان مرأه‌نك کندوسنی آخره تزویجی صحیح اولماز ﴿علی افندی﴾

رجل . مرأه‌نك رضاسی اولمقسزین انی تزوج ومرأه رجلك رضاسی اولمدیغی حالده نفسنی اکا تزویج ایتمك امام ابی یوسف حضرتلرنجه رضایه موقوفاً جائز ایسه‌ده امامین همامین حضراتی عندلرنده مجلس عقدده قبول . شرط اولدیغندن تجویز اولنمامشدر .

عمه‌سنك اوغلی عمنك قزینی صغیره ایسه بلا استیذان وکبیره ایسه بالاستیذان کندوسنه تزویج ایلمك جائزدر ﴿قدوری . جوهرة﴾

بر قادین . زوج مُطَلِّقنه «الله ایله عهدم اولسون بر دها سکا

---

(١) جُنُونِ مُطْبِق . برکیمسه‌نك جمیع اوقاتنی استیعاب ایلیان جنت دیمکدر .

نفسمى تزويج ايتم » ديوب بعده ينه تزويج ايلسه نكاح . صحيح وكفارت لازم اولور . ﴿ نتيجة ﴾

برينك مطلّقه‌سى اولان قادين وقت تطليقدن اعتباراً يتمش بش گون مرورنده اوچ حيض گورمكله عدتم منقضيه اولدى ديه‌رك نفسنى براره شهود لازمه حضورنده تزويج ايلدكدن صكره زمان تزويجدن اوتوز گون كچدكده مستبين الخلقه (۱) برجنين ميت (۲) القا ايلسه نكاح . صحيح اولماز .

بركيمسه صغير اوغلنه ايكى قزى اولان برشخصك قزلرندن برينى تزويج ايتمك ايستيوبده باباسى قزلرندن برينى تعيين واسمنى تبيين ايتميه‌رك محضر شهودده « قزيمى اوغلك فلانه نكاحله ويردم » ديوب اوغلانك پدريده « اوغلم ايچون قبول ايتدم » جوابنى اعطا ايلسه نكاح . انعقاد ايلمز .

برمسلم جاريه‌سنى آزاد ايلمكسزين برمقدار اقچه‌نك مهر . تسميه‌سيله كندويه عقد ايدوب بعده اعتاق ايتسه اصول مشروعه اوزره تجديد عقد ايلمكسزين عقد ماسبقه بنا ايدرك مزبوره ايله معامله‌ٔ زوجيه‌يى اجرايه قادر اوله‌ماز ﴿ بهجة ﴾

بركيمسه امّ ولدينى (۳) اعتاق ايتمكسزين شهود محضرنده آخره تزويج ايلسه عقد جائز اولور ﴿ نتيجة ﴾

ذات حيض اولوب حامل اولمديغى حالده اعتاق اولنان امّ ولد اوچ حيض گورمكسزين كندويى براره تزوج ايده‌مز ﴿ على افندى ﴾

---

(۱) مُستَبين الخلقه = جميع اعضاسى كامل ومتعين اولان (۲) جَنين = هنوز رحم مادرده بولنان چوجق

(۳) اُمِّ وَلَدْ = حملنى ويا دوغرديغى ولدى افنديسنك بندندر ديو اقرار ايتديكى جاريه‌يه دينوركه حكمده مدبره گبيدر فقط ام ولد جميع مالدن ومدبّره ثلث مالدن آزاد اولور

بركيمسه جاريهٔ مدبّره‌سنى (٤) ويا امّ ولدينى آزاد ايلمكسزين كندوسنه عقد ايلسه صحيح اولماز ﴿ على افندى ﴾

زيد . ام ولدينى آخره تزويج ايلدكدن و نكاح تمام اولدقدن صكره پشيمان اولسه عقدى فسخ ايليه‌مز ﴿ فيضيه ﴾

بررجل . محضر شهودده جاريه‌م هندى كوله‌م زيده تزويج ايلدم ديسه نكاح . منعقد اولور ﴿ فيضيه ﴾

توشيحدن نقلاً نهرده بيان اولنديغى اوزره حامل اولان جاريه‌سنى ويا ام ولدينى افنديسى حملنه بعد الوقوف ولدك كندوسندن اولديغنى قبل الاقرار آخره تزويج ايلسه جائز وبو صورتده دلالةً نسبى نفى . واقع اولور . اما حمله واقف اولمزدن اوّل تزويج ايتسه نسبى نفى ايتمش اولماز .

صغيره‌نك درجه‌ده مساوى ايكى وليسى اولوبده برى بر بلده‌ده وديگرى آخر برشهرده صغيره‌يى بشقه بشقه آدملره عقد ايتسه‌لر هانكيسنك اوّل عقد ايلديگى بيلنمديگى صورتده نكاحلرك ايكيسيده فسخ اولنور ﴿ ابن نجيم ﴾

مرأهٔ كبيره طرفندن رضاسيله پدرى . ورجل جانبندن آخرى بالوكاله اصول مشروعه‌سى وجهله اجراى عقد ايلسه‌لر نكاح . تحقق ايلر .

---

(٤) مُدَبَّره = لغتده عاقبت امره نظر معناسنه اولان تدبيردن مأخوذ اوله‌رق (بن وفات ايلديكم وقت آزاد اول) كبى سوزلرله عتقى افنديسنك موتنه تعليق اولنان جاريه‌يه دينوركه بووجه اوزره تدبير مطلق ايله تدبير اولنان جاريه حقنده بيع وهبه ورهن وارث مثللو معاملات تمليكيه جريان ايده‌مز = اما تدبير مقيدله يعنى (بو بولجيلقده ويا بو خسته‌لقدن وفات ايدر ايسه‌م آزاد اول) گبى سوزلرايله وقوعبولان تدبير . معاملات مذكوره‌يه مانع اوله‌ماز = كوله‌يه مدبّر دينيلور

برکیمسه مرض موتنده ام ولدینی اعتاق ومهر مثلیله کندوسی تزوج ایتدکدن صکره فوت اولسه مزبوره ترکۂ متوفادن مهرینی وحصۂ ارثیه‌سنی آلور ٭

برکیمسه مرض موتنده جاریه‌سنی اعتاق ومهر مثلیله کندویه نکاح ودخول ایتدکدن صکره فوت اولوب جاریه‌نڭ قیمتنه ومهر مزبورینه ثلث مال مساعد اولسه جاریه بلا سعایة (۱) آزاد اوله‌جغندن نکاح ٭ صحیح اولوب مزبوره ترکه‌دن حصۂ زوجیتی ومهرینی آلور ﴿عبد الرحیم ملخصاً﴾

افندیسنڭ اذنی اولمقسزین کوله وجاریه‌نڭ نکاحی جائز اولمازه بونلر بلا اذن تزوج ایدرلر ایسه افندیلرینڭ اجازتنه موقوف قالور ٭ اگر مجیز اولورایسه عقد جائز ومجیز اولماز ایسه باطل اولور ٭

اذن مولی ایله تزوج ایدن عبدڭ عقدی صحیح وزوجه‌سنڭ مهری رقبه‌سنده دین اولمغله سیدی ویرمز ایسه عبد ٭ مهر ایچون بیع اولنور ٭

افندیسی جاریه‌سنی برینه تزویج ایلدکدن صکره کندی خدمتنده قوللانمه‌رق زوجنڭ خانه‌سنده تخلیه ایتمك لازم اولمدیغندن مولاسی ایستر ایسه استخدام ایدر ووقت بولدقجه انکله برلشمسی ایچون زوجنه امر ایلر ٭

سیدی جاریه‌سنی برینه نکاح ایدوب بعده آزاد ایلسه معتقه‌یه خیار ٭ ثابت اوله‌جغندن زوجی حر ویا عبد اولسون مزبوره دیلرسه او نکاح اوزره دوام وایستر ایسه فسخه قیام ایدر

---

(۱) سعایت ٭ کوله ویا جاریه کندی رقبه‌سنی تخلیص ایچون کسب ایلمك معناسنه‌درکه اولصورتله استسعا اولنان کوله وجاریه‌نڭ مکلف اولدیغی مبلغی حصوله کتورمك ایچون چالیشمسیدر ٭

مکاتبه (۱) حقنده دخی معامله بویله‌در ٭

اذن مولی اولمقسزین تزوج ایلدکدن صکره اعتاق اولنان امه‌نڭ بعد الاذن نکاحی صحیح ایسه‌ده خیار ٭ معتبر اولماز ﴿قدوری ٭ جوهرة ملخصاً﴾

برکیمسه نامزدینه نشان ٭ نامنه بعض اشیا ویروب یدنده موجود ایکن تزوجدن فارغ اولسه ویردیگی شیلری استردادده قادر اولوره

زیدڭ نامزدینه ویردیگی نشان ٭ ضایع ونامزدیده فوت اولسه ترکه‌سندن تضمین ایتدیره‌مز ٭

زوج وزوجه‌دن هربری آخره اشیا گوندروب بعده طلاق ٭ واقع اولدقده زوج ٭ ارسال ایلدیگی شیلری عاریت ایدی ادعاسیله گیرویه آلسه زوجه دخی ویردیگی اشیایی اخذ ایلمگه قادر اولور ﴿بهجة﴾

زوج ٭ زوجه‌سنه گوندردیگی اثوابی بعد التطلیق مهری مقابلنده ایدی دیو دعوا وزوجه دخی هبه ایلمشیدی دیه‌رك ادعا ایلیوبده مدعالرینه بینه‌لری اولمسه سوز زوجڭ اولور ٭

نامزدمدر دیو مرأه نکاحه جبر اولنه‌ماز ٭

نامزد اولمغله احدهما آخره وارث اوله‌ماز ﴿نتیجة﴾

نامزدی بولنان مرأه‌دن فراغت ایدن رجل ٭ مزبوره‌نڭ قزینی ویا اوغلنڭ نامزدی اولان قادینی تزوج ایلسه صحیح اولوره

زید نامزدی اولان هنده قبل العقد قزقرنداشم اول دیدکدن صکره انکله تأهل ایتسه جائزدر ﴿علی افندی ٭ عبدالرحیم﴾

برکیمسه‌نڭ نامزدی اولان مرأه نفسنی آخره تزویج ایلسه

---

(۱) مکاتبه ٭ حالاً تصرفی ومستقبلاً رقبه‌سی جهتندن کندوسنه حریت ویرلمش اولان جاریه‌یه دینورکه عقد کتابتله تعیین اولنان بدلی نه زمان تماماً تأدیه ایدرسه اولوقت بسبتون آزاد اولور ٭ کوله‌یه مکاتب دینیلور ٭

نشان ديو ارسال ايلديگى اشيايى موجود اولديغى حالده اوكيمسه استردادە مقتدر اولور *

نكاحدن اوّل نكاحه مانع اولمسون ايچون قزك اب واقرباسنه ويرديگى نقد واشيايى زوج . گيرو يه اله بيلور .

زيد . نامزدى هنده نشان ناميله گوندرديگى اشيايى گيرويه آلسه هنددخى آنك مقابلى ارسال ايلمش اولديغى شيلرى موجود ايسه استرداد ايلر .

نامزدى بر ديگرينى تزوج ايلدكده نشان طريقيله احدهمانك آخره مقدما گوندرديگى اشـيا تلف اولمش اولسه ضمان لازم گلمز ﴿عبدالرحيم﴾

﴿ايكنجى باب﴾

محرماته دائردر

نكاحك اسباب تحريميه‌سندن برى قرابتدر * ﴿تنوير الابصار . درمختار﴾

بناءً عليه متزوجك يعنى تزوج مراد ايدن اركگك ويا قادينك فروعى اولان قزلرى واولادينك قزلرى واصـولى بولنان بابالرى وآنالرى وآنالرينك آنالرى وابوينك فرعلرى واركك وقز قرنداشلرينك قزلرى وبونلرك قزلرى واجداد وجداتنك فروعى اولان بربطندن منفصله تيزه وخاله‌لرى حرامدر ﴿ردمحتار﴾

تفصيلاتى قريباً ذكر اولنه‌جغى وجهله اسباب مبسوطه‌دن بريده مصاهرتدر ﴿تنوير﴾ بوده مدخول بها اولان نسـانك اصول وفروعى ورجالك اصول وفروعنك حليله‌لرى گبى ﴿حلبى وغيره﴾

بريده استعيذ بالله ﴿وَاُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِى اَرْضَعْنَكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ﴾ نص جليلى و ﴿اَلرَّضَاعَةُ تُحَرِّمُ مَا تُحَرِّمُ الْوِلَادَةُ﴾ حديث شريفى ايجابنجه نسب جهتنده كى حرمت مثللو رضاع جهتندن دخى اولان حرمتدر * بونك بعض مستثنياتى اولديغندن رضاع بحثنده اتيان اولنور ﴿تنوير . طحطاوى﴾

ديگرى محارمدن اولان ايكى قز قرنداشك بيننى نكاحاً وياملك يمين ايله وطئاً ويا دردن زياده ده اجنبيات بينلرينى نكاحاً جمعدر ﴿حلبى . ملتقى﴾

بريده مُلْك دركه سيده‌نك مملوكنه وجاريه‌نك مالكنه نكاحى وبر ديگريده شرك دركه استعيذ بالله ﴿وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ﴾ نص جليلى اقتضاسى اوزره دين سماويسى اولميان وخالق كونين ومافيهما اولان واجب الوجود حضرتلرينى منكر بولنان دهريه وكوكب وصنم وآتش پرست اولان صابئيه ومجوسـيه مثللو مشركه ايله مرتده‌نك عقدى گبى ﴿درر . حلبى . بحر . ردمحتار﴾

برى دخى طلاق رجعى وبائنده حره‌نك عدتى ايچنده اولسه بيله ﴿لَا تُنْكَحُ الْاَمَةُ عَلَى الْحُرَّةِ﴾ حديث شريفى دلالتيله حرهٔ منكوحه اوزرينه جاريه‌يى نكاحاً ادخال ويا ايكيسنى بردن عقدهٔ واحده ايله عقد ايلمكدركه هر ايكيسيده غير جائزدر .

شايد ايكيسى بردن برعقد ايله تزوج ايديلورسه بوصورتده حره‌نك نكاحى صحيح . وجاريه‌نك كى باطل اولور .

امّا جاريه‌نك ديگر جاريه اوزرينـه ويا عقدهٔ واحده ايله

ایکیسنك معاً نکاحی جائزدر «هندیه . درر . طحطاوی . مجمع الانهر . ابوالسعود»

طلاق باینك و ثلاثه نك عدتی ایچنده جاریه نك عقدی عندالامامین صحیح اولدیغی گبی ﴿تُنْكَحُ الْحُرَّةُ عَلَى الْأَمَةِ﴾ حدیث شریفی موجبنجه حره نك جاریه اوزرینه نکاحاً تقدیم اولنمسی وحره ایله تأهله قدرت اولمقله برابر اَمهٔ مسلمه و کتابیه نك حره دن مقدم تزوج ایدلمسی دخی بالاتفاق تجویز اولنمشدر «درر . ملتقی»

برکیمسه تحت نکاحنده اولان حره اوزرینه امه یی تزوج ایدوب بعده بونك عدم جوازینه عالم اولدقده حره یی تطلیق ایلسه جاریه نك نکاحی صحته منقلب اوله میه جغندن بعدانقضاء العدة تجدید نکاحه لزوم واحتیاج اولدیغی فتاوای فیضیه ده محرردر .

طلاق ثلاثه ایله تطلیق اولنان وبشقه سنك منکوحه ویاخود معتده سی مثللو نکاح ویاعدت سببیله غیرك حقی تعلق ایلیانلر دخی باب رجعتده بیان اولنه جغی اوزره محرمات محرره یه داخلدرلر «درمختار . طحطاوی»

ذکر اولندیغی وجهله رجل ومرأه دن تزوج قصد ایدن هر بر مسلمه . عالی ویاسافل اولسونلر آنفاً تعداد اولنان اصول وفروعی استعیذبالله ﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْاَخِ وَبَنَاتُ الْاُخْتِ﴾ الآیة نظم جلیلی ایله تحریم بیورلدی «درمختار . طحطاوی»

کذا لابوین ویا لاحدهما ارکك قرنداشنك قزی وقزقرنداشی وانك قزی وباباوآناسنك قزقرنداشلری که تیزه وخاله لری . گرك نکاح گرك زنا جهتندن بولنسونلر . متزوجه حرام اولدی .

مثلا برکیمسه نك نکاحاً قزقرنداشنك زنادن قزی ویازناءً قزقرنداشنك نکاحدن قزی یاخود زنادن اولان قزقرنداشنك ینه زنادن قزی اولسه ویانکاحدن اولان باباسنك ویا آناسنك زنادن قزقرنداشلری ویا عکسی اولسه یاخود زنادن اولان باباسنك ویا آناسنك ینه زنادن قزقرنداشلری بولنسه بوصورتلرك جمله سنده نکاح اکا حرامدر «طحطاوی . ردمحتار»

ذکر اولنان آیت کریمه ده . جد وجده نك لِاَبَوَین ویا لِاَب ویا لِاُم اولان تیزه وخاله لری واصول وفروعنك ماعداسی اولان اقربا محرماته ادخال واستعیذبالله ﴿وَاُحِلَّ لَكُمْ مَاوَرَاۤءَ ذٰلِكُمْ﴾ الآیة مضمون شریفیله متزوجك لِاُمٍ خاله سنك خاله سی ولاب تیزه سنك تیزه سی . عموجه سنك وخاله سنك ودایی وتیزه سنك قزلری کبی حلال قلندی «درمختار . طحطاوی»

خاله خاله سنده الکیقین خاله والده طرفندن ایسه اوزاغی حرام اولمدیغی کبی تیزه تیزه سنده الکیقین تیزه باباطرفندن اولورسه انکده اوزاغی حرام اولماز اما بابا خاله سیله آناتیزه سی نقدر عالی کیتسه حرام اولور «ردمحتار»

آنفاً ذکر اولندیغی وجهله خاله اگر لِابوین یاخود لِاب ایسه او خاله نك خاله سی حرامدر چونکه خاله سی پدرینك لِابوین یالِاب قزقرنداشی اولدیغی حالده انك خاله سی پدرینك باباسی اولان جدینك قزقرنداشیدرکه بوده محرماتندر .

لکن خاله لام ایسه اولوقت خاله سنك خاله سی حرام دگلدر زیرا خاله نك والدی باباسنك اناسنك زوجی اوله یوره بوتقدیرجه

لأم خاله نك خاله‌سی بابا آناسنك زوجنك همشیره‌سی اولدیغندن اولی بالطریق حلالدر .

تیزه اگر لابوین ویالام ایسه اوتیزه‌نك تیزه‌سی حرام اولوب لاب اولدیغی صورتده حلالدر چونکه اك یقین اولان تیزه‌سنك آناسی متزوجك آناسنك باباسنك زوجه‌سی اولوب آناسنك آناسی اولمدیغندن انك قزقرنداشی متزوجك آناسنك باباسنك زوجه‌سنك قز قرنداشی اوله‌یور بناءً علیه جدك زوجه‌سنك قزقرنداشی متزوجه حرام اولماز ﴿ طحطاوی ﴾

﴿ اوچنجی باب ﴾

حرمت مصاهره‌نك تفصیلاتنی حاویدر

کشی‌یه زوجهٔ موطوئه‌سنك قزی وموطوئه اولمسه بیله منکوحه‌سنك آناسی حرام اولدیغی گبی آنا وبابا طرفندن اولان جداتی‌ده مجرد عقد سببیله حرامدر *

کشینك جاریهٔ مستفرشه‌سنك دخی قزی حلال دگلدر زیرا امهاتی وطی . بناتی وقزلری نکاح . آنالری تحریم ایتمك قاعدهٔ مقررهٔ شرعیه‌سی حکم مزبوری انتاج ایلر .

امّا کندی جاریه‌سنك آناسی انجق جاریه‌یی وطی ودواعیسی اولان بالشهوة مس ویاداخل فرجه نظر سببیله حرام اولور .

استعیذ بالله ﴿ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ ﴾ الآیة نص شریفی موجبنجه ربیبه وربیب یعنی اوگی قزی واوگی اوغلنك قزلری دخی بالاجماع محرماته داخل اولدیلر .

استعیذ بالله ﴿ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ ﴾

و ﴿ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ ﴾ آیتین جلیلتینی اقتضاسنجه متزوجك عالیاً آباء واجداد گبی اصلنك ونازلاً ابناء ابناء ابناءِ اولاد گبی فرعنك زوجه‌لریده کندوسنه . دخول وقوع بولسون ویا بولمسون حرامدر .

آیت شریفه‌ده‌کی (اَصْلاب) ممنوع اولان تَبَنّی اعتبارینی اسقاط ایچون اولوب یوقسه رضاعاً اوغلنك حرمنی احلاله محمول دگلدر ﴿ درمختار . طحطاوی . رد محتار ﴾

نسباً ومصاهرةً تحریمی سبق ایدنلر مثللو رضاعاً دخی متزوجك اصول وفروعی وابوینك فروعی وبونلرك فرعلری واجداد وجداتنك صلبی فرعلری وزوجه‌سنك فروع واصولی وزوجنك فروع واصولی واصول وفروعك حلائلی حرامدر * بونك استثنالری باب رضاعده بیان اولنور *

برکیمسه باباسنك جاریهٔ موطوئه‌سنی ملکاً اشترا ایتسه استمتاعی کندویه حرام وعکسی تقدیرده یعنی جاریه‌یی پدرینك وطی ایلمدیگی معلوم اولدیغی ویا شك ایلدیکی صورتده حلال اولور زیرا عدم مجامعتی یقیناً بیلمك نادر ومتعسر اولمغله علمدن مقصد غلبهٔ ظنه شامل اولان علم اولدیغنه وشك ایسه حلّ یقینی‌یی ازاله ایتمیه‌جگنه نظراً صورت مذکوره‌ده وطئك حلّی لازم گلور ﴿ تنویر . درمختار . طحطاوی . حلبی . ردمحتار ﴾

زوجهٔ موطوئه‌سنك قزی ومنکوحه‌سنك آناسی صهریت سببیله زوجه حرام اولدیغی گبی مزنیه‌سنك آناسی ولام ولاب جده‌لریده مصاهرت اعتباریله تحریم اولندی کما مرّ .

حرمت مصاهره زنا ایله دخی ثابتدر بناءً علیه زانینك مزنیه‌یه ومزنیه‌نك زانی‌یه نسباً ورضاعاً دخی اصول وفروعلری حرامدر ٭ افقط زنادن وطی حرام . مقصود اولمغله بوده نکاح فاسد ویا شرای فاسد ایله معقوده اولان زوجه وجاریه‌نك ومکاتبه وامهٔ مشرکه ومجوسیه‌نك وحیض ونفاس حالنده بولنان منکوحه وجاریه‌نك وظهار (۱) ایتدیگی زوجه‌سنك حرام اولان وطئلرینه وزوجك حال احرام ویا صیامده وقوعبولان وطی حرامنه‌ده شاملدر ٭

ارکگی بالشهوه مس ویاذکرینه نظر ایدن مرأه‌نك عالیاً وسافلاً اصول وفروعی ارکگه وقادینی شهوتله مس ویا داخل فرجنه ولو جامدن یاخود ایچنده بولندیغی صودن نظر ایدن رجلك کذلك عالیاً وسافلاً اصول وفروعی قادینه حرامدر ٭

چونکه مس ونظر بالشهوة دواعیء مجامعتدن اولدیغندن

(۱) ظِهارْ ٭ زوج . منکوحه‌سنك کُلّاً وجودینی ویا اعضاسندن کُلّی افاده ایدن رأس ورقبه وامثالی محللرندن یاخود نصف وثلث گبی جزؤ شایعندن برینی . نسب ورضاع جهتندن کندوسنك مؤبداً محارمندن اولان مرأه‌نك ظهر . بطن . فخذ گبی زوج ایچون نظر ایتمك حرام بولنان برعضوینه تشبیه ایلکدرکه اشبو تشبیه . منکوحه‌یی کلّاً ویا جزؤاً طلاقك مضاف اولدیغی شیئ تشبیه اولدیغندن حکمی . کفارت ایلینجه‌یه قدر زوجك حائز نکاح اولان زوجه‌سندن استمتاعنك حرمتنی استلزام ایلر ٭

مثلا زوج . طرفندن منکوحه‌سنه خطاباً . سن بکا والده‌مك ظهری گبیسك دینلك کلّه ویا . سنك رأسك بکا مادرمك فخذی گبیدر دینلك کلدن مُعبَّرٌ بِه اولان عضوه یاخود نصفك ویا ثلثك بکا همشیره‌مك بطنی ویا سنك ظهرك بکا تیزه‌مك ظهری گبیدر دینلك دخی جزؤ شایعه دلالت ایدر ٭

ظهارك ظهورنده استعیذ بالله ﴿وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ

حرمت مصاهره‌یی ایجاب خصوصنده دخول گیدر ﴿مَنْ مَسَّ امْرَاَةً بِشَهْوَةٍ حَرُمَتْ عَلَيْهِ اُمُّهَا وَابْنَتُهَا﴾ و ﴿مَنْ نَظَرَ اِلَى فَرْجِ امْرَأَةٍ لَمْ تَحِلَّ لَهُ اُمُّهَا وَابْنَتُهَا﴾ حدیث شریفلری بونلره دلیلدر ٭

مسترسل (۱) اولان صاچك مادونی که جهت رأسه ملاصق بولنان قسمیدر گرك بونی گرك وصول حرارتی مانع اوله‌میان حائلك وجودی تقدیرنده بیله حلالی اولمیان نسانك اعضا وجوارحندن برینی بالشهوة مس ایتمك وخلاصه‌نك تصحیحنه گوره شق فرجه کذلك شهوتله نظر ایلمك دخی ثبوت حرمت مصاهره‌یی موجب اولان احوالدندر ٭

شهوته اعتبار مس ونظر وقتنده اولوب اندن صکره پیدا اولان شهوت . غیر معتبردر بوبابده شهوتك حدی آلتك تحرك وانتشاری ویا اولجه واقع اولان حرکتك مس ونظر سببیله ازدیادیدر ٭ وبه یفتی ٭

﴿يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَتَمَاسَّا﴾ آیت جلیله‌سی اقتضاسنجه کفارت واجب اولدیغندن قدرت وار ایسه عتق رقبه ایتمك ویوق ایسه شهرین متتابعین اورج طوتمق یاخود آلتمش فقیری اطعام ایلك صورتیله کفارت اولنور وکفارت ایدنجیه دکین ذکر اولندیغی اوزره منکوحه‌سنه وطی وبونك دواعیسی اولان مس وتقبیل معامله‌سی زوج اوزرینه حرام اولور ٭

اگر زوج قبل الکفارة وطی ودواعیسی معامله‌سنده بولنور ایسه ذکر اولنان کفارتدن بشقه برکفارت دها واجب اولمیوب انجق جناب حقه استغفار ایتمك ایجاب ایلر ٭ قبل الکفارة استمتاع ودواعیسنده بولندیغی صورتده سعید بن جبیر ایکی . وامام نخعی اوچ . کفارت اولنمسی وزوج وزجه‌نك حج ایلمسی لازم اولدیغنی بیان ایدیورلر ﴿خلاصه عن درر . ملتقی . مجمع الانهر﴾

ظهارك وقوعنه سبب اولان تشبیهاتدن بغایت توقی وتحذر اولنمسی وکتب فقهیه‌ده ظهارك باب مخصوصی اولدیغندن تفصیلاتنه اطلاع آرزو اولندیغی حالده بونلره مراجعت ایدلمسی اخطار اولنور

(۱) مُسْتَرْسِلْ ٭ اشاغی صارقش اولان

فرجه نظرده تحرك آلتك عدم اشتراطی ده جوهره‌ده مفتی به اوله‌رق کوسترلمسنه نظراً هرایکی قولك معتبراولدیغی اکلاشیله‌یور ٭

مس ویا نظرله حرمت مصاهره‌نك ثبوتی انزال واقع اولمدیغی صورتده اولوب اگر حین مس ویانظرده انزال وقوعبولورایسه حرمت . تحقق ایتمیه‌جکنه دائر ابن کمال وغیریلری طرفندن فتوی ویرلمش وعدم انزالده مطلوب . مجامعت ووقوع انزالده مقصود مجرد شهوت اولدیغنك تبین ایلمسی علت اوله‌رق حلبی ودیگرلری بیان واشارت ایلمشلردر چونکه عدم انزال وطئی مُفْضی اولوب انزال ایسه جماعك مقصود اولمدیغنه دال اولمغله حرمت ثابت اولمیور ٭

انزال حرمتی موجب اولماز دیمکدن مقصد . ابتداءً بالشهوة مسده حقیقت مستور اولدیغندن اشبو حقیقت تبین ایدنجیه قدر مسّك حکمی موقوف اولمغله انزالك وقوعیله مقصدك جماع اولمیوب مجرد شهوت اولدیغی تظاهر ایدرك حرمتك ثابت اولمامسیدر ٭

اما انزالك عدم وقوعنده بروجه محرر مقصودك وطی اولمسی اکلاشلمسیله حرمت ثبوت بوله‌یور بناء علیه بوبابده مس ایله حرمت ثابت اولورده انزال ایله ساقط اولور معناسی مقصود اولمیوب بلکه حقیقتك تظاهری مطلوبدر زیرا حرمت . مصاهره ثابت اولدقدن صکره اصلا ساقط اولماز ﴿ ردمحتار ﴾

امرأه‌ده وشیخ کبیر وعنّین (١) ومجبوبده (٢) شهوت . تحرکات قلبیه‌دن ویا انك تزایدندن عبارتدر ٭

---

(١) عنّین ٭ بوراده مطلقا جماعه مقتدر اولمیان کیمسه مقصوددر زیرا عنین ایکی نوع اولوب بری باکره مقارنت ایده‌میوب ثیب ایله مجامعت ایدر ودیگری هرایکیسیله جماعه قدرتیاب اوله‌ماز (٢) مجبوب . ذکری وخصتینی مقطوع اولان

خنثای مشکلك نسایه تابع اولدیغنی ابن عابدین بیان ایدییور ٭

اشتهاء حکمی تحتنده بولنان عجوز بدلقایه وجه مشروح اوزره وقوعبولان مس ونظر دخی مزبوره ولده محل اولمغله امرأهٔ مشتهاة گبی حرمت مصاهره‌یی موجبدر ٭

آیینه‌دن ویا ایچنده بولندیغی صودن انعکاس ایله داخل فرجی کوریلان قادینك اصول وفروعی ناظره حرام اولماز زیرا مرئی اولان اصلی اولمیوب بلکه انعکاس صورتیله مثالیدر ٭

سنّ مشتهاة . بالاتفاق طقوز یاشی واندن یوقاریسی اولدیغی وبنابرین بوندن دون یاشده بولنان صغیره . غیرمشتهاة بولندیغی جهتله انی مس ویا نظر یاخود وطی ایله انزال واقع اولسون ویا اولمسون حرمت مصاهره ثبوت بولماز ٭

ایمدی بر رجل . مشتهاة اولمیان صغیره‌یی تزوج ودخولدنصکره تطلیق ایدوبده عدتی بعدالانقضا مزبوره دیگراره وارسه اندن حاصل اولان قزی اولکی اهلی اولان رجل مذکور تزوج ایتمك جائز . چونکه حرمت مصاهره‌نك شرطی اولان اشتهای صغیره غیرحائزدر . امّا آناسی مجرد عقد سببیله مُحرّمه‌در ٭

شهوتله مس ونظرده عمد ونسیان واکراه وخطا وصاحب سراجك بیانه کوره نوم . حاللری بیننده برفرق یوقدر ٭

بناءً علی ذلك زوج . جماع قصدیله وزوجه‌سنی ایقاظ ایدییور ظنیله خطاءً الیله زوجه‌سنك مشتهاة اولان قزینی وینه اوقصدایله زوجه زوجی ظن ایدرك زوجنك مراهق اوغلنی وجود شهوتله یاخود شهوتك ازدیادیله مس ایلسه اُم . ابداً زوجنه حرام اولور ﴿ درمختار . طحطاوی . ردمحتار ﴾

داماد قائم والده‌سنی فم وذقن (١) وخد (٢) ورأس ویا سائر اعضاسنڭ برندن تقبیل ایتسه عدم شهوت ثابت اولمدقجه زوجه‌سی اڭا حرام اولور ۰ وهو الصحیح ۰

کذلك قائم والده دامادینی شهوتله مس ویا تقبیل ایدوبده انزال واقع اولمسه کریمه‌سی دامادینه حرام اوله‌جغی بهجه‌ده محرردر ۰

اُمِّ زوجه‌نڭ محل معهودینی مسده وجود شهوت طبیعی اولمغله بوندن ماعدا اعضاسندن برینی زوج ۰ مس ایلمکله حال شهوت معلوم اولمدقجه زوجه‌سی حرام اولماز زیرا قُبْله (٣) ده اصل اولان شهوت اولوب مسده ایسه علم ۰ کفایت ایدر ۰

معانقه وقرص (٤) وعض (٥) دخی شهوتسز اولدیغی بیلنمدکجه مرأهٔ اجنبیه ایچون بیله حرمت مصاهره‌ده تقبیل حکمنی حائز ووجود شهوت احدهمادن یالکز برنده بولنمق کافیدر ۰

مسئلهٔ محرره‌ده مراهق وسکران ۰ بالغ وصاحی گیبیدر بناء علیه سرمست اولان برکیمسه مشتهاة بولنان قزینی اوپسه قزڭ آناسی اڭا حرام اوله‌جغی قنیه‌ده مسطوردر ﴿ درمختار ۰ طحطاوی ۰ ردمحتار ﴾

زید اوغلنڭ موطوءه‌سی اولان جاریه‌یی شهوتله مس ویا تقبیل ایلسه مزبوره‌نڭ وطئی هر ایکیسنه‌ده مؤبداً حرام اولور ۰

زوج ۰ زوجه‌سنڭ مشتهاة بولنان سود قزینی کذلك بالشهوة مس ویا بوس ایدوبده انزال اولمسه حرمت مصاهره ثبوت بولور ۰

---

(١) ذَقَنْ ۰ چکه (٢) خَدّ ۰ یناق (٣) قُبْله ۰ اوپمك (٤) قَرْص چیمدیکله‌مك (٥) عَضّ ۰ ایصرمق

برکیمسه حرمنڭ قزینڭ ویا اوغلنڭ مشتهاة اولان قزینی شهوتله مس ایتسه کندوسنه حلیله‌سنڭ حرمتی تحقق ایدر ﴿ بهجة الفتاوی ﴾

حرمت مصاهره ایله نکاح مرتفع اولمیوب یالکز افساده منقلب اوله‌جغندن متارکه‌دن وانقضای عدتدن اوّل زوجه‌نڭ آخر بریله تزوجی جائز وحلال اولمیه‌جغی گبی زوجه‌یی زوجڭ وطئی دخی زنا اولماز بلکه شبهه ایله قِرْبان اولدیغندن حد ۰ مندفع اولور ﴿ درمختار وغیره ﴾

پدری طرفندن فرج بنته شهوتله نظر وقوعبولسه ویا برشیدن طولایی حاصل اولان خوف وفزعه مبنی مشتهاة بولنان قزی باباسنڭ فراشنه عریان اوله‌رق دخول ومس ایلمکله پدرنده حرکت ظاهر اولسه باباسنه قزڭ آناسی حرام اولور ﴿ خانیه ﴾

برکیمسه زوجه‌سی دوشه‌گی ظنیله قزینڭ فراشنه کیروبده بدننه طوقنمقسزین دونوب چیقسه بو مرتبه ایله قزڭ آناسی ۰ زوجه حرام اولماز ﴿ علی افندی ﴾

گرك قادین گرك ارکك طرفندن اولان تقبیلڭ شهوتله وقوعنی قادینڭ ادعاسی صورتنده زوج ۰ انکار ایده‌جك اولورسه ظاهر حال کندوسنی تکذیب ایتمدکجه زوج تصدیق اولنور ﴿ ردمحتار ﴾

شهوتله اولان لمس وتقبیلده‌کی اقراره ویا نفس لمس ویا تقبیله یاخود رجالڭ ذکرینه ومرأه‌نڭ فرجنه بالشهوة وقوعبولان نفس نظره وکذلك بونلرده واقع اولان اقراره قول مختارده شهادت ۰ مقبوله‌در زیرا شهوت ۰ آلتی منتشر اولانلر حقلرنده معلوم اولوب انتشاره مالك اولمیان امرأه ایله عنین ومجبوب ومرد سالخورده

مثللولرده ايسه (تلون سيما ورعشهٔ اعضا گبی) بعض آثار وعلائم ايله فی الجمله اطلاع حاصل اوله بيلان حالاتدندر « تنوير . درمختار . طحطاوی »

——

دردنجی باب

محارم بيننی جمعك عدم جوازی تفصيلاتنی مشتملدر

محرماتده اجمالاً ذكر اولنديغی اوزره نكاحاً وعدةً نسب ورضاع جهتندن محارم بيننی جمع . حرامدر . عدت هرنقدر طلاق بايندن اولورايسه‌ده ينه حكم بردر .

عدت مذكوره طلاق رجعيدن وام ولدك اعتاقندن (۱) ونكاح فاسدك تفريقندن اولان عدته‌ده شاملدر .

كذلك وطئاً ملك يمين ايله هانكيسی مذكر فرض اولنسه ديكری ابداً حلال اولميان ايكی قادين يعنی ايكی عمته (۲) وايكی خالته (۳) ميانه‌لرينی جمع . دخی حرامدر . برمرأه ايله آنك عمته ويا خالته‌سی وياخود نسباً ورضاعاً آنا ايله قزی بينلرينی جمع گبی .

اشبو حكمك دليلی . صحيح مسلم وابوداود وترمذی ونسائی‌ده روايت اولنان « لَا تُنْكَحُ الْمَرْأَةُ عَلَى عَمَّتِهَا وَلَا عَلَى خَالَتِهَا وَلَا عَلَى ابْنَةِ أَخِيهَا وَلَا عَلَى ابْنَةِ أُخْتِهَا فَإِنَّكُمْ إِذَا فَعَلْتُمْ ذَلِكَ قَطَعْتُمْ أَرْحَامَكُمْ » حديث شريفيدر .

---

(۱) بو ايكی مسئله‌ده امامينك حضرت امامه مخالفتلری واردر

(۲) يكديگرينك والده‌سنی تزوج ايتمش بولنان ايكی كيمسه‌نك صلبندن كلان ايكی قز بربرينك عمته‌سی اولور

(۳) احدهما آخرك قزينی تزوج ايتمش بولنان ايكی كيمسه‌نك صلبی قزلری بربرينك خالته‌سی اولور « ردمحتار »

مثلا ايكی رجلدن هر بری ديكرينك والده‌سنی تزوج ايدوبده برر قزلری وجوده كلسه بو ايكی قزك هر بری آخرك عمته‌سی . ياخود ايكی كيمسه يكديگرينك كريمه‌لرينی تزوج ايليوبده هر بردن برر بنت حاصل اولسه بونلرك هر بری آخرينك خالته‌سی اولورلر بناءً عليه مزبورتانك مابينی نكاحاً وعدةً وملك يميناه وطئاً جمع ايديله‌مز .

لكن برقادين ايله زوج سابقنك قزی بينلرينی جمع ايله نكاح جائزدر .

چونكه زوج سابقك قزی مذكر فرض اولنوب مثلا اوزوجك اوغلی اولسه مزبوره قادينی (باباسنك موطوئه‌سی اولوب آنالغی بولنديغندن) تزوج ايليه‌مز .

اما بالعكس قادين . مذكر فرض ايدلسه زوج سابقك قزينی (رجل اجنبينك قزی اولمش اوله جغندن) كندوسنه المغه جواز واردر .

ياخود برامرأة ايله اوغلنك زوجه‌سی اره‌لرينی جمع ايتمك كذلك جائزدر زيرا امرأهٔ مزبوره مذكر فرض اولنسه كندويه اوغلنك زوجه‌سنی تزوج حرام اولور ايسه‌ده لكن اوغلنك حرمی مذكر فرض ايدلسه كندوسنه اجنبيه اوله جغندن تزوجی مجازدر .

مقدما جاريه‌يی بعده انك سيده‌سنی تزوجله بينلرينی جمع . تجويز اولنمش ايسه‌ده ايكيسی برعقدايله تزوج ايديلورسه جمع . جائز اولميوب بلكه سابقده بيان اولنديغی اوزره حره‌نك نكاحی صحيح وامه‌نككی باطل اولور . مگركه هر بری بشقه بشقه عقد ايدلمش اوله . لكن محرماتده ذكر ايدلديكی وجهله سيده‌نك

نكاحى اگر مقدم واقع اولمش ايسه جاريه نك عقدى غير صحيحدر
﴿ در مختار . طحطاوى ﴾

زوج . منكوحه سنك اوگى آناسنى زوجه سى اوزرينه تزوج
ايدوب انكله جمع ايلسه جائزدر .

كذلك زوجه نك متوفا باباسنك ام ولدينى زوج . زوجه
اوزرينه تزوج ايدرك كندوسيله جمع ايلمك صحيحدر .

دخول وخلوت وقوعندن اول تطليق اولنان مرأه يه عدت .
لازم اولمديغندن طلاقدن برگون صگره مزبوره نك قزقرنداشنى
تزوجه جواز واردر ﴿ بهجة ﴾

زوج . زوجه سنك آناسنك قزقرنداشنى نكاحاً زوجه سيله
جمع ايده مز ﴿ ابن نجيم ﴾

بركيمسه حرمنك لِاَبٍ ارقرنداشنك لِاُمٍّ قزقرنداشنى تزوج
وحرميله جمع ايدر ﴿ على افندى ﴾

وطى اولنان جاريه نك قزقرنداشى نكاح صحيح ايله تزوج
ايديلوريسه صحيحدر .

چونكه مزبوره جاريه نك وطئى استخدام قبيلندن اولوق مناسبتيله
همشيره سنى نكاح . اهلندن صادر ومحلنده واقع اولمش اولو .

شوقدركه احدهمادن جاريه نك بيعى وعتقى وهبه سى وكتابتى
ووفاتى مثللو اسباب تحريميه دن برى وقوعبولمدقجه منكوحه يه
واخت منكوحه نك طلاقى وموتى واقع اولمدقجه جاريه يه وطئى
حلال اولماز زيرا بونلردن برينه مجامعتك حلال اولمسى آخرك
استمتاعى حرام اولمسنه متوقف وبوبابده منكوحه هرنقدر
موطوئه دكلسه ده نكاح . وطئى حكمنى حائزدر .

ابن كمالك بيانه گوره دواعىء جماعدن اولان شهوتله لمس
ومس وقُبله گبى حاللرك مملوكى حقنده اولجه وقوعى وطى .
حكمنى حائز اولديغندن بوصورتده جاريه . منكوحه نك ومنكوحه .
جاريه نك حرمتنى مستلزمدر ﴿ در مختار . طحطاوى ﴾

شويله كه بركيمسه جاريه سنى تقبيل ويا شهوتله لمس ويامس
ايليوبده بعده انك همشيره سنى تزوج ايتسه انلردن برى ذكرى
سبق ايدن اسباب تحريميه دن بريله حرام اولمدقجه ايكيسنكده
وطئى حلال اولماز ﴿ ردمحتار ﴾

بركيمسه ايكى قزقرنداشى ياخود هانكيسى مذكر فرض
اولنسه ديگرى آخرينه حلال اولميان ايكى قادينى برلكده عقدِ
واحد ايله نكاح ايتسه ويا هربرينى بشقه بشقه عقد ايله تزوج
ايدوبده هانكيسنك نكاحى اوّل اولديغنى اونوتسه (١) هر ايكى
صورتده زوجك انلردن آيرلمسى لازم گلور .

اگر زوج . انلردن مفارقت ايتمز ايسه معلومى اولدقده
دفعاً للمعصية بونلرك بينلرى حاكم الشرع طرفندن تفريق ايديلور
واشبو تفريق . زوج جانبندن وقوعبولان طلاق گبى طلاق
صاييلور . حتى زوج . صگره دن انكله تزوج ايلمش اولسه بيله
مزبورتاندن هربرينك طلاقندن برطَلْقه تناقص ايدر .

نسيان مسئله سنده واقع اولان تفريقده اگر دخول وقوع
بولمامش ايسه نصف مهر لازم گلور . چونكه بوبابده سابقه نك
نكاحى صحيح ولاحقه نككى غير صحيح اولوب نكاحى صحيح اولان

(١) اگر اونوتمامش ايسه اولكيسى على التعيين صحيح وايكنجيسنك
عقدى باطل اوله جغندن ايكنجيسى تفريق اولنور وعقدِ باطله دخول . واقع
اولمدقجه مهر ترتب ايتمز ﴿ ردمحتار ﴾

سابقه‌نك قبل الدخول مفارقتی ایجاب ایلسه ایکیسنه بر نصف مهر ترتب ایدر وبو تفریق . مجرد وقوع جهله مبنی تعین ایلمسی سببیله زوجه‌لرك . ایکیسنه‌ده مهرك نصفی اقتضا ایلر .

امّا عقدِ واحدله ایکیسنك معاً تزوجی حالنده نكاحلر باطل اولدیغندن تفریق . قبل الدخول ایسه اصلا نه مهر ونه‌ده عدت لازم گلور . اگر تفریق . دخولدن صکره ایسه هر ایکیسنه مهر مثلك ومهر مسمانك اقلّی عائد . وانلره عدت لازم اولور .

بر مهرك تنصیف ایدلمسی . مثلا هر برینك مهری بیكر غروش اولمق صورتنده نصفی اولان بش یوز ایکیسنه منقسماً ویرلمسی گبی

مهرلرك جنساً وقدراً متساوی بولنمسی وحین عقدده تسمیه ایدلمش اولمسی وفرقتك بر منوال مذكور دخولدن مقدم بولنمسی وهر ایکیسنكده بلا بینه كندوسنك نكاحی دیگرندن اوّل اولدیغی ادعا ایلملری صورتنده‌در .

امّا مزبورتان عقدلرینك هانكیسی اوّل اولدیغی تعیین ایده‌مدكلری صورتده . مقضی لهك جهالتی صحت قضایه مانع اولدیغندن . بر شیله حكم اولنه‌ماز .

اگر یالكز بری نكاحنك آخرندن سابق اولدیغنه دائر بینه اقامه ایلر ایسه انك نكاحی صحیح ودیگرینك كی باطل اولور .

مهرلر . قدراً وجنساً مختلف ومعلوم اولورسه . مثلا حلبی‌نك بیانی وجهله قدراً برینك مهری بیك ودیگرینك ایكی بیك غروش سیم وجنساً برینك مهری بیك غروش فضه وآخرینك بیك غروش ذهب اقچه ویا قدراً وجنساً احدهمانك مهری بیك غروش گموش وآخرینك ایكی بیك غروش التون اقچه اولسه هر برینه مهر معیننك ربعی عائد اولور .

مهرلری علی حدةٍ بعینها معلوم اولماز ایسه اقل مُسَمَّیینْك نصفی مناصفةً تقسیم اولنور .

شویله‌كه زوجه‌لردن برینك مهری بیك ودیگرینك التی یوز غروش اولوب فقط قنغیسنك بیك وهانكیسنك التی یوز اولدیغی بیلنمسه اقلّ مُسَمَّیین اولان التی یوز غروشك نصفی بولنان اوچ یوز غروش بالتنصیف هر برینه یوز اللیشر غروش اوله‌رق اعطا ایدیلور كه بوده اقلّ مسمیینك ربعی دیمك اولور .

مزبورتاندن هیچ بری ایچون تسمیهٔ مهر اولنمامش اولدیغی تقدیرده ایکیسنه بر متعه لازم گلور كه كندولرینه نصف مهر بدلنه بر (درع وخمار وملحفه) ویریلور .

اگر بریسنك تسمیهٔ مهری بولنوبده دیگرینك بولنماز ایسه . تسمیهٔ مهری بولنان امرأه‌یه مسمانك ربعی وبولنمیان مرأه‌یه متعه‌نك نصفی لازم گلور .

فرقت دخولدن صكره وقوعبولمش ایسه دخول ایله مهر تقرر ایلمش اوله‌جغندن هر بری ایچون تام بر مهر مترتب اولور .

ذكر اولنان مسئله‌دن بر وجه آتی درت صورت تشكل ایدركه بونلرده مزبورتانك مسمالری یا متحد ویا مختلف وهر ایكی صورتده مهر مثللری كذلك یا متحد یاخود مختلف اولمقدن عبارت اولوب مزبوره‌لردن برینك نكاحی ایسه صحیح ودیگرینك كی فاسد بولنمغله نكاحی صحیح اولانه مهر كامل وفاسد اولانه مهر مثل . لازم ایكن ذات صحیح ایله ذات فاسد مجهول اولدیغندن متیقن اولان مقدار صور اربعه‌ده بینلرنده تقسیم اولنمق ایجاب ایدر .

شویله‌كه اگر مسمیین ایله مهرین متحد اولورسه احد مسمیین ایله احد مهرین . ویالكز مسمیین متحد بولنورسه احد مسمیین

ايله اقل مهرين . وكذلك يالكز مسميين مختلف اولورسه اقل مسميين واحد مهرين . واگر مسميين ايله مهرين مختلف بولنورسه اقل مسميين ايله اقل مهرين . اعطا اولنور يعنى بونلردن هر برى جمع ايله مناصفةً تقسيم ايديلور ﴿ ابن عابدين ﴾

امّا بونلردن يالكز برينه دخول وقوع بولمش ايسه مدخول بهايه مسمانك نصفيله مهر مثل و مسمادن اقلنك نصفى واجب اولور .

زيرا مدخول بها سابقه ايسه تمام مسمايى . متأخره ايسه مهر مثل ايله مسمانك اقلنى الهجغندن تقدم وتأخر . مجهول اولديغى ايچون هر برينك نصفنى آلور .

مدخول بهانك غيرى اولان امرأئه يه مسمانك ربعى لازم گلور .

چونكه سابقه يه كندى مسماسنك نصفى ومتأخره يه اصلا برشى واجب اولمديغندن نصف مهر . بالتنصيف يالكز ربعى اعطا قلنور .

مسئلهء مذكوره ده زوج . زوجتاندن هانكيسنك نكاحى سابق اولديغنى بيلميه رك دخول ايلديكنى اقرار ايلمك شرطدر .

زيرا بيله رك داخل اولورسه مدخول بهانك صحت نكاحنه حكم اولنور وتمام مهر لازم گلور وارتق ديگرينك متأخره اولديغى ظاهر وبناءً عليه نكاحى باطل اولديغى سببله انكله بينلرى تفريق ايديلور ودخول واقع اولمش اولمدقجه نكاح باطله برشى ترتب ايتمز ﴿ درمختار . درر . طحطاوى . ردمحتار ﴾

بركيمسه محل آخرده اولان زوجه سى فوت اولدى ظنيله آنك قز قرنداشنى تزوج ايلدكدن صكره زوجه صاغ اوله رق ظهور ايتسه نكاح ثانى فاسد اولمغله زوجهء ثانيه تفريق اولندقده عدتى منقضيه اولنجيه قدر اسكى زوجه سنى وطى ايده ميوب انك عدتى منقضى اولدقده تجديد عقد ايلمكسزين زوجهء اولى ايله معاملهء ازدواجيه ده بولنمق جائزدر ﴿ فتاواى فيضيه ﴾

بحر مانده ملخصاً ذكر اولنديغى اوزره افنديسى جاريه سنى وكوله سيده سنى قبل العتق نكاح ايتمك . مملوكيت . مالكيته منافى اولديغندن جائز اولماز . زيرا نكاحك مشروعيتى بين المتناكحين بعض منافع وثمرات مشتركه نك حصولنه مبتنيدر .

مثلا زوجنه نفسنى تسليم واطاعت ووطئه تمكين وخانه سنده قرار واقامت وغيريدن كندوبى حفظ وصيانت وداخل بيتده اولان امور وخدماتى ايفا ورؤيت . زوجه يه . ونفقه . مسكن . كسوه . مهر . قسم (١) گبى شيلر زوجه واجب اولمغله بونلرك مالك ايله مملوك ميانه لرنده حسن تيسّرى غير قابل وخصوصا سيد ذاتاً جاريه سنك متعه سنه صاحب بولنديغندن نكاح . تحصيلى حاصل اولور .

بحر وغيرينك بيانه گوره بوبابده كى عدم جواز يعنى حرمت . سيد ايچون مستلزم عقوبت ديمك اولميوب بلكه ذمت سيدده مهرك ثبوتى وبعد الاعتاق نكاحك بقاسى وطلاقك وقوعى وتسويهء قسمك وجوبى وبلا دعوى ولدك كندوسندن ثبوت نسبى مثللو نكاحه ترتب ايدن شيلرك سيد اوزرينه مترتب اولمامسندن عبارتدر معمافيه جاريه ديو اشترا اولنان مرأه نك حره ويا برى طرفندن معتقه بولنمسى ياخود عتقيله اوزرينه يمين اولنوب حالفك حانث مقوله دن اولمسى گبى احتمالاته قارشو حرامدن اجتناباً احتياط ايدرك مالك . مملوكه سنى (درت منكوحه سى اولمديغى حالده) نكاح ايلمك احسندر .

---

(١) قَسْم . متعدد زوجه سى اولنلر مصاحبت وموانست ايچون يانده گيجه له مكده زوجه لرنى هپ برطوتمق يعنى برينك يانده ديگرندن زياده قالمامقدر . گرك بوقسم خصوصنده گرك مأكولات وملبوساتده قاعدهء عدل ومساواته رعايت ايتمك اركگه واجبدر . قادينك اسكيسى ويكيسى وگنجى واختيارى بوبابده مساويدر . مجامعت خصوصى نشاطه عائد اولديغندن انده مساوات لازم دگلدر

کتابیه‌یی یعنی بر کتاب منزله و بر نبی مرسله ایمانی اولان مرأه‌یی نکاح ایله تزوج ایتمک تنزیهاً مکروه اولمقله برابر تجویز اولنمش و بونك حربیه وذمیه و حره وامه‌یه شمولی بولنمشدر .

حر ایچون حرائر واماه‌دن نهایت درده قدر صورت مشروعه‌ده نکاح . وجواریدن اقتداری درجه‌ده تسرّی جائزدر .

مدبّر ویامکاتب اولسون کوله‌یی نکاحك غیریسی ممتنع اولمغله اصلاً یعنی مالکی اذن ویرسه بیله شرعاً تسری حلال دگلسه‌ده مولاسنك رخصتی اولمقسزین طلاقه مقتدر اولدیغندن افندیسنك اذنیله حر وامه‌دن فقط ایکی‌یه قدر نکاح . صلاحیتی واردر (آزاد اولوبده زمرهٔ احراره داخل اولدقدن صگره عبدك حر . حقوقنی احراز ایلمسی طبیعیدر)

امام اعظم ومحمد حضرتلرنجه زنادن حاصل اولان مرأه‌نك زانیدنك غیری‌یه نکاحی صحیح ایسه‌ده وضع حمل ایدنجیه‌دك وطی ودواعیسی حرامدر (١)

امّا زانی زنا واحبال (٢) ایلدیگی مزنیه‌سنی نکاح ایتسه وطی اتفاقاً حلال وولد ونفقه کندویه عائد ولازم اولور .

زوج مشروعندن حامل بولنان قادینی زوجنك تطلیقی ویا وفاتی اوزرینه نکاحلامق جائز دگلدر . زیرا حملك نسبی کندی پدرندن ثابت اولمشدر . پدر گرك حربی گرك قادینك افندیسی اولسون . افندی . نسبی مقر ایسه حمل . زنادن نشأت ایتمامش دیمك اولدیغندن قادینك وضعی وقوعبولمدقجه نکاحی صحیح اولماز ❁ درمختار . ردمحتار . قدوری وغیرهم ❁

---

(١) زنادن اولان حملك کندوسندن برجنایتی اولمدیغی ایچون اسقاطی تجویز اولنمامشدر (٢) اِحبال . حامل ایتمك

مُبانه اولان دردنجی مطلقه‌نك عدتی ایچنده بشنجی اوله‌رق برقادینك نکاحی صحیح اولماز .

مثلا بر کیمسه‌نك درت حلیله‌سی اولوبده برینی طلاق باین ایله تطلیق ایتسه (١) مادام العدة خامسه‌یی عقد ایده‌مز زیرا عدت خروج ایتمکسزین بشنجی‌یی نکاح ایلمك زوجات خمسی جمع دیمکدر .

کذلك تطلیق اولنان مرأه‌نك عدتی ایچنده قز قرنداشنی تزوجه جواز یوقدر .

امّا مرأه‌نك وفاتی حالنده ایرتسی کونی بیله قز قرنداشنی تزوج جائزدر .

حامل ایکن اسیر ایدلمش اولان امه‌نك نسبی زوجندن ثابت اولمغله وضع حمل ایلمدکجه نکاحی عندالامامین غیر صحیح اولوب فقط امام اعظم حضرتلرنجه نکاحه جواز وار ایسه‌ده حمله احتراماً وطی حرامدر (گرك بو مسئله‌ده گرك غیرك زناسندن حامل ایکن تزوج اولنان مرأه‌نك وطئی حقنده‌کی) حرمت . ابو داود وترمذیدن روایت اولنان ❁ لَا یَحِلُّ لِامْرِئٍ یُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْیَوْمِ الْآخِرِ اَنْ یَسْقِیَ مَاءَهُ زَرْعَ غَیْرِهِ ❁ حدیث شریفی ایله مستدل ومثبتدر ❁ ملتقی . مجمع الانهر وغیرهما ❁

زوجیله معاً دار حربدن سبی اولنان امه‌نك وطئی مالکنه غیر حلالدر .

کذلك برابرنده قزی اولدیغی حالده دار حربدن سبی ایدیلان جاریه‌یه صاحب اولان کیمسه مزبوره‌یه مقارنت ایتدکدن صگره بونك قزیله استمتاع ایلمك جائز دگلدر ❁ عبدالرحیم ❁

---

(١) طلاق . رجعی دخی اولسه حکم شرعی ینه بویله ایسه‌ده اولویتنه بناءً سکوت اولنمشدر

حملك نسبی ثابت اولمش اولان حاملك حملی گرك نکاح صحیح ویا فاسددن گرك شبهه ایله وطیدن اولسون نکاحی غیر صحیحدر *

حملك سیدندن اولدیغی ثبوت بولان جاریهٔ حامله حقنده دخی حکم بویله‌در *

یعنی سید . حملك کندوسندن اولدیغنی اقرار ایدوبده بعده امه حامل ایکن آخره نکاح ایلسه افندیسنك فراشی هنوز باقی اولدیغنه وایکی فراشی جمع ایسه صحیح اولمدیغنه بناءً نکاح . باطلدر *

فراش اوچ نوع اولوب بری قوی . دیگری وسط . بریده ضعیفدر *

قوی اولان منکوحه‌نك فراشیدرکه بلا اقرار ولدك نسبی ثابت اوله‌رق . ولد . لعاندن (١) بشقه بر شیله نفی اولنماز *

وسط اولان ام ولدك فراشی اولوب بلا اقرار ولد . ثبوت بولور ایسه‌ده لکن مولاسی طرفندن چوجق بندن دگلدر دینلمکله بلا لعانٍ ولد . نفی اولنور *

---

(١) لِعان * مفاعله بابندن مصدر اولوب لغتده لعن یعنی رحمت الهیه‌دن طرد وابعاد معناسنه‌در * شرعده . زنا فعل وتهمتندن بریئه وعفیفه اولان منکوحه‌سنه زوجی طرفندن زنا اسناد ایدلدکده درت دفعه یمین ایله مؤکد وبشنجیسی لعنته مقرون اوله‌رق نفسی اوزرینه شهادت ایلمکدر * استعیذ بالله ﴿وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ وَيَدْرَؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ آیت جلیله‌سی لعانك دلیلیدر * زوجك اسناد ایلدیکی زنادن طولایی زوجه طرفندن زنادن تبریهٔ نفس ایچون نزد قاضیده دعوی ایدیلوبده زوج . عزو ایلدیکی زنایی

ضعیف اولان امه‌نك فراشیدرکه بلادعوة ولدك نسبی تحقق ایتمز ﴿ ملتقی . مجمع الانهر وغیرهما ﴾

نکاحی برشرطه (مثلا پدرم رضا ویررسه سنی تزوج ایتدم) دیمك گبی وجودی متوقع اولان معدومه تعلیق . یاخود (یارینکی گون ویا یاریندن صکره‌کی گون سنی تزوج ایلدم) دیمك مثللو استقباله اضافه ایلمك صحیح اوله‌ماز *

اوزریمه نفقه لازم اولمامق ویا بکا خدمت ایتمك شرطیله نکاحی قبول ایتدم دینلسه شرط . باطل اولورسه‌ده نکاح . باطل اولماز *

بررجل اوغلی ایچون برینك قزینه طالب اولسه‌ده قزك پدری (سندن اول مزبوره‌یی فلانه تزویج ایتدم) دیسه وطالب کندوسنی تکذیب ایلمسی اوزرینه پدر (اگر بن قزیمی فلانه نکاح ایتمدمسه سنك اوغلنه تزویج ایلدم) جوابنی ویردکده رجل بعدالقبول پدرك کذبی تبین ایلسه تعلیق . موجود اولدیغنه مبنی نکاح . منعقد اولور *

زوجه حقنده درت شاهد اقامه‌سیله اثبات ایده‌مدیکی تقدیرده زوج اوزرینه لعان لازم گلور *

شویله‌که اولا زوج . حضور حاکمده زوجه‌سنی ارائه ایدرك درت دفعه (اَشْهَدُ بِاللهِ که بن بو قادین ایچون سویلدیگم زناده صادقم) دیوب بشنجیسنده (اگر کاذب ایسه‌م جناب حقك لعنتی بنم اوزریمه اولسون) دیر واشبو یمینلر اونك حقنده حدِ قذف مقامنه قائم اولور *

شاید زوج . یمیندن استنکاف ایله نفسنی تکذیب ایدرسه کندوسنه حدّ قذف اقامه اولنور *

زوج . یمیندن ابا ونکول ایتمیوبده برمنوال محرر لعانی اجرا ایلدیکی صورتده لعان . ثانیاً زوجه‌یه توجه ایدر *

ملك يمين ايله موطوئه اولان مملوكه نك نكاحى صحيح اولديغندن زوجى عندالامامين استحباباً و وجوباً استبرا ايلمز ايسه ده افنديسنه. قبل التزويج قول صحيح اوزره استبرا واجبدر * امام محمده كوره ماء مالك ايله شغل. احتمالندن ناشى تنزه واستبرا زوجه واجبدر * افنديسـنك عدم استبراسى زوجك معلومى اولديغى حالده اكا استبرانك استحبابى و بلكه ده وجوبى محل تردد دگلدر *

زنا ايله موطوئه اولان مرأه يى عقد ايلمك صحيح وانى بلا استبرا وطى جائزدر * استعيذ بالله ﴿ اَلزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ ﴾ نص شريفى ﴿ فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ ﴾ امر جليلى ايله منسوخدر ﴿ در مختار . طحطاوى . رد محتار ﴾

بو صورتده حاكم زوجه يه ده كذلك يمينلر ايله مؤكد شهادتلره چكه رك وهر دفعه سنده زوجنه اشارت ايده رك درت كره (اشهد بالله كه بو آدم بكا عزو ايلديكى زنا خصوصنده يالانجيدر) ديديروب بشنجيسنده (اگر صادق ايسه اللهك غضبنه اوغرايم) دير وبو يمينلر زوجه ايچون حد زنا مقامنه قائم اولور وارتق جانب حاكمدن بينلرى تفريق ايديلور *

لعانده زوجيتك قائم ونكاحك فاسد اولميوب صحيح اولمسى وزوجانك مسلم اوزرينه شهادته اهل اولان حر . مسلم . عاقل . بالغ . ناطق . اولملرى وقذفله محدود بولنماملرى شرطدر * زيرا عبد . غير مسلم . مجنون . صغير . اخرس . وقذفله محدود اولنلر شهادته اهل اولمدقلرندن بونلر حقنده لعان جارى اولماز * لعانك حكمى طلقهٔ بائنه اولديغندن زوجينك ميانه لرى طرف حاكمدن تفريق اولنمزدن اول بيله اولسه بعد التلاعن. وطى واستمتاع وحتى بونك دواعيسى دخى حرامدر *

لعان . زوجهٔ عفيفه سنك ولدينى زوج . كندوسندن نسباً نفى ايلمسيله ده وقوعه كاوركه بوده زوجه يى زنا ايله اتهام اولديغندن معامله جه عين شرط وحكمى حائزدر ﴿ خلاصة عن در مختار . درر . ملتقى ﴾

لعانك تفصيلاتنى حاوى كتب فقهيه ده باب مخصوص واردر * . زوجه سنى (روسپى) وولدينى (پيچ) وامثالى لفظلر ايله شتم ايلمكدن زوجك بغايت توقى ايلمسى وجيبه دندر *

بركيمسه برقادينه مثلا (شو كوله كى بكا ويرمك شرطيله سنى تزوج ايدرم) ديسه ومزبوره ده نكاح . قيديله قبول ايلسه شروط فاسده ايله نكاح . باطل اولمديغندن مهر مثليله عقد . صحيح اولوب انجق شرط مذكور فاسد اولمغله عبددن طولايى برشى ترتب ايلمز ﴿ بهجة نقلاً عن الذخيرة ﴾

نكاح متعه وموقت . باطلدر ﴿ در مختار وغيره ﴾

نكاح متعه . برقادينه برمال مقابلنده بش اون كون ياخود على الاطلاق سنكله متمتع اوله يم دينيلوبده اوده راضيه اوله رق انكله برمدت استمتاع اولنمقدن ونكاح موقت . ايكى شاهدك حضوريله برخاتونى اون بش يكرمى كون ويا برماه ايچون موقتاً نكاح ايلمكدن عبارتدركه هر ايكيسيده صحيح دگلدر *

بعض كتبده نكاح متعه وموقت بينلرنده برفرق اولمديغى كوسترلمش وبعضلريده خلافنى ادعا ايلمش اولوب ازجمله هدايه نك عباره سندن ايكى صورتله فرق منفهم اولمشدر * شويله كه نكاح متعه ده جهت اشتقاقدن متعه يه مشارك برلفظك وجودى وموقتده شاهدينك شهودى ولفظ تزوج ياخود نكاحك ومدت معينه نك ذكرى واقع وبنابرين مشابهت تامه توهمى مندفعدر ﴿ ملتقى . مجمع الانهر ﴾

زوجى ديار آخرده اولان زوجه يه بررجل عادل كلوب (زوجك فوت اولدى ياخود سنى تطليق ايلدى) ديو خبر ويرسه ومزبوره ده اينانسه بعد انقضاء العدة حضور حاكمه حاجت اولمقسزين نفسنى ديگر براره تزويج ايده بيلور *

. زوجم فوت اولدى ويا بنى تطليق ايلدى ديه رك كندوسى ديگر بررجل ايله تأهل ايلمش واندن چوجق طوغورمش اولان

خاتونك زوجى ظهور ايدوب بينلرينى تفريق ايتديرسه بعد انقضاء العدة تجديد نكاح ايتمكسزين مزبوره ايله معاملهٔ زوجيه‌يى اجرا ايدر ﴿ على افندى ﴾ شو حالده زوج ثانينك عقدى فاسد اولمغله ولدا كا عائد اولور ٭

زوجم فوت اولدى ديو نفسنى غيرى براره تزويج ايدن قادينك زوج غائبى خبر الدقده بالوكاله مزبوره‌يى تفريق ايلمكه ويا اسير اولان زيدك زوجه‌سى كندويى آخره تزويج ايلسه زيد مرقوم كلدكده بالاصاله مزبوره‌يى كذلك آيرمغه قادر اولورلر ﴿ ابن نجيم . على افندى ﴾

زوجى اولديغى بيلنميه‌رك تزوج ووطى اولنان مرأه‌نك مؤخراً زوجى ظهور ايله تفريق اولندقده عدت لازم گلور ﴿ ابن نجيم ﴾

زوج ثانيدن حامل اولان قادينك زوج اولى ظهور ايدوبده زوج ثانيدن تفريق ايتديرسه قبل الوضع وطى ايده‌مز ﴿ نتيجة ﴾

صغيره‌نك حاكمدن بشقه وليسى اولمديغى حالده مهر مثليله كفوينه تزويج ايلدكدن صكره وليسى ظهور ايتسه تفريق ايتديره‌مز ٭

خلوت صحيحه بولنوب فقط وطى وقوعبولمقسزين برمرأه تطليق اولنسه وعدم وطئه مزبوره ايله زوجى بيننده تصادق واقع اولسه بعد العدة زوجهٔ مطلقه‌نك ديگر زوجندن اولان قزينى زوج سابقك تزوج ايلمسى جائزدر ﴿ ابن نجيم ﴾

كتابى اولان زوج وزوجه شرف اسلام ايله مشرف اولسه‌لر تجديد نكاح ايجاب ايتمز ﴿ على افندى ﴾

زوجهٔ كتابيه‌نك يالكز زوجى مسلم اولسه نكاحلرى باقى اولمغله كذلك تجديد لازم گلمز ﴿ قدورى ﴾

هند نصرانيه شرف اسلامله مشرفه اولدقدن صكره زوجى زيده اسلام عرض اولندقده زيد برقاچ كون اسلامه كليوب بعده حاكم . هندى زيددن تفريق ايتمزدن مقدم زيد شرف اسلامله مشرف اولسه حالا زيد . تجديد نكاح ايتمدن هند ايله ازدواج . معامله‌سنه قادر اولوز ﴿ عبدالرحيم ﴾

برمسلم . حربيهٔ كتابيه‌يى دارحربده تزوج ايدوب ايكيسى برلكده داراسلامه داخل اولسه‌لر تجديد عقده كذلك لزوم اولماز ﴿ بهجة ﴾

زوجى اسلامه كلوبده تحت نكاحنده بولنان زوجهٔ مجوسيه‌يه اسلام عرض اولندقده قبول ايدر ايسه اولكى كبى حرمى اولوب امتناع ايلر ايسه بينلرى تفريق اولنور ﴿ قدورى ﴾

ذميه اولان زوجه اسلامه گلوبده ذمى بولنان زوجى كندى دينده قالسه اكا اسلام تكليف اولندقده قبول ايدرسه كالاول زوجه‌سى اولوب امتناع ايلر ايسه اره‌لرى تفريق اولنور ٭

اشبو تفريق عندالامامين طلاق باين اولور وامام ابى يوسفه كوره بغير طلاق . فرقت وقوعبولور ﴿ قدورى . جوهرة ﴾

صورت محرره اوزره بينلرنده فرقت وقوعبولان مسلمهٔ مهتديه نفسنى برمسلمه تزويج ايتمك ايستدكده عدت لازم گلور ﴿ عبدالرحيم ﴾

برمسلمك زوجهٔ مطلقه‌سى ويا كندوسنك فوتيله متروكه‌سى اولان نصرانيه . انقضاى عدتدن صكره ايسترسه كندوسنى برذمى‌يه تزويج ايده‌بيلور ﴿ عبدالرحيم . على افندى ﴾

برذمى ايكى ذميه قزقرنداشى تزوج ايدوبده بعده اسلامه گلسه

وقتيله ايكی عقدايله نكاح ايتمش ايسه امامين حضرتلرنجه اولكينڭ
عقدی صحيح وايكنجينڭ باطل وامام محمده گوره ايكيسی بيننده
خيار . واقعدر ﴿ بدايع ﴾

دارحربده مسلم اولان قادين اوچ حيض گورمدكجه زوجِ
حربيسندن مفارق اولمش اولماز .

اگر اوچ حيض گورر ايسه اوحالده زوجندن مبانه وحيض
گورر مقولەدن دگل ايسه اوچ آی مرورنده مفارق اولور .

فرقتڭ اوچ حيضه توقفی مسئلەسنده قادينڭ مدخول بها
اولوب اولمامسنڭ فرقی يوقدر . بو حيض عدت ديمك اولمديغی ايچون
بونده مدخول بها اولان ايله اولميان مساوی بولنمق طبيعيدر .

امرأەنڭ مدخول بها اولوب اولمامسنده شو فرق واردركه
فرقت . قبل الدخول اولديغنه نظراً اكا عدت لازم گلميوب
بعدالدخول اولديغنه گوره دخی عندالامام ينه عدت اقتضا ايتمز .

امامين عندنده فرقتڭ بعدالدخول اولمسی صورتنده قادينه
اوچ حيض . عدت بكلمك لازم گلور .

امرأەنڭ دارحربده اسلامی وقوعبولمسی اوزرينه زوجندن
همان مفارق اولميوب اوچ حيض گورمك ياخود اوچ آی بكلمك
لازم اولمسنڭ فائدەسی شودركه زوجی دخی اومدت ظرفنده
مسلم اولەجق اولورسه نكاحلری صحيح وباقی اولور . بعده
اوچ حيضڭ گذرانيله حاصل اولان فرقت . عندالامامين
طلاق ايسەده امام ابی يوسفه گوره طلاق دگل . فسخدر .
اگر مسلم اولان زوج ايسه واقع اولان فرقت . فسخدن عبارتدر
﴿ جوهرة وغيرها ﴾

حربی اولان احد زوجين . دارحربده مسلم اولديغی حالده
دار اسلامه واصل اولسه بينلرنده طلاق باين وقوعبولور .
اگر بری اسير اولسه ينه بينونت حصولبولور .

امّا هرايكيسيده اسير اولسەلر اختلاف دين ودار . واقع
اولمديغندن باين اولماز .

ديار اجنبيەدن اسلام مملكتنه هجرت ايدن امرأەنی مسلمڭ
تزوج ايلمسی عندالامام جائز اولوب عدت لازم گلمز .
لكن مزبوره حامل ايسه وضع حمل ايدنجيه قدر وطی اولنماز .

زوجيندن بری نعوذ بالله تعالی اسلامدن خروج ايله مرتد
اولسه بلا طلاقٍ ميانەلرنده فرقت واقع اولور .

ارتداد ايدن زوج اولوبده خلوت صحيحه وقوعبولمش ايسه
تمام مهر . وخلوت صحيحه اولمامش ايسه نصف مهر . وزوجه
مرتده اولديسه قبل الدخول اولديغی تقديرده مهر . ايجاب
ايتميوب بعدالدخول ايسه مهر تام لازم گلور . وهرايكيسی
برابر ارتداد ايلدكدن صكره اسلامه عودت ايلسەلر نكاحلری
باقی قالور .

زوج وزوجەدن بری اسلامه گلوب ديگری ذمی قالدقده
ولد صغيری وار ايسه ابوينڭ خيرلوسنه تابع اولديغندن مسلم
صاييلور .

احد ابوين كتابی وآخری مجوسی . ويا مجوسی صكرەدن كتابی
اولسه ولد صغيری كتابی اولور .

احد زوجيندن بری دار اسلامده مسلم اولسه دار حربده
بولنان ولدی مسلم عد اولنماز ﴿ قدوری . جوهرة ﴾
زوجەده ثيابت وعمی وعقل زائل ولعاب سائل (١) گبی

---

(١) لعاب سائل . آقان صاليه

عيب ظهور ايتسه زوج ايچون خيار تفريق يوقدر ٭

زوجده جنون . وجذام . (٢) وبرص (٣) مثللو عيب فاحش ظاهر اولسه امام اعظم وامام ابی يوسف حضرتلرنجه زوجه‌يه خيار فرقت ثابت اولماز ايسه‌ده امام محمد عندنده خيار واردر .

زوج . عنين بولونوبده جماعه غير مقتدر اولسه حاكم طرفندن برسنه مهلت ويريلور اگر بومدتده زوج منكوحه‌سنی وطی ايده‌بيلورسه فبها وايده‌مز ايسه زوجه طلب ايلديكی حالده بينلری تفريق ايديلور ٭

صورت مذكوره ايله وقوع‌بولان فرقت . طلاق باين اولديغندن خلوت صحيحه واقع اولديسه زوجه . تمام مهرينی آلور واوزرينه عدت لازم اولور ٭

زوج . مجبوب اولوبده كذلك زوجه‌سی ايسترايسه تأجيل وتأخير اولنمقسزين ميانه‌لرينی تفريق . وخصی (٤) اولديغی صورتده عنين مثللو برسنه تأجيل اولنور ٭

جاريه‌نك زوجی عنين اولسه خيار تفريق . امام ابی يوسف عندنده افنديسنك وامام محمد نزدنده جاريه‌نك اولور ﴿قدوری . جوهره﴾

بررجلك ايكيسيده باكر ويا ثيب ياخود بری بكر وديگری ثيب اوله‌رق ايكی زوجه‌سی اولسه قسم خصوصنده نفقه وكسوه‌لرينی عدل ومساوات اوزره ترتيب واجرا ايلمك اكا واجبدر ٭

زوجه‌نك بری حره وآخری جاريه اولورسه نفقه والبسه‌ده حره‌يه ثلثان وجاريه‌يه ثلث تقسيم اولنور .

(٢) جُذام ٭ مسكين علتی (٣) بَرَص ٭ جلده عارض اولان لكه
(٤) خَصی ٭ طواشی

حال سفرده زوجه‌لر ايچون قسمده حق اولمديغندن زوج . ديلديكی زوجه ايله مسافرت ايده‌بيلور ايسه‌ده بينلرنده قرعه اجراسيله قنغيسنه اصابت ايلر ايسه انكله برلكده سفرده بولنمق اولويتی حائز . وزوجتاندن بری ترك مساواته راضيه اولور ايسه زوج . تسويه ايتمامك ومؤخراً زوجهٔ راضيه تركندن رجوع ايليه‌رك مساواتی مطالبه ايتمك جائزدر ﴿قدوری﴾

عدل وتسويهٔ محرره مجامعتده لازم دگلسه‌ده بيتوتتده الزم وحرهٔ مؤمنه ايله حرهٔ كتابيه مساوی فی القسمدر ﴿جوهره﴾

—ox×o—

بشنجی باب

(ولايته دائردر)

ولی . لغتده محب ونصير معناسنه‌در ٭ ارباب اصول دينك عرفنده حق سبحانه وتعالی حضرتلرينی اسماء وصفات جليله‌سيله بقدر الامكان عارف وعالم وعبادات وطاعات الهيه‌يه مداوم ومعاصيدن مجتنب ومحترز اولان وشهوات ولذات نفسانيه‌يه منهمك اولميان ذوات عالی همم‌در ٭

اصطلاح شرعده مذهب اصح اوزره سیء الاختيار ومتهتك (١) ناموس وعار اولميان فاسق دخی اولسه ميراثه اهل اولان بالغ عاقلدر ٭

فاسق متهتك . وليسی اولديغی صغيره‌يی كفوينك غيری‌يه ويا نقصان مهر ايله برينه تزويج ايدرسه نافذ اولماز ٭

(١) مُتَهَتِّك ٭ ناموسی پايمال اولمش اولان

صبی ومجنون ومعتوه وعبدك ومذهب مختار اوزره مطلقا (یعنی باباسی صبی ایچون وصی نصب ایتسون ویا ایتمسون) وصینك ولایتی ثابت دگلدر *

ولایتك معنای فقهیسی قبول ایتسون ویا ایتمسون کلامی غیر اوزرینه تنفیذدر *

امام سیبویه رحمة الله علیه . ولایت واوك فتحیله مصدر وکسریله اسمدر دیدی جمعی اولیادر *

ولایت . قرابت (۱) و ملك (۲) وولاء (۳) وامامت (٤) ایله ثابت اولور *

نکاحده ولایت ایکی نوعدر بری بکر دخی اولسه بالغهٔ مکلفه اوزرینه مندوب ومستحب اولان ولایتدرکه کندوسنی وقاحه یه یعنی حجابسزلغه نسبتدن صیانةً امر نکاحی ولیسنه تفویض ایلمکدر *

زیرا امام مسلم وترمذی ونسائی وامام مالك حضراتیله سائرهدن متفقاً روایت اولنان ﴿الأَيِّمُ أَحَقُّ بِنَفْسِهَا مِنْ وَلِيِّهَا﴾ حدیث شریفی یعنی بکر ویا ثیب اولسون زوجی اولمیان امرأهٔ بالغه کندی نفسنه ولیسندن زیاده احقدر مآل جلیلی اقتضاسنجه مکلفه یه ولایت شرط اولمیوب بلکه استحباب قبیلندندر *

شو حالده امام مسلم وترمذی وسائرهدن مروی اولان

---

(۱) قرابت * ده عصبات وارحام دخی داخلدر (۲) مُلْك * سیدك عبد وامه گبی ملکی حقنده اولان وَلایتدر (۳) وَلاء * وَلایت عتاق ومولی الموالاة دیمکدر (٤) امامت * جانب عالیٔ خلافتدن منصوب ومأذون اولان حاکم بالنیابة اجرای معاملهٔ ولایت ایدر *

﴿أَيُّمَا امْرَأَةٍ نَكَحَتْ نَفْسَهَا بِغَيْرِ إِذْنِ وَلِيِّهَا فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ﴾ حدیث شریفی تزویجی اذن ولی یه متوقف بولنان کوله وجاریه وصغیره ومعتوههنك عقدلریله کفوینك غیری یه اولان نکاحه وابو داود وغیریدن نقل اولنان ﴿لَا نِكَاحَ إِلَّا بِوَلِيٍّ﴾ حدیث شریفنك حکمی نفی کماله محمول اولدیغندن بین الاحادیث گورینان تعارض مندفع اولور ومع مافیه ذکر اولنان حدیثینِ اخیرین ضعیف ویا حسن اولدقلرندن وحدیث اولك سندی ایسه قوی اولمقله برابر صحتنده اتفاق بولندیغندن انلره ترجیح اولنور ﴿بحر . ابن عابدین . غیرهما﴾

دیگری ولایت اجباردرکه ثیبه اولسه صغیره ومعتوهه ومرقوقهنك راضیه اولمسهلر بیله نکاحلرینی تنفیذدن عبارتدر *

بناءً علیه ولایت . صغیر وصغیره ومجنون ومجنونه ورقیق ورقیقهنك نکاحلری صحتنك شرطی ایسهده حدیث اول اقتضاسنجه حرّهٔ مکلفهنك صحت عقدی ایچون شرط دگلدر *

بو تقدیرجه مالنده بنفسه حق تصرفی اولانك نفسنده دخی حق تصرفی اولهجغی قاعدهسنه بناءً حرّهٔ مکلفهنك نفاذ نکاحنده رضای ولی غیر مشروطدر *

گرچه صبیٔ مأذون دخی مالنده متصرف ایسهده بونك تصرفی کندی ولایتی حسبیله اولمیوب ولیسنك انضمام ولایتی ایله اولدیغندن قاعدهٔ مذکورهنك بوکا شمولی یوقدر *

بناءً علی هذا صبینك مالنده طوغریدن طوغری یه کندینك

حق تصرفی اولمدیغی گبی نفسنده دخی حق تصرفی اولهمیهجغندن انك نفاذ نكاحی رضای ولی یه وابستهدر ✱

محجوره اولان حرهٔ بالغه مالنده تصرف ایدهمامكله برابر بغیر اذن ولی . نفسنی تزویج ایده‌بیلور ✱ زیرا امام اعظم حضرتلرنجه حرِّ بالغ . حجر (١) اولنماز وعند الامامین حجر اولنور ✱

بناءً علیه امام مشار الیه عندنده حرّ بالغ محجور اولهمدیغندن مالنده متصرف اولدیغی گبی نفسنده دخی تصرفه مالك اولور كه قاعدهٔ محررهنك مقتضاسیده بو اولوب امامینك قولی ایسه شو قاعدهیه مخالفدر ✱

اما امه ومدبره ومكاتبه وام ولدك عقدلری مطلقا اذن ولی یه محتاجدر ✱

عصبه بنفسه اولان ولی عمی زاده گبی غیر محرم اولسه بیله قول اصح اوزره مرأه كفوینك غیری یه نكاح اولندقده حمل ظاهر اولنجیه ویا ولد تولد ایدنجیه دگین سكوت ایدلمامش ایسه ولینك اعتراضه یعنی قاضی یه بالمراجعه مرافعه ایله نكاحی فسخه صلاحیتی واردر ✱ لكن وقت ولادته قدر ولی سكوت ایتمش ایسه تفریق سببیله چوجغك تربیهسنه خلل وقوعیله ضیاعی خوفندن ناشی اعتراض وفسخه صلاحیتی اولهماز ✱

---

(١) حجر ۰ لغتده مطلقا منع معناسنهدر ۰ شرعده . قولی اولان تصرفك نفاذینی منع ایلمكدر ۰ بیع وامثالی گبی تصرف قولینك اثری خارجده موجود اولمیوب بلكه برامردركه شرع اكا اعتبار ایدر ۰ قتل واتلاف گبی جوارحدن صادر اولان تصرف فعلینك اثری خارجده موجود اولدیغندن بوكا حجر جائز اولماز ۰ بناءً علیه بورادهمقصود اولان حجر قولیدر ۰

حجرك سببلری صِغرِ سِنّ . جنت . رِقّ یعنی مملوكیت . در ❁ درر ❁ درر ایله دیگر فقه كتابلرنده حجره متعلق تفصیلات مكمله واردر ۰

بو مثللو اولان فرقت . فسخ . در كه عدد طلاقی تنقیص ایتمز وبعد الدخول ایسه مهر مسمی لازم گلوب قبل الدخول ایسه مهر نامنه برشی ایجاب ایلمز ✱

خلوت صحیحهدن صكره اولان فرقتده دخی حكم بویله اولمقله برابر عدت لازم گلور ومرأه نفقهٔ عدت آلور ✱

اعتراض . نكاحك تجددیله متجدد اولور ۰

شویله كه مقدما كندوسنك اذنیله كفوینك غیری یه تزویج ایدیلوبده صكرهدن تطلیق اولنان مرأه ولینك رضاسی اولمیه‌رق دفعهٔ ثانیهده ینه زوج مذكوره نفسنی تزویج ایلسه اولكی رضانك ایكنجی عقده شمولی اولهمیهجغندن ولی تكرار بینلرینی تفریق ایتدیره‌بیلور ✱

ابن عابدینده محرر اولدیغی اوزره تجدید نكاح قیدینه نظراً مرأه طلاق رجعی ایله تطلیق ایدیلوبده عدتی ایچنده مراجعت اولنسه تفریق ایتدیریلهمز ✱

ولیسی اولوبده قبل العقد رضاسی اولمدیغی حالده نفسنی كفوینك غیری یه تزویج ایلیان مرأه ولد گتورمش اولسه وولی بعد العقد رضا گوسترسه بیله وقوع فساد وضرردن احترازاً نكاحك عدم جوازی احتیاطه اقربدر دینیله‌یور ۰

مع مافیه بعض مشایخ طرفندن صحت انعقاد ایلهده فتوی ویرلمش اولمسنه گوره افتاده اختلاف واقع اولدیغی اكلاشیلیور ۰

عدم جواز انعقاده گوره ولینك معلومی اولان كفوینك غیری یه كندی رضاسی اولمقسزین نكاح اولنان . مطلقهٔ ثلاث . زوج اوّله حلال اولهمیور ۰ چونكه مُحلّل غالباً كفو اولهماز بناءً علیه مسئلهٔ مذكورهده التزام دقت لازمدر ۰

ولی • زوجڭ عدم کفائتنی بیلەرك ویا بیلمیەرك عقدە راضی اولمازسە یاخود کفو اولوب اولمدیغنی بیلمیەرك راضی اولورسە حلال اولماز واگر کفو اولمدیغنی بیلەرك نکاحە ارائهٔ روی رضا ایلر ایسە حلال اولور •

اولیا • درجەدە مساوی اولورلر ایسە عقددن مقدم ویامؤخر ولیلردن بعضنك رضاسی جملەسنك رضاسی گیبدر زیرا ولیلرك هر برینە ولایت • کاملاً ثابت اولدیغندن وحق واحد • تجزی قبول ایدەمیەجکندن بری دیگرینك رضاسندن صکرە تعرض ایلیەمز امان وقصاص ولایتی گبی (۱)

مسئلهٔ مذکورەیی ابن عابدین بروجە آتی توضیح وتصحیح ایلمشدر •

شویلەکە کفوك غیری یە صحت انعقاد حقندەکی قولە ویا عدم صحت عقدە دائر احتیاطاً مختار اولان دیگر قولە گورە اولسون قبل النکاح وقوعبولان رضا هرایکیسنە شامل اولوب لکن بعدالعقد اولان رضایە گلنجە ذکر اولنان قول اوّلە نظراً عقد صحیح وقول ثانییە گورە غیرصحیحدر •

اما ولیلر درجەدە مساوی اولمیوبدە بونلردن ابعدی راضی اولسە حق فسخ اقربنە عائد اولور ﴿تنویر • درمختار • طحطاوی • ردمختار﴾

مرأەنك ولیسی اولمدیغی صورتدە عقد گرك کفوینە گرك کفوینك غیری یە اولسون نکاح اتفاقاً نافذدر •

(۱) ولایت امان • مثلا برمسلم برحربی یە امان ویرسە دیگر مسلم او حربی یە ویا انك مالنە تعرض ایلیەمامکدن وولایت قصاص • قصاص صاحبلرندن بری عفو ایتسە آخری قصاص طلب ایدەمامکدن عبارتدر •

کفو حقندە حق اعتراضی اولان عصبە بنفسە ولینك مرأەیی تجهیزی ومهرینك قبضی ونفقە وهدیەنك قبولی مثللو رضایە دلالت ایدن معاملەلری اگر عدم کفائت • قاضی حضورندە قبل المخاصمة ثابت ایسە دلالةً رضادر وغیر ثابت ایسە ولی ایچون نکاحە رضا دگلدر مرأە ولد گتورمدکجە ولینك سکوتی رضا اولمدیغی گبی •

اولیادن برینك زوجك کفائتنی تصدیق ایلمسی کفائتی انکار ایدن دیگر ولیلرك حق اعتراضنی اسقاط ایتمز •

بلوغلە ولایت • منقطع اولدیغندن بکر بالغە نکاحە اجبار اولنماز •

(بکر بالغە) تعبیری نکاحلە موطوئە اولمیان یعنی تزوج ایدوبدە وطی وزوال بکارتدن اول مطلقە اولان امرأەیە شامل وعدم جبردە حرّ بالغ ومکاتب ومکاتبە دخی داخلدر •

استحباباً ولیسی ویا انك وکیلی طرفندن بکر مزبورەدن قبل العقد استئمار (۱) ویا برینە تزویج ایدیلوبدە کندوسنە اخبار اولندقدە مومی الیها کندی اختیاریلە رد ایلمکدن سکوت ویا استهزا طرزندە اولمیەرق ضحك ویا تبسم یاخود بلاصوت • بُکا ایلسە بو حاللر اذن اولدیغی هرنقدر مرأە بیلمز ایسەدە ولی • واحد اولدیغی صورتدە اذن وتوکیلە دلالت ایدر •

استیذانکە ولی جانبندن امرأەیە قبل العقد (سنی فلان رجل ایستیور نە امرك اولور) دینلمسی سنتە توسل اولور وبغیر استئمارِ تزویج • سنتە مخالف بولنمغلە بعدالعقد حصول رضایە متوقف قالور •

(۱) اِستئمار * امر ایستەمك

اگر وقوع استيذانده رد ايلسه ويا زوج ايسته‌مم ديسه تزويجدن اول ويا صكره اولسون رد . صاييلور . وهو المختار .

ضحك وگريه صورتلرنده رضايه ويارده دلالت ايدن قرينه‌لره دقت وشايد بونلرك ايكيسنه‌ده احتمالى اولور ويا شك اولنور ايسه احتياطه رعايت لازم گلور .

معراج وغيريده محرر اولديغى اوزره بكاء . صوت ايله اولور ايسه اذن ويارده محمول اوله‌ماز ايسه‌ده بعد البكاء مرأه صريحاً رضا كوسترسه نكاح . انعقاد ايدر . بو حالده وقايه وملتقى نك بلاصوت بكاً اذن وبصوت رد . در قوللرنده نظر وار ايسه‌ده بلاصوت اولان گريه اهلندن مفارقته حزن ايچون اولديغندن اذنه وصوتله اولان بكاء غالباً سخط وكراهتى مشعر اولديغنه بناءً رده دلالت ايده‌جگى صحيح وفتواجه مختار بولنان قول اولمق اوزره بحرده بيان اولنمش وبوده وقايه وملتقى نك قولنه موافق بولنمشدر .

ولى . بكر بالغه‌يى كندى نفسنه تزويج ايتسه مزبوره‌نك بعد العقد سكوتى رد اولور .

مثلا عمى اوغلى عمجه‌سنك بالغه اولان باكره قزندن اذن الميه‌رق فضولى كندى نفسنه تزويج ايدوب بعده كنديسنه خبر ويرلدكده قز سكوت ايلسه عم زاده نفسنده اصيل وبنت عم جانبندن فضولى اولمغله عقد تام . حاصل اوله‌ميه‌جغنه بناءً امام اعظم وامام محمد حضرتلرنجه قزك سكوتى رضا اولميوب رد . در .

اما قبل العقد ولى . مزبوره‌يى كندى نفسى ايچون تزوجه استيذان ايدوبده مزبوره دخى سكوت ايدرسه بالاجماع جائزدر .

ولى . معين ومعلوم اولان بركيمسه‌يه عقد ايچون امرأة بالغه‌دن

استيذان ايلدكده مومى اليها رد ايتدكدن صكره ولى ينه اوكيمسه‌يه تزويج ايدوب بعده مومى اليها عقدى استماعده سكوت ايلسه رد اول تزويجدن مقدم واقع اولوب تزويجدن صكره‌كى سكوتى ايسه اذن اولمغله قول اصحده عقد مذكور صحيح اولور .

لكن ذخيره‌ده بيان اولنديغى اوزره نكاحك اجراسى مرأه‌يه تبليغ اولنديغى زمان (بن ايسته‌مم ديمش ايدم) ديوبده بشقه برشى سويلمسه اولكى امتناعى اخبار ايتمش اوله جغندن عقد صحيح اوله‌مازه خبر عقدك مزبوره‌يه وصولنده رد ايدوبده صكره راضى اولدم ديسه نفاذ تزويج . اجازته موقوف اولديغى حالده رد ايدلمكله باطل اوله جغندن عقد جائز اولماز .

بكر بالغه‌يى وليسى اونك حضورنده تزويج واوده سكوت ايتسه زوج . مزبوره‌نك معلومى اولديغى صورتده عقد صحيح اولور . وهو القول الاصح .

اجنبيك ويا ولى بعيدك استيذانى صورتنده قزك سكوتنه اعتبار اولنميوب ثيب بالغه‌ده اولديغى گبى قولاً ويا دلالةً رضاسى لازمدر . چونكه ولى اقربك غير يسنه گوره بكر بالغه‌نك ثيب بالغه‌دن . سكوتدن ماعداده . فرقى اولميوب هر ايكيسنك رضالرى كاه بالصراحة وكاه بالدلالة اولور . بكر بالغه‌ده حيا غالب اولديغى ايچون فضله اوله‌رق بونك سكوتى دخى دلالةً رضا صاييلور .

مسئلهٔ محرره‌ده مهر ونفقه‌نك طلبى وكندوسنك رضاسيله زوجك زوجه ايله خلوتى ووطئده تمكينى وتهنيت وتبريكك قبولى وسرور اوزره ضحكى وجهازينك بيت زوجه ارسالى مثللو افعال . رضايه دال اولور ايسه‌ده اولجه زوجك خدمتنده بولنمق وطعامنى يمك ياخود هديه‌سنى قبول ايتمك گبى شيلر رضايه دلالت ايتمز .

باکرك صچرامق یاخود دم حیضی چوق گلمك ویا موضعِ عذره‌دن(١) جراحت حاصل اولمق ویا طول مدت بلا تزویج . مکث ایدرك کبرسنه وصول بولمق سببلریله جلدهٔ بکارتی زائل اولسه مجبوب وعنینك تفریقنده وبعد الخلوة قبل الوطی وقوعبولان طلاق وموتده اولدیغی گبی حقیقةً وحکماً ینه باکردر .

زوج . بکر بالغه‌یه . سکا نکاحك خبری واصل اولدقده سکوت ایتدك دیوبده زوجه . جواباً بن نکاحی رد ایتدم رضامه دلالت ایدر برشی بولنمدی دیسه وسکوت ورد حقنده بینه‌لری بولنمسه وزوج . زوجه‌یه رضاسیله دخول ایتمامش اولسه قولِ مفتی‌به اوزره یمینیله سوز زوجه‌نك اولور .

صورت مذکوره‌ده زوج وزوجه‌نك ایکیسیده اقامهٔ بینه ایتسه‌لر سکوت اوزره زائد اولان ردی اثبات ایلدیگنه مبنی زوجه‌نك بینه‌سی قبولجه دها اولیدر .

لکن زوج . زوجه‌نك صراحةً اذن ورضا واجازتی اولدیغنه دائر برهان ارائه ایدرسه انك بینه‌سی مرجح اولور ﴿ درمختار . طحطاوی . رد محتار وغیرهم ﴾

پدر . کریمه‌سنی بالغه اولمدی زعمیله برینه تزویج ایلدکده قزك بن بالغه ایدم نکاح صحیح اولمدی دیمسی اوزرینه بابا ویا زوج . هنوز صغیره‌در دیسه‌لر مزبوره‌نك طقوز یاشنده بولندیغی ثابت اولورسه قزك قولی تصدیق اولنور . وهو الاصح .

بر بابا مراهق اوغلنك عقارینی بیع ایتدکده ابن . بن بالغم

(١) عذره . فرج زنانده اولان لحم زائد .

دیمسنه مقابل مشتری وپدر اکا صغیردر دیسه‌لر سوز ابنك اولور . شو حالده بابا واوغل بینه اقامه ایلسه‌لر قول اصحده بلوغ . بینه‌سی اولی کورینور .

اب وجدك غیری برکیمسه‌نك نکاح ایلدیگی صغیره‌نك . بن بالغه اولدیغمده نکاحی رد ایتدم قولی آنفاً ذکر اولنان قولِ اصحك خلافنه اولمغله زوج . زوجه‌یی تکذیب ایلدکده اختلافلری زمانِ بلوغدن صکره اولور ایسه زوج . ملکنك زوالنی انکار ایتدیکندن ناشی سوز زوجك اولور .

اما حین بلوغده اولورسه مثلا قاضی محضرنده بن شمدی بالغه اولدم ونکاحی فسخ ایلدم دیرسه حقیقةً وقت بلوغی اولمسه بیله حقنی احیا ایچون ردی انشایه قادر اولدیغندن قولِ زوجه‌یه اعتبار اولنور .

ولی . صغیری ولو ثیب اولسون صغیره‌یی (معتوه ومجنونِ مطبق حقنده اولدیغی گبی) نکاحه اجبار ایده‌بیلور .

ولی . سوء اختیار ایله مشتهر اولمیان اب ویا جد اولوبده صغیره‌یی ویا صغیری کفوینك غیری‌یه تزویج ایلسه یاخود قز ایچون مهردن نقصان واوغلان حقنده زیاده ایتمك صورتیله غبن فاحش ایقاع ایلمش اولسه بیله نکاح . نافذ اولوب کیمسه‌نك اجازتنه موقوف اولماز .

مجنون ومجنونه‌نك اوغلی وصغیر وصغیره‌نك مولیسی طرفندن وقوعبولان عقدده دخی بعد الصحة والکبر . حکم ینه اویله‌در اما ولی . مبالاتسز وسوء اخلاق ایله مشتهر اولور ایسه ایتدیگی نکاح بالاتفاق غیر صحیحدر .

مزوّج . اب وجدك غیری اولوبده صغیر وصغیره‌یی کفوی اولمیانه ویا مهرده غبن فاحش ایقاعیله عقد ایلسه . مزوج . ام ویا حاکم یاخود بابانك وکیلی اولسه دخی اصلاً یعنی گرك لزوماً گرك بعدالبلوغ رضایه موقوفاً اولسون نکاح صحیح اولماز .

لکن نهرده بحث اولندیغنه گوره اب . وکیلنه مهرده غبن فاحش اولان مقداری تعیین ایلر ایسه عقد . صحیح اولور .

(صدر الشریعه‌نك عقدك صحتی وخیار بلوغله فسخك وجودی حقنده‌کی کلامی وهمه حمل اولنیور .)

غیرك ایلدیگی نکاح . کفوینه ومهر مثلیله اولورسه صحیح اولوب فقط صغیر وصغیره وبونلره ملحق اولان معتوه ومعتوهه ومجنون ومجنونه گبیلر ایچون هر نقدر بعدالدخول اولسه ده مومی الیهمك شفقتنده قصور اولدیغندن بلوغله ویا بعد البلوغ نکاحه علمله بشرط القضا خیار فسخ واردر .

صغیردن مقدم صغیره بالغه اولسه صغیرك باباسی ویا وصیسی حضورنده فسخ نکاحه قضا شرط اولدیغندن قاضی معرفتیله بینلری تفریق اولنه بیلور ایسه‌ده عدد طلاق تناقص ایتمز (١)

بعدالبلوغ صغیر ویا صغیره فرقتی اختیار ایلدکاری حالده قاضی آره‌لرینی تفریق ایتمیوبده بونلردن بری وفات ایلسه آخری میراث آلور وفوت قبل‌الدخول اولسه بیله موت . دخول گبی اتمام مهری مستلزم اولمغله مهرك کلیسی لازم گلور وقاضی

(١) فسخده عدد طلاقك عدم تناقصی فرقت . قز طرفندن وقوعبولدیغنه گوره‌در اما فرقته زوج جانبندن سببیت ویرلمش ایسه بوفرقت . طلاق اولدیغندن عدد نقصان . بولور .

بینلرینی تفریق ایلمدیگی مدتجه انلر ایچون مجامعت حلال اولور ﴿ درمختار . طحطاوی . ردمحتار ﴾

نکاحی فرق ایدن شیلرك برقسمی فسخ وبرقسمی طلاقدن عبارت اولمغله بیان اولنور

شویله‌که تباین دارین یعنی زوجیندن برینك دار اسلامده ودیگرینك دار حربده بولنمسی (١) وبرمرأه‌نك مهر مثلندن اقل ایله عقد ایدلمسندن ویاکفوینك غیریله تزویج اولنمسندن طولایی ولیلرك بینلرینی تفریق ایلمسی (٢) وفساد عقدکه جاریه‌نك حره اوزرینه نکاح یاخود بلا شهود تزوج ایدلمسی وذکور واناثك اصول وفروعنه حرمتِ مصاهره‌یی استلزام ایدن تقبیلك وقوعبولمسی وزوجِ حربینك شرفِ اسلامله مشرف اولمسی (٣) وضرّهٔ کبیره‌نك ضرّهٔ صغیره‌یی مدت رضاعده ارضاع ایلمسی (٤) وجاریه‌نك خیار عتقله وحره‌نك خیار بلوغله فرقتلر وزوج وزوجه‌دن برینك نعوذبالله تعالی ارتداد

(١) مثلا زوجه . مسلمه ویاذمیه اوله‌رق دار حربدن چیقوب دار اسلامه هجرت ودخالت ایلسه دار حربده اولان زوجندن مبانه اولمغله استبرا ایسه وحملی یوغیسه فی‌الحال نکاح اولنور .

(٢) مهر مثلندن اقل اولان عقددن ناشی وقوعبولان تفریق قبل‌الدخول ایسه مهر . لازم اولمیوب بعدالدخول اولدیغی صورتده مسمی ایجاب ایدر .

(٣) اگر زوجهٔ حربیه حیض کورمکده ایسه اوچ حیضدن . وحیض کورمیور ایسه اوچ ماه صکره مبانه اولور . اما زوجه‌نك اسلامی طلاق صاییلور .

(٤) باب رضاعده بیان اولنه‌جغی اوزره بوحال آناسیله قزینك بینی جمع درکه حرامدر .

ايكيسى واحدهما آخرڭ بعضنه مالك اولمسى (۱) فرقت وبينونتى موجب اسبابدن اولمغله نكاحى فسخ ايدن قسمدن عد اولنمشدر * جب (۲) وعنتدن (۳) وايلاء (٤) ايله لعاندن

(۱) باب محرمانده ذكر اولنديغى وجهله سيدڭ امه‌يى وسيده‌نڭ عبدى تزوجى حرام اولديغندن بعدالنكاح احدهما آخرڭ ولو برجزؤنه مالك اولسه‌لر نكاح فاسد اولور مثلا اجنبى برقادين بركوله‌يه واردقدن صكره زوجنڭ نصفنى ويا ربعنى اشترا ايلسه عقد بوزيلور *

بركيمسه جاريه‌سنى برينه تزويج ايدوبده بعده زوج . زوجه‌سنڭ برجزؤنى صاتون آلسه كذلك نكاح فاسد اولور لكن يالكز بومسئله‌ده احتياطه بناءً نكاحڭ جوازى سيدڭ امه‌يى تزويجى بحثنده بيان اولنمغله اورايه مراجعت اولنه *

(۲) جُبّ * ذكرى وخصيتينى مقطوع اولمق (۳) عِنّة . جماعه قادر اولامق

(٤) ايلاء * لغتده يمين معناسنه‌در * شرعده . معين وغير معين مدت ايچنده زوجه‌سنه قربانى يعنى جماعى ترك ايتمك اوزره زوجڭ يمين بالله ايلسيدر *

استعيذ بالله ﴿ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاؤُا فَإِنَّ اللهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾ آيت جليله‌سى ايلاءڭ دليليدر *

ايلاءڭ اقل مدتى حره ايچون درت وجاريه حقنده ايكى ماه اولوب شهورِ مذكوره‌دن دون بولنان مدت ايچون ايلا اولمديغى گبى اكثر . اولان ايچونده حد يوقدر *

مثلا مسلم بالغ اولان زوج . حرهٔ منكوحه سنه (جناب حقه قسم ايدرمكه بن سكا درت آى تقرب ايتمم) ديه‌رك يمين بالله ايدوبده مدتِ مذكوره ايچنده يقين اولسه حانث اوله‌جغندن كفارت واجب وايلا ساقط اولور *

اگر مدت محرره‌ده تقرب ووطى ايتمزايسه مرأه طلقهٔ واحده ايله مبانه ومدتڭ مروريله يمين ساقط اولور *

يمين باللهدن غيرى برشيئه فرضا طلاق وياعتاقه ايلاء اولنديغى صورتده جزا لازم گلور * مثلا درت ماه ايچنده سكا قريب اولورسم

وفتح القديرده ذكر اولنديغى وجهله زوجهٔ ذميه‌نڭ اسلامى قبولدن صكره زوج ذمينڭ اسلاميتدن امتناعندن وابن عابدينڭ بيانه گوره بر مسلمڭ تحت تزوجنده بولنان كتابيه‌نڭ تمجس (۱) ايلمسندن ناشى اولان فرقتلر دخى طلاق . قسمنه ادخال قلنمشدر *

فرقِ مشروحه‌دن خيار عتق وملكِ بعض . وزوجينِ حربيندن برينڭ اسلامى وتقبيل وردة وايلاء وتباين دار وفساد عقد صورتلرنده قضايه احتياج يوغيسه ده ديگرلرنده حكم قاضى شرطدر ﴿ نهر ﴾

. اصل نكاحه عالمه اولوب عطاس (۲) وسعال (۳) مثللو بركونه عارضهٔ ضروريه‌دن ناشى اولميه‌رق مجرد كندى اختياريله سكوت ايدن بكر بالغه‌نڭ خيارى باطل اولور *

صغيرك وحره ويا امه اولسون ثيبڭ خيار بلوغلرى صراحةً وياتقبيل ولمس گبى حاللر ايله . دلالةً رضالرى وقوعبولمدقجه يالگز سكوتله باطل اولماز *

نكاحده ولى . حريت وتكليف واسلام شرطيله تزوج .

سن بندن بوش اوله‌سڭ . دينيلوبده بومدت ظرفنده تقرب ايديلورسه طلاقڭ درجاتندن يعنى رجعى وباين وطلاق ثلثه‌دن هانكيسى قصد اولنمش ايسه اونوع طلاق واقع وايلا ساقط اولور *

ذكر اولنان صورتلرله اولان ايلاءه ايلاى موقت دينيلور *

برده تعيين مدت ايدلميه‌رك ايلا اولنوركه بوكا ايلاى مؤبد . تعبير اولنور وبونده ايلا ساقط اولماز ايلاءه دائر اولان احكام كتب فقهيه‌ده باب مخصوصنده مفصلاً بيان بيورلمشدر ﴿ ملخص عن درر وملتقى ﴾

(۱) تَمَجُّس * صكره‌دن مجوسى اولمق *

[۲] عُطاس * اقصيرمق [۳] سُعال * اوكسورمك

اراده ایدن مسلمهٔ بالغه وولدِ مسلم حقنده ارث وحجب ترتیبی اوزره انثی توسط ایتمیان میته یعنی غیرمکلفه نسباً متصل بولنان عصبه بنفسه اولوب بونك عصبهٔ سببیه اولان معتقه‌یه دخی شمولی واردره محیطده ذکر اولندیغی اوزره مرأه‌یه ولیلرك اقربی ابن . صگره ابن الابن در وانْ سَفَل . بعده بابا وصگره باباسنك باباسیدر وانْ عَلا .

اگر مجنونه‌نك اب ویا جدی ایله اوغلی اولسه ولایت . عند الامامین اوغله وامام محمده گوره بابایه عائد اولورسه ده شرح طحاویده دخی بیان ایدلدیگی وجهله بلاخلاف . وجودِ جواز ایچون آبك اجرایِ ولایت ضمننده ابنه امر ایلمسی افضلدر .
باباسنك باباسندن یوقاری اولان اولیادن صگره ولی . اخ لابوین . بعده اخ لاب . صگره ابن الاخ لابوین . دها صگره ابن الاخ لاب . بعده عم لابوین . صگره عم لاب . بوندن صگره ابن العم لابوین وابن العم لاب . در وانْ سَفَلوا .

بونلردن صگره ابك لابوین عمی . بعده ابك لاب عمی اولوب دها صگره علی الترتیب اوغللریدر *

مذکوراتدن صگره جدك لابوین عمی وجدك لاب عمی وکذلك بونلرك دخی ترتیب اوزره اولادیدر . بعده قادینه ابعد عصبات اولان عمك اوغلیدر ﴿ کذا فی تاتارخانیه ﴾

بحرده گوسترلدیگی اوزره مومی الیهمك هر بری ایچون ولایتِ اجبار اولدیغندن صغیر وصغیره‌نك حال صغرلرنده ومجنون ومجنونه‌نك حال کِبرلرنده اجرای ولایت ایدرلر .

ولایت . اك صگره مولای عتاقه‌یه بعده مذکر ویامؤنث اولسون مولای عتاقه‌نك عصبه‌سنه تعلق ایلر .

(مجنونه‌نك باباسی حجب نقصانله کُلْدن سدسه حجب ایلدیگندن ولایتِ نکاحده اوغلی . باباسی اوزرینه تقدیم اولندی) *

عصبهٔ نسبیه وسببیه بولنمدیغی حالده ولایت . آنایه . صگره بابانك آناسنه . بعده قزینه صگره اوغلنك قزینه . وقزینك قزینه . واوغلنك اوغلنك قزینه . وقزینك قزینك قزینه . دها صگره سافلاً آخرِ فروعه وبعده جد فاسده قدر صره‌سیله انتقال ایدره ذکر اولنانلردن صگره ولایت تزویج . اخت لابوین واخت لاب . صگره مؤنث ومذکری مساوی اوله‌رق اولاد اُم واندن صگره بونلرك اولادی بعده ذوی الارحام یعنی عمات واخوال وخالات وبنات اعمام بونلردن صگره علی الترتیب انلرك اولادی واك صگره مولی الموالاة ایچوندر (۱)

مذکوراتدن صگره نکاحده امر ولایت آنفا ذکر اولندیغی اوزره طرف اشرف خلافت عظمادن مأذون اولان حاکمه تعلق ایدر ﴿ درمختار . طحطاوی . درر . ملتقی . مجمع الانهر ﴾
وصی . وصی اولدیغی حالده مطلقا یعنی باباسی کندوبی تزویجه وصیت ایتسون ویا ایتمسون مذهب مختار اوزره صغیر ویا صغیره اولان یتیمی انکاحه صلاحیتی اولمیوب فقط وصی . ولی قریب

---

(۱) مجهول النسب اولوب اصلا وارثی اولمیان کیمسه‌نك اگر بندن جنایت واقع اولورسه اَرْشی یعنی دیتی سنك طرفندن تسویه اولنمق اوزره وفاتمده وارثم اُول دیه‌رك مقاوله ایلدیگی شخصه مولی الموالاة دینیلورکه اومقوله کیمسه‌نك ولایت تزویجی شخص مذکوره عائد اولور .

ويا حاكم اولوبده مرتبهٔ ولايت كندوسنه منتهى اولورسه بالولايه حق تزويجه مالك اولور .

وليسى وحاكمى اولميان محلده بولنان صغيره نفسنى مهر مثليله كفوى اولان بر رجله تزويج ايتسه عقد . موقوف اولوب بلوغندن صكره اجازتيله نافذ اولور .

درجه ده مساوى بولنان ايكى ولى . صغير ويا صغيره‌يى نكاح ايلسه‌لر عقدده سابق اولانى لاحقه تقديم اولنور . اگر سابق ولاحق غير معلوم ويا ايكيسنك عقدى معاً برساعتده واقع ايسه ايكيسيده جائز اوله‌ماز .

مسافهٔ قصر اولان يعنى مشىٔ وسط ايله اون سكز ساعتدن عبارت بولنان موقعده ولىِ اقربك غيبوبتيله ولى ابعدك صغير ويا صغيره‌يى مهر مثليله كفوينه تزويجى تجويز اولنمشدر بوصورتده ولايت تامه‌نك حصولنه مبنى اقربك عودتيله ابعدك عقد سابقى باطل اولماز .

اما ولايته دها زياده اهل اولان اقرب . موجود ايكن ابعد . نكاح ايتسه اقربك اجازتنه توقف ايدر .

ولى اقربك مهر مثليله كفوينه تزويجدن امتناعى وقوعبولسه حاكم الشرع بالاجماع اجراى عقد ايلر . كذا فى الخلاصة ﴿ تنوير . در مختار . طحطاوى ﴾

التنجى باب

(كفائت حقنده‌در)

كفائت . فتح كاف ايله برشيده مثل ومانند اولمق معناسنه دركه مماثلت ديمكدر لفظ مذكور برشى ديگر برشيئه مساوى اولدقده لسان عربده استعمال اولنان (كَفَاْءَةُ) كلمه‌سندن مأخوذ اولوب اصطلاح فقهاده اوصاف آتيه‌ده اولان مساوات ومماثلت مخصوصه‌دن عبارتدر .

كفائت . ابتداى عقدده نكاحك ظاهر روايته گوره لزومى واحوط اولان روايت حسن اوزره صحتى ايچون اركك طرفندن آرانور . زيرا شريفه بولنان مرأه‌دنى ووضيع اولان رجله فراش اولمقدن امتناع ايده‌جكندن زوجين بيننده امر نكاحدن مقصود اولان حسن امتزاج وانتظام معاشرتك تيسرى متعذر اولور .

بناءً عليه زوج . مُسْتَفْرِشْ اولوب مفروش معناسنه اولان فراشك دناءتى كندويه ضرر ويرميه‌جكندن عندالكل زوجه جانبندن مماثلته اعتبار اولنمدى ﴿ كافى الخبازيه ﴾ لكن ظهيريه ومحيط مثللو كتب فقهيه‌ده كفائتك عندالامام اركك طرفنده بولنمسى وعندالامامين قادين جانبندن دخى اولمسى معتبر ايدوكى بيان اولندى .

قبل العقد تحقيق كفائت حقى يالكز ولى يه عائد اولمق اوزره تنويرده كوسترلمش ايسه‌ده ظهيريه‌دن نقلاً بحرده ذكر اولنديغى اوزره كندونك كفوى اولوب اولمديغنى صوروب اراشديرمق زوجه‌نك دخى حقيدر .

چونکه زوج . نسبنك خلافی اولان بشقه بر نسله کندوسنی نسبت ایدوبده بعدالعقد انك دونی ظاهر اولەرق کفو اولمدیغی تبین ایلسه حق فسخ . اولیا ایله زوجه ایچون ثابت اولور . امامثلی اولدیغی تعین ایدرسه حق فسخ یالکز زوجه‌یه تعلق ایلر .

اگر زوجك نسبی اخبار ایلدیگنك فوقنده ظهور ایدرسه بو حالده برقوله گوره هیچ بریسنك یعنی گرك اولیا گرك زوجه‌نك حق فسخلری یوغیسه‌ده دیگر قوله نظراً حق فسخ یالکز زوجه‌نك اولمق لازم گلیور .

برقادین حالنی بیلمدیگی برار کگه واردقدن صکره بونك کوله اولدیغی ظاهر اولسه مزبوره کفائتدن بحث و تحقیق ایلمدیگی جهتله تقصیر کندی طرفندن وقوعبولدیغنه بناءً حق خیار اکا عائد اولمیوب بلکه ولیلرینه تعلق ایدر .

اما ولیلر عدم کفائتی بیلمدکاری حالده مرأهٔ کبیره‌یی رضاسیله بررجله تزویج ایلسەلرده بعده معلوملری اولسه اولجه کفوی اولوب اولمدیغنی تحقیقده واقع اولان قصورلرندن وقادینده ایسه رضا بولندیغندن ناشی اولیانك وزوجه‌نك هیچ بری ایچون حق خیار اولماز . مگرکه حین عقدده مماثلت . شرط قلنمش ویا زوجك زوجه‌یه کفو اولدیغی قبل التزویج اخبار اولنمش اولوبده مکافئت اولمدیغی صکره‌دن تعین ایلیه .

کفائت‌ده نسب . اسلام . حریت . دیانت . مال . صنعت . جهتلرینه اعتبار اولندیغنه مبنی نسباً وضیع اولان رجل . شریفه بولنان امرأه‌نك مانندی صایلماز وبنفسه مسلم ویا معتق اولان شخص . باباسی مسلم ویا حر یاخود باباسی معتق وآناسی حرةالاصل

بولنان خاتونه مثل اوله‌میه‌جغی گبی یالکز باباسی مسلم ویا حر اولان ارککده ابوینی مسلم ویا حر اولان قادینك کفوی اوله‌ماز .

اسلام ویا حریتده یالکز اب وجدی اولان کیمسه . مسلم وحر . متعدد آبا واجدادی اولان مرأه‌یه مثل اوله بیلور . چونکه نسب . جد ایله تمام اولدیغندن اوکیمسه اسلاماً ویا حریةً آباء کثیره‌سی اولان شخص گیبدر .

دیانةً که زهد وصلاح جهتندن اولان اعتباره گوره قولِ ظاهر اوزره گرك مُعْلِن فسق اولسون گرك اولمسون مرد فاسق . زن صالحه‌یه کفو اوله‌میه‌جغی مثللو صالحك قزی فاسقه اولسەده پدرینك تأثیریله غالباً صلاحی اولمق احتمالنه مبنی اکا رجل فاسقك کفائتی اوله‌ماز .

مالجه اولان مماثلت . رجالك مهر معجل ونفقهٔ شهریه‌یه اقتداری بولنمسندن وصنعتجه اولان کفائت دخی کشینك تجارةً ویا خدمةً سالك اولدیغی مسلك وطریقك بحسب المراتب . شرف واعتبارجه ممکن اولدیغی قدر یکدیگرینه تقرب ایلمسندن عبارتدره

کفائت . ابتدای عقدده معتبر اولدیغندن بعده زائل اولسه برشی لازم گلمز ﴿ در مختار . طحطاوی . رد محتار وغیرهم (۱) ﴾

---

(۱) اکْفاء وامثالك اصول وفروعنه دائر کتب فقهیه‌ده تفصیلات وتمثیلات مکمله مندرج اولمغله اطرافیله کسب معلومات ایدلمك ایچون انلره مراجعت اولنه

يدنجى باب

(مهره متعلقدر)

صَداق . صَدقه . اَجر . نِحْله . عَطيّه . عُقْر . فريضه . علائق . حِباء . دخى اسامىء مَهردندر .

بعضلرينك تعريفنه گوره مهر مرأه‌نك عقدِ نكاحى سببيله مالاً مستحقه اولديغى شيئك اسميدر .

جوهره‌ده امام سرخسيدن نقلاً استيلاد بحثنده ذكر اولنديغى اوزره حرائرده عقر . مهر مثل وجواريده باكر ايسه قيمتنك عشرى وثيب ايسه عشر قيمتنك نصفيدر .

لكن گرك عشر ويا نصف عشر اولسون گرك حره ياخود جاريه بولنسون حديث آتى‌يه بناءً عقر مذكور اون درهمدن اقل اولمامق وبوندن نقصان اولور ايسه اكمال اولنمق واجبدر .

جاريه‌نك مهر مثلنده بعضلرجه مختار اولان حسن وجمال اولمسنه گوره بونك مثلى هرقاچه تزوج اولنور ايسه عقر اوله‌رق انى ويرمك لازمدر .

شرعاً مهرك اقلى . زكاتده اولديغى گبى (گرك مضروب وياغير مضروب اولسون گرك زوجه‌نك وياغيرك ذمتنده دين ياخود قيمتى وقت عقدده اون درهمه بالغ اولور عَرَض بولنسون) گموشدن هر درهمى اون درت قيراط اولمق اوزره يدى مثقال وزننده بولنان اون درهمدن عبارتدر . بوده امام بيهقى وغيريلرك اون درهمدن اقل مهر اولمديغنه دائر روايت ايلدكارى ﴿ لَا مَهْرَ اَقَلَّ مِنْ عَشَرَةِ دَرَاهِمَ ﴾ حديث شريفنه مستند واقل . روايتى مهر معجله محمولدر .

زمان عقدده عَرَضك قيمتى اون درهم ايكن يوم تسليمده سكز درهمه تنزل ايلسه مرأه انى اخذ ايدر . امّا بالعكس حين نكاحده عَرَضك قيمتى سكز درهم ايكن وقت تسليمده اون درهمه ترقى ايتسه عَرَضِ مسماىِ مذكوردن ماعدا ايكى درهم دها استيفا ايلر .

قادين قبل الوطى تطليق اولنديغى وعرض مسمى هالك ومستهلك بولنديغى حالده بونك قيمتنى تضمينده اعتبار . يوم قبضده اولان قيمته‌در .

مثلا اون درهم قيمتنده اولان ثوب اوزرينه تزوج ايديلوبده زوجه بونى اخذ وقبض ايتدكدن صكره ثوب مزبورك قيمتى يكرمى درهمه ترقى ايلمش اولسه وقبل الدخول طلاق واقع اوله‌رق ثوب مذكورك تضمينى ايجاب ايلسه ثوب مزبور مستهلك ايسه زوجه‌نك يوم قبضده‌كى قيمتى اولان اون درهمك وعرضِ مسمى غير مستهلك اولديغى صورتده ثوب مذكورك يوم طلاقده‌كى قيمتنك نصفنى تضمين لازم گلور .

اگر زوج اون درهمى ويا دوننى تسميه ايدرسه مادونِ عشره اولان تسميه‌ده مهر مثل لازم گلميه‌جگندن درهم مذكور كاسد اولمديسه غير مؤكد اوله‌رق اون درهم واجب اولور . اگر كساد طارى اولديسه بو حالده يوم كسادده‌كى قيمتى ويريلور .

مهرده ايكى حق بولنوب برى مهر مثلنه قدر عشره اوزرينه زائد اولان حق مرأه وديگرى اون درهمدن عبارت بولنان حق شرع اولديغنه بناءً مزبوره كندى حقنى اسقاطله اون

درهمدن ناقص مهره راضيه اولسه بيله حق شرع باقى اولمغله
اون درهم وجوباً اكمال اولنور واون درهمدن زائد تسميه
اولنديغى صورتده عشره ايله تقدير نقصان اولمسون ايچون
اون درهمدن اكثرى بالغاً مابلغ ايجاب ايدر ٭

وطى ويا خلوت صحيحه ياخود زوجيندن برينك وفاتنده
ويا بعد الدخول مرأه بائناً تطليق ايدلدكدن صكره عدتى ايچنده
ايكن ثانياً ينه انكله تزوج ايتمك ويا زوج . حجر . واصبع .
ومفتاح وسائر شيلر ايله زوجه‌نك بكرينى ازاله ايلمك گبى
احوالك وقوعنده مهرك كليسى لازم اولور ٭

طلاق باىندن صكره عدت ايچنده ايكنجى دفعه تزوجده
مهر ثانينك تمامى خلوت ودخول وقوعبولمقسزين واجب اولوب
بوده بحرك بيانى وجهله عدتك وجوبى خلوتك فوقنده
بولنمسندن ناشيدر ٭

امّا طلاق رجعيده تجديد نكاح ايتمك ومهر اوّلك غيرى
برشى فرض ايلمك لازم گلمز ٭

بلا ضرورةٍ حجر واصبع وامثاليله ازالهٔ بكر تحريماً مكروه
اولوب لكن زوجك عجزندن ناشى اولورسه مكروه اولماز ٭

زوجك . بكارتى ازاله‌سى زوجه‌يى دفع صورتيله اولورسه
قبل الوطى طلاق وقوعنده زوجه نصف مهر ودفع . اجنبى
طرفندن واقع اولوبده تطليق دخولدن اوّل وقوعبولورسه
اجنبى اوزرينه مهر مثلك نصفى وزوج اوزرينه مهر مسمانك
نصفى وقبل الدخول زوج جانبندن تطليق اولنمديغى تقديرده
اجنبى‌يه مهرك تمامى ترتب ايدر ٭

جامع فصولينده بيان اولنديغى اوزره برجاريه ديگر برجاريه
ايله مدافعه ايدوبده برى آخرينك بكرينى ازاله ايلمش اولسه
مُزيله‌يه مهر مثل ايجاب ايلر ٭

استعيذ بالله ﴿ وَاِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ
فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ ﴾ آيت جليله‌سى ايجابنجه
وطى ويا خلوت صحيحه‌دن مقدم زوج طرفندن واقع اولان
جميع فرقتك جمله‌سنده مهر مسمانك نصفى واجب اولور ٭ (١)

بناءً على هذا بر رجل بر مرأه‌يى مهر اوله‌رق بش درهم
قيمتلو برشى اوزرينه نكاح ايلسه مادون عشره تسميه وقوعنده
اكمال عشره واجب اولديغندن مزبوره‌يه اول شيئك نصفى ايله
نصف مهر اولان بشى اتمام ايچون ايكى بچق درهم دخى
لازم گلور اگر مهر مذكور مزبوره‌يه تسليم اولنمامش ايسه
قضا ورضادن مجرد اولان طلاقله مهرك ديگر نصفى زوجك
ملكنه عودت ايدر وتسليم اولنمش ايسه مهر اولان شيئك
تمامندن زوجه‌نك ملكى باطل اولميوب بلكه جمله‌سنده تصرفى
نافذ اوله‌جغندن بوبابده نصف مهرك زوجك ملكنه عودتى
قضا ورضايه توقف ايلر ٭

مهر اتخاذ اولنان عبدى عدم مالكيتى جهتيله وقوع طلاقدن
صكره قبل القضا والرضا زوج . كُلّاً ويا نصفاً آزاد ايلسه
تنفيذ اولنماز ٭

---

(١) جميع فرقت قيدينك زوجك قبل الدخول زوجه‌نك والده‌سنه
ويا ديگر زوجدن اولان كريمه‌سنه زنا ويا تقبيل ياخود معانقه مثللو افعالى
وقوعندن ويا كندوسنك ارتدادى يوزندن حاصل اولان فرقته دخى
شمولى اولديغنى قهستانيدن نقلاً ابن عابدين وطحطاوى بيان ايديورلر ٭

حالبوكه زوجه‌نك ملكى باقى اولديغندن قضا ورضادن اوّل عبدك كليسنه عتق وبيع وهبه جهتندن تصرفى نافذ ومهرك طلاقدن اول حادث اولان زيادهٔ متولده‌سى قبل القبض تنصيف اولنورسه‌ده بعدالقبض تنصيف اولنه‌ميه‌جغندن عبدك يوم قبضده اولان اصل قيمتنك نصفنى مرأه . بلا زيادة ضامن اولور . يعنى قبضدن صكره حاصل اولان زياده زوجه‌ده قالور .

نهردن نقلاً حلبى‌ده ذكر اولنديغى وجهله مهرده زياده يامتصلهٔ متولده اولور . جاريه‌نك سمنى وجمالى وشجرك اثمارى كبى ويا متولده اولماز . صبغ ثوب وبناى دار . كبى . ياخود منفصلهٔ متولده اولور . ولد وثمر . ويا غيرمتولده اولور . آرش وكسب وغله كبى . بونلردن غيرمتولده‌نك ماعداسى قبل القبض اولورسه تنصيف اولنوب قبضدن صكره اولديغى صورتده اصلاً تنصيف اولنماز

ابن عابدينده بيان اولنديغى اوزره بعدالقبض حاصل اولان زياده مطلقا زوجه‌يه تسليم اولنور . شوقدركه زيادهٔ محرره قبل الطلاق حادث اولمق لازمدر . امابعدالطلاق ولكن قبل القبض حادث اولور ايسه اصلى كبى تنصيف ايديلور . واكر زياده بعد القبض حادث اولمغله برابر زوج ايچون نصفه قضا لاحق اولدقدن صكره ايسه كذلك تنصيف قلنور . وقبل القضا اولديغى حالده مهر زوجه‌نك يدنده عقد فاسد ايله مقبوض كبيدر .

بحرده كوستردیكى وجهله خيارعيب‌ده زيادهٔ متولدهٔ متصله ويا زيادهٔ منفصلهٔ غير متولده رده مانعه اولماز ايسه‌ده متصلهٔ غيرمتولده ومنفصلهٔ متولده عيبله رده مانعدرلر .

بيع فاسدده متصلهٔ غيرمتولده‌دن ماعدا هربرزياده استرداد

وفسخه مانع اولميوب هبه‌ده ايسه مطلقا زيادهٔ منفصله‌نك خلافنه اوله‌رق زيادهٔ متصلهٔ متولده وغيرمتولده رجوعه مانعه‌در .

غصبده مغصوبك عينى رده انجق كندودن مغصوبك فصلى ممكن اولميان زيادهٔ متصلهٔ غير متولده مانع در

بركيمسه محارمندن برينى مثلا قزينى ويا همشيره‌سنى بررجله وبوده قزينى ويا همشيره‌سنى اوكيمسه‌يه مهره بدل اوله‌رق تزويج ايتمك شرطيله معاوضه بالعقدينندن عبارت اولان نكاح شغارده مهر مثل واجبدر .

(شغار) ذاتنده مهر تسميه‌سندن خالى اولان عقد اولديغى ايچون كراهةً منهى عنه ايسه‌ده طرفيندن هربرينه مهرمثلك تحقق وجوبى سببيله شرط . باطل وعقد صحيح اولمغله شغارك حكمى باقى قالمدى .

حره ويا امه‌يه مهر اوله‌رق حر اولان زوجك برسنه خدمتى مقاوله‌سيله ايديلان نكاحده اصل اولان زوجك فرع اولان زوجه‌يه خدمتى حرام اولديغندن مهرمثل واجب اولدى . چونكه اصل زوجيتك وضعى مرأه‌نك رجله خدمتى ايچون اولمسنه نظراً بونده موضوعى قلب وار ايسه‌ده عقد . صحيحدر . بوده مرأه‌نك سيدينه ويا وليسنه زوج طرفندن خدمت ايدلمك اوزره اولان تزوجك وزوجك كوله ويا جاريه‌سنك ياخود افنديسنك اذنيله غيرك عبدينك ويا كندى رضاسيله ديكر حرك خدمتى اوزرينه وقوعبولان عقدك صحتى كبيدر .

قرآن عظيم الشانى تعليم شرطيله تزوج دخى جائز اولمغله

مهر مثل ايجاب ايدر زيرا استعيذ بالله ﴿ اَنْ تَبْتَغُوا بِاَمْوَالِكُمْ ﴾
الآية نص جليلى نكاحى مال ايله طلبه دلالت ايلر •

سعدالساعدى • رضى الله عنه تزوج ايتمك استدكارنده
رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم افندمز حضرتلرى مشار اليهه
﴿ اِلْتَمِسْ وَلَوْ خَاتَمًا مِنْ حَدِيدٍ ﴾ بيورملرى اوزرينه التماس ايلمش
ايسه ده برشى بوله مديغندن ﴿ هَلْ مَعَكَ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ ﴾
استفسار عاليسنه جواباً شو وبو سوره‌لر حفظنده اولديغنى
بيان ايتمكله ﴿ قَدْ مَلَّكْتُكَهَا ﴾ وعلى رواية ﴿ اَنْكَحْتُكَ ﴾
ويا ﴿ زَوَّجْتُكَ بِمَا مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ ﴾ بيورديلر بناءً عليه
صورت مشروحه ده اولان تسميه‌نك مفتى به بولنان متأخرين
قولى اوزره صحتى لازم گلور •

حلبى‌نك بياننه گوره تعليم قرآنى مهر تسميه ايدرك اولنان
تزوج • مهرى سكناى دار اولمق اوزره ايديلان تزوج مانندېدره

زوج كوله اولوبده حره اولان زوجه‌يه خدمت ايتمكه
افنديسى طرفندن مأذون اولورسه زوجه‌يه اولان خدمتى مولاسنه
خدمت گبى اوله جغى مثللو حر بولنان زوجك زوجه‌سنه حرام اولان
خدمتك مثلى دخى اولمديغنه وبونده موضوعى قلبدخى بولنمديغنه بناءً
عبد • مأذونيتى وجهله ايفاى خدمت ايدر •

برمسلم جاريه‌سنى كندوسى تزوج ايلمك اوزره آزاد ايلسه
عند الامامين مهر • مالدن ايجاب ايدوب عتق ايسه مالدن
معدود اولمديغى وجاريه‌نك عتقى صداقى اولمق اوزره تسميه

باطل اولديغى جهتله مهر مثل واجب وامام ابى يوسفه گوره
جاريه‌نك عتقى كندوسنك صداقى اولمغله مهر مثل غير لازمدر •

جاريۀ معتقه كندوسنى اعتاق ايدن افنديسنه تزوجدن ابا ايدرسه
مولاسى جاريه‌نك آزادى مقابلنده منفعتى شرط ايلديگندن
مزبوره كندى قيمتنى افنديسنه ادا ايلمك بالاجماع ايجاب ايدر •
چونكه منفعت • فوت اولديغنه وجاريه ايسه عتق ايله حر اولوب
نكاحه جبر اولنه ميه جغنه مبنى قيمتنى اعطا ايتمك جاريه‌يه ترتب ايلر •

مهرى بياندن سكوت اولنه‌رق تسميۀ صحيحه وقوع بولميان
ويا مهرى نفى ايله ايديلان نكاحده زوج • حقيقةً وطى ياخود
خلوت صحيحه ايله حكماً وطى ايتمش ويا زوجيندن برى وفات
ايلمش اولوبده ميانه‌لرنده بعدالعقد مهره صالح برشى اوزرينه
تراضى واقع اولمامش ايسه مهر مثل وبينلرنده مال متقوم عد اولنان
برشيئه رضالرى لاحق اولمش ايسه اول شى واجب اولور
وبو مقوله نكاحده قبل الدخول طلاق وقوعبولورسه درع وخمار
وملحفه‌دن عبارت اولان متعه لازم گلور •

امر نكاحى وليسنه تفويض ايدوبده وليسى طرفندن بلامهر
برينه تزويج ايدلمش اولان مرأه قبل الوطى تطليق اولنديغى صورتده
بروجه محرر درع • خمار • ملحفه‌دن عبارت بولنان متعه واجب اولوب
فقط بونلرك قيمت مجموعه‌سى مهر مثلك نصفنى تجاوز ايلمز ونصف
مهر شرعى اولان بش درهم كموش قيمتندن دون اولماز اشبو متعه
نفقه مثللو زوج ايله زوجه‌نك حاللرينه نظراً اعتبار اولنور وبه يفتى •

عقدى وليسنه تفويض ايدن قادينك ماعداسنده متعه
مستحب اولوب لكن مهرى تسميه اولنمش وقبل الوطى تطليق

قالمش اولان امرأه ایچون مستحب دگلدر چونکه گرك مهر
تسمیه اولنسون ویا اولنمسون متعه . موطوئه‌یه تعلق ایدر .

صورت محرره‌ده مطلقات . درت نوعه انقسام ایدوب بری جماع
وکندی ایچون مهر تسمیه اولنمیان مطلقه اولوب بوکا متعه واجبدر .

دیگری قربت وقوعبولمیوب یالکز مهر . تسمیه ایدیلان
مرأه‌درکه بوکا متعه نه واجب ونه‌ده مستحبدر .

بریده مقارنت واقع اولوب مهر تسمیه اولنمیان وبری دخی
وطی ومهر . تسمیه اولنان مطلقه‌لر اولوب بونلره متعه . مستحبه‌در .

والحاصل مجامعت وقوعبولورسه تسمیهٔ مهر اولسون ویا
اولمسون استحباب متعه . متحقق اولور ﴿ درمختار . طحطاوی .
رد محتار . ملتقی . مجمع الانهر . دردن خلاصه ﴾

مهر . تسمیه اولنمیه‌رق وقوعبولان عقددن صکره زوجینك رضا
ویاحاکمك قضاسیله مفروض اولان مهر مثل . یاخود مسمانك اوزرینه
ایدیلان زیاده قبل الدخول واقع اولان طلاقده تنصیف اولنماز .

بناءً علی هذا مجلسده زیاده‌یی مرأه‌نك وصغیره ایسه
ولیسنك قبوللری ومقدارینه وقوف ومعرفتلری وقول ظاهر
اوزره زوجیتك بقاسی شرطلریله زیادهٔ واقعه زوج اوزرینه
واجب اولور . کذا فی النهر . زیرا استعیذ بالله ﴿ فَنِصْفُ
مَافَرَضْتُمْ ﴾ نص جلیلی نفس عقدده تقدیر اولنان مهره خاص
اولدیغندن صورت اولی‌ده یعنی بعد العقد ایدیلان تسمیه‌ده متعه
وصورت ثانیه‌ده یعنی مهر مسمی اوزرینه بعد العقد زیاده ایدلدکده
اصل مهر مسمانك نصفی ایجاب ایلر .

کافیده ذکر اولندیغی اوزره مثلا برکیمسه برقادینی سراً

بیك غروش بعده علانیةً ایکی بیك غروش مهر ایله تزوج ایلسه
امام ابی یوسفه گوره عقد ثانی لغو اولدیغندن اصل مهر اولان
بیك غروش وامام اعظم حضرتلرنجه هرنقدر عقد ثانی لغو ایسه‌ده
انك ضمننده بولنان زیاده الغا اولنه‌میه‌جغندن قول ظاهره نظراً
ایکی بیك غروش لازم گلور .

ایکنجی عقدك هزل اولدیغنه زوجان . شهادت ایلدکاری صورتده
بیك وشهادت ایتمدکاری تقدیرده ایکی بیك غروش ایجاب ایده‌جگی
وبوحالده یالکز زوج . عقد ثانینك هزل اولدیغی ادعا ایلسه
بلا بینه قبول وتصدیق اولنمیه‌جغی فتحده وبر رجل حرمنك
نکاحنی مهر تسمیه‌سیله تجدید ایلدکده مقصدی زیاده ایتمك ایسه
مهر ثانی لازم گلوب فقط مقصدی زیاده اولمیوبده احتیاطدن
عبارت اولدیغی حالده مهر ثانی اقتضا ایتمیه‌جگی قنیه‌ده محرردر .

زوجه مهرینی زوجنه هبه ایلدکدن صکره زوج شوقدر
مهر اقرار ایتسه زوجه قبول ایلدیگی صورتده صحیح اوله‌جغی
ومهرده زیاده‌یه حمل اولنه‌جغی خانیه‌ده مذکور ایسه‌ده زیاده‌یه
زوجه‌نك قصدی واقع اولمدقجه عدم صحتی قول اشبه اوله‌رق
بزازیه‌ده مسطوردر .

بحرك بیاننه گوره مقداری مسکوکات اوزرینه تسمیه اولنان
مهرك کلی ویا بعضی زوجه کندی رضاسیله زوجدن حط واسقاط
ایلسه زوج قبول ایتسون ویا ایتمسون صحیح اولور .

اما کلیم وقالیچه وامثالی اعیان ایله تقدیر ایدیلان مهردن
حط یعنی نقصان ایتمك غیر صحیح اولدیغی گبی زوجه‌نك طوع

ورضاسی اولمیه‌رق مجرد زوجك ابرام وتضییقی ایله کرهاً وقوعبولان تنقیص ویا اسقاط مهر دخی بویله‌در ٭

زوج ایله زوجه‌نك حساً وطبعاً وشرعاً مانع اولمیه‌رق وقوعبولان خلوتلری وطی٫ حکمنی حائزدر ٭

مانع شرعی ٫ فرض ویا نافله اوله‌رق ایدیلان حج وعمره‌نك احرامی ٫ مانع حسّی ٫ حس وجدانله فتور وکسل وقوعی ویا ضرر جهتیله جماعه مانع اولان احدهمانك مرضی ٫ مانع طبعی ٫ ثالث عاقلك نزد زوجینده وجودی گبیدر ٭

ثالث عاقلك وجودی خلوتك عدم تحققنی مستلزم اولدیغندن مانع طبعی اولمیوب بلکه مانع حسی اولمسی اسرار نام کتابده وشخص ثالثك حضورنده قربان ٫ حرام اولمغله مانع شرعی عد ایدلمسی بدائعده وحیض ونفاسك مانع طبعی اولدیغی ملتقاده بیان اولنمسنه نظراً مانع طبعی ایچون مستقل مثال درمیان اولنه‌میور ٭

رَتَقْ (١) قَرَنْ (٢) عَفَلْ (٣) صِغَرْ (٤) موانع حسیه‌دندر ٭

تیقظ وتنومدن خالی اولمدیغیچون نائم وحس ایده‌جکی سببیله اعمی اولسه بیله عاقل ثالثك عند زوجینده وجودی مانع خلوت عد اولنان شیلردن اولوب مگرکه ازدواج ٫ معامله‌سندن

(١) رَتَقْ ٭ مرأه‌نك مخرج بشری مجامعته قابل اولمیه‌جق درجه‌ده بتیشك اولوبده برآلت واسطه‌سیله خرق وشقه محتاج بولنمق ٭

(٢) قَرَنْ ٭ موضع مذکورده غدهٔ غلیظه یعنی قتی بز ویا ات یاخود کمیك حاصل اولمق ٭

(٣) عَفَلْ ٭ قبل مرأه‌دن ادره وورم گبی برشی خروج ایتمك ٭

(٤) صِغَرْ ٭ زوج ویا زوجه جماعه قدرت وطاقتی اولمیه‌جق مرتبه‌ده کوچك اولمق ٭

تعبیر وبیانه قادر اولمیان صغیر لایعقل ویا مجنون ویا مغمی علیه بولنه ٭ لکن صغیر لایعقل ومجنون ومغمی علیه وقول اصحده اعمی ایله برابر خلوتك گیجه‌ده وقوعی حالنده صحتی وکوندزده عدم صحتی بزازیه‌ده محرردر ٭

مسجد وطریق واوزرلرینه مقفول اولمیان حمام ومرورناسدن امین اولنمیان صحرا وجوانبنده ستره بولنمیان سطح واذنسز دخوله مساعد اولان قپوسی آچیق منزل گبی محللرده لیلاً ویا نهاراً زوجینك وقوعبولان اجتماعی خلوت صحیحه عد اولنماز ٭

افسادنده کفارت اولمیان تطوع ونذر وکفارت وقضا صوملری خلوتك صحتنه مانع دگللردر ٫ بوندن مستفاد اولورکه رمضانده صائم اولان کیمسه اوروجی اونوده‌رق اکل وبعده امساك ایدوب زوجه‌سیله خلوت ایلسه قول اصحده خلوت ٫ صحیح اوله‌جغی گبی نهرك بیانته گوره هربرکفارتی اسقاط ایدن ناسیاً شرب وجماع ونهاراً صومه نیت دخی خلوتك صحتنه مانع دگلسه‌ده انجق افسادنده مع القضا کفارت لازم اولان اداء صوم رمضان ایله یالکز صلات مفروضه٫ موانع صحت خلوتدندر ٭

خلوت صحیحه نسبك ثبوتی ومهر مسمانك ویا بلا تسمیه اولان مهر مثلك تأکدی ونفقه وسکنا وعدتك وجوبی وزوجهٔ مطلقه‌نك عدتی ایچنده قز قرنداشنك وزوجات اربعهٔ منکوحه‌دن بشقه بشنجی برقادینك وحرّه اوزرینه جاریه‌نك نکاحلری حرمتی وعند الایجاب زوجهٔ موطوئه‌نك حیض حالنده طلاقی بدعت وطهرْ ٫ زمانده بلاوطیٍ ٫ احسن اولمغله زوجك

بوجهته مراعاتی وقول مختار اوزره بعدالخلوة باينا برطلاقله تطليقدن صكره عدت ايچنده ديگر برطلاق باينك وقوعی مثللو احكامده زوج . مجبوب وعنين وخصی وقبل الخلوة رجوليتی ونكاحه اهليتی ظاهر اولان خنثی اولسه‌دخی وطی . حكمنده‌در . خنثانك حالی معلوم دگلسه نكاحی موقوفدر .

احكام مشروحه‌نك ماعداسی اولان غسل واحصان وحرمت بنات ومطلقهٔ ثلاثه ايچون احلال وميراث ورجعت وعقد موقوفده اجازت مثللو شيلرده يالكز خلوت . وطی . حكمنی حائز دگلدر .

چونكه وطيده غسل ايجاب ايدر ايسه‌ده مجرد خلوتله اغتسال لازم گلمز .

خلوت صحيحه وقوعندن صكره زوج . مرأهٔ اجنبيه ايله زنا ايدوبده حقنده شرط احصان اولان جماع . معامله‌سی ثابت اوله‌ميان كيمسه‌يه حد رجم ترتب ايتمز .

تقبيل ويامس بالشهوه‌دن مجرد اوله‌رق خلوت وقوعيله برابر قبل الوطی تطليق ايديلان قادينك ديگر اركگدن اولان قزی مطلقه حرام اولماز .

طلاق ثلاثه ايله مطلقه اولان زوجه ﴿ حتی تذوقی عسيلته ويذوق عسيلتك ﴾ حديث شريفی موجبنجه محلل اولان زوج آخرك بلا مجامعت وقوعبولان خلوت مجرده‌سيله زوج اوله حلال اوله‌ماز .

طـلاق صريحدن صكره يالكز خلوت . مراجعت . عـد اولنماز (١) .

بعدالخلوة طلاق باين ايله تطليق اولنان مرأه‌نك عدت خلوتده زوجی وفات ايلسه حق وراثتی اولماز .

عقد موقوف . اجازتنده خلوت . وطی گبی صايلماز .

زوجان بيننده افتراق حاصل اولوبده زوجه . فرقت . بعدالدخول وزوج . قبل‌الدخول وقوعبولدی ديسه‌لر مرقوم هرنقدر دخولی اقرار ايتمامش ايسه‌ده مزبوره نصف مهرك سقوطنی انكار ايلديگی جهتله قول . زوجه‌نك اولور .

زوجه . خلوتده زوجنه عدم تمكين ارائه‌سيله تسليم اولمازايسه باكر اولديغی حالده خلوت صحيحه عد اولنور وثيب ايسه خلوت اولماز .

بزازيه‌ده بيان اولنديغی اوزره بر كيمسه مدخول بهاسی اولميان خاتوننه سنكله خلوت اولورايسه‌م سن بندن طالقسك ديمش ايكن متعاقبا انكله خلوت صحيحه‌ده بولنسه شرط بولنمغله وعندالفقها خلوت صحيحه‌دن صكره واقع اولان طلاق . باين اولمغله مومی اليها مبانه اولوب نصف مهر لازم گلور . زيرا مهرك كمالی زوجك حسا وشرعا قربانه متمكن ومقتدراولمسيله‌در . بناء عليه بونك عدم حصولنده مختاراولان قوله گوره مرأه ايچون نفقه ومهرتام وسكنا وكسوه وميراث مترتب اولماز

---

(١) رجعتده ايكی صورت اولوب بری خلوتك مراجعت عد اولنمامسی ودیگری بعدالخلوة ويريلان طلاق صريح . باين اوله‌جغی جهتله انك عدتنده زوج ايچون رجعته صلاحيت بولنمامسيدركه وطی هرايكيسنده خلوتك خلافنه ملابسدر .

برقادين بيك غروشدن عبارت اولان مهريني قبض وزوجنه هبه ايدوبده خلوت وقرباندن مقدم تطليق اولنسه عقودده نقود تعين ايتمديكندن زوج . مهرك نصفيله زوجه‌يه رجوع ايدر حتى نكاحده دراهمه اشارت اولنمش اولسه بيله زوج . دراهم مشار اليهايي آليقويوب جنساً ونوعاً وقدراً وصفةً اونك مثاني اعطا ايلر . صورت مبسوطه‌ده برشي هبه ايتمامش ايسه زوجه مقبوضني امساك وغيري‌يي دفع ايلمكه قادره اولور وبونك كليسندن زكات ويريلور ﴿ نهر ﴾

مهري مرأه اصلا قبض ايتمديكي ويانصفني قبض ايدوبده صورت اولي‌يه كوره تمامني وصورت ثانيه‌يه نظراً نصف باقي‌يي هبه ايلديكي ياخود معين وياغير معين عرضدن عبارت بولنان مهريني ياقبل القبض ويابعد القبض هبه ايتديكي تقديرده عقدده عرضك تعيني ايچون عيني حقنه وصول . مقصدي حاصل اولديغندن ناشي رجوع اوله‌ماز . يعني احدهما آخردن برشي طلب ايده‌مز .

درر وبزازيه‌ده محرر اولديغي اوزره حين تزوجده امرأه‌نك بكارتي شرط ايديلوبده ثيب بولنسه مهر . مجرد استمتاع ضمننده مشروع اولوب بكارت ايچون اولمديغنه وذكري سبق ايلديكي وجهله بعض عارضه‌دن طولايي بكارتك زوالي واقع وبوبابده حسن ظن لازم اولديغنه ومجمع الانهرك بيانه كوره شرطك بطلانه وخلوت صحيحه ايله عقدك صحتنه بناءً مهرك كليسي زوج اوزرينه واجب اولور . شابه ديو عقد اولنان مرأه . عجوز ظهور ايلسه مسئله ينه بويله‌در .

بركيمسه برخاتوني جنساً مختلف اولان مثلا ياشو عبده

وياشبو بيك ويا ايكي بيك غروشه ديه‌رك ياخود جنساً متحد اولان شو عبده وياشبو عبده وياشو ايكيننك برينه اشارت ايدرك ايكي شيدن بريني مهر اتخاذ ايله تزوج ايلسه واو ايكيدن بري ديكرندن خسيس اولسه حاكم . مهر مثلي تحكيم ايدوب اكر مهر مثل اول ايكي شيئك قيمةً ارفعنه مماثل ويااندن اعلا اولور ايسه انلرك ارفعني وخسيسنه مماثل ويااندن دون اولدقده اونلرك دوني وارفعدن ادنا وخسيسدن اعلا اولورسه مهر مثلي اعطايه حكم ايدر .

شيئين مذكورينك قيمتي مهر مثل ايله مساوي اولديغي تقديرده زوجه ايچون حق خيار . ثابت اولديغندن هانكيسني ديلرسه اني اخذ ايلر .

قبل الدخول اولان طلاقده مهرده اصل اولان متعهٔ مثل . تحكيم اولنور . حتى شيء خسيسك نصفي متعه‌دن اقل اولسه بيله ينه متعه واجب اولور ﴿ فتح ﴾

بررجل برمرأه‌يي برعبد ويا اسبي ويابرثوب ذي قيمتي ياخود فراش بيتي ويا ابل كبي حيواندن عدد معلومي ياخود حنطه وشعير وزعفران مثللو مكيل ويا موزون برشيئي مهر اتخاذ ايله تزوج ايتسه كندويه هربرجنسدن هانكيسي وسط ايسه اني ايفا ويا وسطك قيمتني ادا ايدر .

كندوسنده سلم . جائز اولميان حيوان مثللو شيلرده عيني ويا قيمتني ويرمكده زوج . مختار وثوب كبي سلم . جائز اولان اشياده زوجه . صاحبهٔ حق خياردر .

جنس ذكر اولنوب نوعي كوسترلميان هربر حيوانده لزوم وسطه دائر اولان حكم دخي بيان اولنديغي وجهله‌در .

جنس . نزد فقهاده احكامده مختلفين كثيرين اوزرينه مقولدر انسان گبی كه احكامده مختلفه اولان ذكر وانثی يه مقولدر * كذلك ثوب گبی * زيرا بو بر جنسدر كه تحتنده كتان ، پموق ، ايپك داخل اولوب كيمنك لبسی حلال وكيمنك حرام اولمق گبی حكملری مختلفدر * حيوان ودارده بو قبيلدندر *

نوع . احكامده متفقين كثيرين اوزرينه مقولدر * فرس گبی * بوندن اكلاشلدی كه حيوان . دابه . مملوك . ثوب . جنس اولوب فرس . حمار . عبد . ثوب هروی . كتان . قطنی . نوعدر *

بناءً علی ذلك تسميه‌سی صحيح اولوبده وسطنی وياقيمتنی ويرمك لازم گلان انجق نوع ثانيدر * زيرا جهالتك انواعی اولوب بری جهالة النوع والوصفدر . ثوب . دابه . دار گبی كه بونده تسميه صحيح دگلدر *

ديگريده نوعی معلوم وصفتی مجهولدر * عبد . فرس . بقره . شات . ثوب هروی گبی كه بونلرده تسميه صحيح ووسط واجبدر *

تقدير مذكوره گوره دابه . ثوب . جنسی معلوم ونوع وصفتی مجهول وعبد . فرس . ثوب هروی . جنس ونوعی معلوم . صفتی مجهول اولدقلرندن فقهانك آنفاً بيان اولنان تعريفلرينه موافقدر ﴿ درمختار . طحطاوی . ردمحتار . ملتقی ﴾

نكاح فاسدده بلا وطی برشی ايجاب ايتميوب انجق طرفِ قبلدن وقوعبولان مجامعتله مهر مثل واجب اولور *

بناءً عليه قبلك غيری‌يه وطئله وياالكز خلوت ولمس وتقبيل بالشهوة ايله مهر مثل لازم گلمز * چونكه عقدك فسادی سببيله جماعك حرمتندن ناشی مجرد خلوتله تمكن ثابت اولميه‌جغندن

اومقوله خلوت . صحيح اولماز * حائضله اولان خلوت گبی كه حيض . صلات وصومده اولديغی مثللو خلوتده‌ده مانع اولمغله خلوت مجرده قِربان . مقامنه قائم اوله‌ماز *

عقد فاسدده مسمای معلوم هر نقدر عشره‌دن دون اولورايسه‌ده بو نقصانه بدايةً امرأه . راضيه بولنمش اوله جغندن حين افتراقده مهر مثل . مسمای مذكور اوزرينه زائد اولماز * يعنی فساد عقد سببيله تسميه فاسد اولمغله مهر مثل . مادون عشره اولسه‌بيله اندن زياده برشی ايجاب ايتمز *

نكاح فاسدده اصلاً مهر تسميه اولنمسه ويامجهول اولسه بوصورتده مهر . بالغاً مابلغ لازم اولور *

حين نكاحده شاهدلرك حضوری گبی نكاحك صحت شرائطندن برينك بولنمامسی وايكی قز قرنداشك برلكده ويا برينك . ديگرينك عدتی ايچنده تزوج ايدلمسی وغيرك معتده‌سی اولان قادينك ورابعه عدتده ايكن خامسه‌نك وحره اوزرينه امه‌نك والحاصل حرمتِ مؤبده وموقته ايله حرام اولنلردن برينك عقد اولنمسی فسادِ نكاحك اسباب موجبه‌سندندر *

قول اصحده دخول اولسون ويا اولمسون زوجيندن هر بری ايچون نكاح فاسدی فسخ ايتمك صلاحيتی واردر * حتی زوجاندن بری حاضر اولمسه‌بيله معصيتدن خروج ايچون آخرينك فسخ . حقی ثابتدر * شو حالده زوجين . فسخ نكاح ايتمسه‌لر ميانه‌لرينی تفريق ايتمك حاكمك اوزرينه واجبدر *

نكاح فاسدده بعد المقارنه اولان مفارقتده وقبل الوطی زوجك وفاتنده موضع احتياطده شبهۀ حقيقيه‌يه الحاقاً واشتباه نسبدن

اجتنابا اوچ حیضدن عبارت بولنان عدت طلاق . ایجاب ایدر ایسه‌ده مقارنتدن مجرد اولان خلوت . غیر معتبر اولمغله بونده عدت لازم گلمز *

ذکر اولنان عدت طلاق . فساد نکاحك تعیّنی سببیله زوجین بیننده فسخ نکاح اولنمقدن ناشی وقوع بولان تفرق ویاخود حاکم جانبندن اولنان تفریق . صورتلرندن وقت مفارقتدن ویا قول اصحه گوره متارکه . زوجه‌نك معلومی اولمسه بیله زوجك زوجه‌یی ترکی زماننده اعتباراً واجب اولور *

نکاح فاسدده احتیاطاً یعنی ولدی ضیاعدن محافظةً بلادعوة . نسب . زوجدن ثبوت بولور ایسه‌ده وراثت ثابت اولماز * نکاحِ موقوف دخی بونك گبیدر .

ثبوت نسبك مدتی وطئدن معتبر اوله‌رق التی ماهدر *

بناءً علیه وقت قرباندن وضع حمله قدر مدت حملك اقلی اولان مذکور التی آی ویا بوندن اکثر زمان . مرور ایلمش اولدیغی صورتده نسب . تحقق ایدوب اشهر سته‌دن اقلده ولادت وقوعنده نسب . ثبوت بولماز * اشبو قول . امام محمد حضرتلرینك اولوب مفتی بهدر *

عند الامامین نکاح صحیحده اولدیغی مثللو ثبوت نسبك مبدائی وقت عقددن اعتبار اولنمش ونهرده بونك ترجیحاً احوط ایدوگی بیان قلنمش (۱) ایسه‌ده حره‌نك شرعاً اولان مهر مثلی باباسی قبیله‌سندن سن . جمال . مال . دیانت . عقل . بکارت .

---

(۱) ابن عابدینك افاده‌سنه گوره نهرك بو ترجیحی صاحب هدایه‌نك وسائرلرینك « فتوا امام محمدك قولی اوزرینه‌در » دیملرینه معارض اوله‌مازه

ثیابت . عفت . علم . ادب . کمال خلق . مکان . زمان . عدم ولد جهتلرندن کلاً ویا بعضاً مساوات اولان امرأه‌نك مهریدر .

بنابرین مرأه‌نك اناسی باباسنك عمجه‌سی قزی اولمق گبی گندی اقرباسندن اولمدیغی حالده قوم مادردن تحریء امثاله وعند البعض حسب ونسب صاحبی اولان اشرافده جماله اعتبار اولنمامشدر .

اوصاف مشروحه‌ده‌کی مماثلت . وقت عقدده مرعی اولوب اندن صکره حادث اولورسه معتبر دگلدر .

مهر مثل خصوصنده زوجه‌نك باباسی قومندن مماثلت بولنه‌میوبده زوجه‌نك والده‌سی بنت عمی گبی پدرینك اقرباسندن اولدیغی صورتده والده طرفندنده مماثلت . معتبر اوله‌جغی مثللو مرأه‌نك اخوات وعماتنه وبونلر بولنماز ایسه قز قرنداشنك قزلریله عمجه‌سنك کریمه‌لرینه دخی علی الترتیب اعتبار اولنمق لازم گله‌جگی وزوجك دخی زوجه‌نك مماثله‌لرینك زوجلرینه مال . حسب . جمال . بلد . صغر . تقوی . سن . خصوصلرنده مماثلتی معتبر ایدوگی مشایخ فقهادن نقلاً خلاصه وکمالده بیان ایدلمشدر .

جاریه‌نك مهری کندوسنه نه مقدار شی ایله میل ورغبت اولنورسه اندن عبارتدر .

اوصاف محررهٔ مماثلته نظراً مهر مثلك ثبوتنده ایکی عادل کیمسه‌نك ویا برارکك ایله ایکی قادینك اخبار وشهادتلری شرطدر . شهود عدول بولنه‌مدیغی صورتده مهر مثلك تعیننده یمینیله قول ، زوجكدر . زوجانك حصول رضالریله وبالشهادة مماثلتك ثبوتیله حاکم طرفندن مهر مثل . تقدیر اولنمق جائز اولدیغی محیط ونهرده بیان اولنمشدر .

شاید کلاً ویا بعضاً اوصاف مذکوره‌یه پدری قبیله‌سندن زوجه‌نك مثلی بولنه‌ماز ایسه اکا متماثل بولنان قبیلهٔ اجنبیه‌دن اولان امثال . معتبردر و بونلرده‌ده مماثل بولنه‌مدیغی تقدیرده بروجه محرر یمینیله سوز رجالکدر .

مرأه هرنقدر صغیره وولی . زوج ویازوجه یاخود هرایکیسی ایچون عاقد اولور ایسه‌ده نکاحده وکیل مثللو سفیر ومعبر اولدیغندن صحت وجودیه‌سی شرطیله مهرك تضمینی کفالت ایلمه‌سی صحیح ایسه‌ده ولی . مرض موتده بولنور ومکفول عنه ویا مکفول له کفیل اولان ولینك وارثی اولور ایسه ضمانی صحیح اولماز .

اما حیاتده بولنسان اوغلی سببیله وراثتدن محجوب اولان اوغلنك اوغلی ویاعمی قزی گبی مکفول له ویا عنه . ولی کافله وارث اولماز ایسه بوحالده اصح اولان ضمانك ثلثدن معتبراولمسیدر .

ابن عابدینك بیانی وجهله اگر مالِ کفالت . ترکه‌نك ثلثی قدر ایسه ضمان اکا منحصر اوله‌جغی گبی ترکه اندن زیاده بولندیغی تقدیرده ضمان یالکز ترکه‌نك ثلثی مقدارندن ترتب ایدر .

ولی‌نك صحت ضمانی شرائطندن بریده بالغه ایسه امرأه‌نك وصغیره ایسه ولیسنك مجلس ضمانده قبول ایلمسیدر .

ابن عابدینك افاده‌سنه نظراً مسئلهٔ مذکوره‌ده مرأه صغیره اولمق وکفیلده زوجك ولیسی بولنمق لازم گلوب زیرا زوجه‌نك ولیسی مجلس ضمانده بولنور ایسه ولینك ایجابی قبول . مقامنده اولور . زوجه . زوج بالغ ایله ولی ضامنك هانکیسندن دیلرسه مهری آندن مطالبه ایدر .

اگر زوج . صغیر ایسه مطالبه اربابندن اولمدیغندن کندوسنه مطالبه توجه ایتمز . بوصورتده ولی . صغیر اولان ویا کبیر بولنان زوجله زوجه‌یه ولایت ایلر .

زوج کبیرك ولیسی اجنبی گبی اولدیغندن ولایتی استحباب نوعندن وولینك مهری ضامن اولمسی حکمی اجنبینك ضمانی حکمی قبیلندندر .

ولی . زوجك امریله مهری ادا ایلدیسه حکم کفالت اقتضاسنجه زوجه رجوع ایده بیلوب امریله اولمدیسه رجوع ایده‌من .

پدری صغیر مخدومنی تزویج ایدوبده مهرِ زوجه‌یی تأدیه‌یه کفیل اولدیسه کندوسی سفیر ومعبر اولمغله کفالتی صحیح اولور .

کبیره اولان زوجه‌نك ولیسی زوج ایچون ایفای مهری تکفل ایتمش ایسه ولی . اجنبی مثللو مهری تضمین ایلر وزوجه زوج بالغ ایله ولینك هانکیسندن دیلرسه مهری اندن استر .

والدی صغیره‌یی تزویج ایلرسه مهرك ضمانی باباسنه تعلق ایدر .

بابا . صغیر وفقیر اولان اوغلنی تأهل ایتدیرسه زوجه‌نك مهری اوغلنك ذمتنده ثابت اوله‌جغندن کندوسندن طلب اولنه‌ماز .

اما متزوج اولان ولدِ صغیرِ غنی ایچون حلیله‌سنك مهرینی پدری انك مالندن ومهره کفالت ایلمش ایسه کندی مالندن ادا ایله مطالبه اولنور وحین اداده رجوعه اشهاد ایلمامش ایسه نفسندن تأدیه ایلدیگی مهردن طولایی صغیر اوغلنه رجوع ایلیه‌من .

زوجه . آز ویاچوق اواسون کندوسنه عاجلاً ویریله جکی بیان
اولنان شیئی . یاخود مهری کلیاً مؤجل اولمدیغنه گوره معجلاً
اعطاسی عرف وعادت اقتضاسندن بولنان مقداری . اخذ ایتمدکجه
معاملهٔ زوجیه اجراسنه مطاوعت ایتامکه وزوجنه اتباع ایله
سفره چیقمامغه حقی واردر * حتی رضاسیله خلوت اولمش وزوجنه
تمکین نفس ایتمش اولسه بیله ینه بوحقی ساقط اولماز . بونکله
برابر زوجه‌نك نفقه‌یه ینه استحقاقی وکندینك مشروع اولان
حاجتی وابوینك زیارتی ایچون زوجندن اذنسز سوقاغه چیقمغه
صلاحیتی اولور .

زوج . زوجه‌نك مهر معجل ومؤجلنی تماماً تأدیه ایلمش
بولنورسه زوجه‌سی اندن امین اولمق شرطیله استدیگی یره
برابرجه مسافرت وحقنی کاملاً ادا ایتامش ویازوجه امین بولنمامش
ایسه انی بلده‌سندن خارجه کوتوره‌من ایسه ده مسافهٔ سفردن
اقل محله وکویدن شهره وشهردن کویه انکله برلکده عزیمت
ایده بیلور . وعلیه الفتوی .

زوجین . مهرك اصلنده اختلاف ایلسه یعنی بری مهر .
تسمیه اولندی ودیگری اولنمدی دیسه مدعینك بینه‌دن عجزی
حالنده تسمیه‌یی انکار ایدن اجماعاً تحلیف اولنور * منکر . یمیندن
نکول ایدرسه تسمیه ثابت واگر یمین ایلرسه مهر مثل واجب
اولور وبونده برشی زیاده ونقصان ایدلمز . یعنی تسمیه‌یی ادعا ایدن
زوجه ایسه مهر مثلنه برشی تزیید واگر زوج ایسه اصل مهردن
تنقیص اولنماز *

نکاح . قائم ایکن مهرك مقدارنده اختلاف اولنور ایسه

مثلا زوج طرفندن مهرك بیك وزوجه جانبندن ایکی بیك غروش
اولدیغی ادعا ایدیلورسه قول . یمینیله کندویه مهر مثل . شهادت
ایده‌نك اولور *

ابن عابدینك دیدیکی وجهله مهر مسمی مکیلات وموزوناتدن
اولوبده مقدارنده اختلاف واقع اولسه مسئله ینه بویله‌در . اما
اختلاف عبد وجاریه مثللو جنسده ویا جودت ورداءت گبی صفتده
وترکی ورومی گبی نوعده اولوبده مسمی عین ایسه قول زوجکدر
ودین ایسه اصلده‌کی اختلاف گبیدر .

مهر مثل گرك زوجك ویا زوجه‌نك قولنه شهادت ایتسون
گرك اصلا برینه ویا میانه‌لرنده اولان مقداره شهادت ایتمسون
زوجاندن هانکیسی بینه اقامه ایدرسه او مقبول گوریلور .

هر ایکیسیده بینه ابراز ایلدکاری صورتده مهر مثل . زوجك
قولنه توافق ایدرسه زوجه‌نك بینه‌سی تقدیم اولنور واگر
مهر مثل . زوجه‌نك مدعاسنی تصادق ایلرسه زوجك برهانی
قبول ایدیلور زیرا بینات . خلاف ظاهری اثبات ایچون اولوب
یمین ایسه اصلی ابقایه تعلق ایده‌جگندن ظاهر بینه مهر مثل .
کندونك قولنه شهادت ایده‌نه عائد اولور *

مهر مثل . زوجینك مدعالری بیننده اولورسه ایکیسنه ده
عرض حلف اولنوب هانکیسی نکول ایدرسه سوز آخرکدر
ویمین ایلدکاری ویا هر بری دعوالرینه بشقه بشقه دلیل اتیان
ایتدکاری حالده مهر مثل ایله حکم اولنور وبوبابده برینك
دیگرندن اول اقامهٔ بینه ایلمسنه مانع یوقدر چونکه دیگرینك

برهاننდن مقدم اقامهٔ بینه ایدن طرف . دلیلنی ارائه ایله دعواسنی تنویر ایتمش اولور .

وطی ویا خلوت صحیحه‌دن مقدم طلاقك وقوعنده اگر مهر مسمی غیر معین اوله‌رق ذمتده دین اولورسه متعهٔ مثل . زوجاندن هانکیسنك قولنه دلالت ایدرسه یمینیله قول انك اولمغله متعهٔ مثل ایله تحکیم قلنور *

عبد وجاریه‌نك مهر تسمیه اولنمسی مسئله‌سی گبی مهر مسمی عین یعنی معین اولورسه مثلا قادین (شو جاریه مهر اولمق اوزره بنی تزوج ایتدك) دیوب ارککده (جاریه دکل بلکه شو کوله مهر اوله‌رق سنکله تأهل ایتدم) دیسه مزبوره‌یه بلاتحکیم . متعه لازم گلور وزوج . مهر ایچون جاریه‌نك نصف قیمتنه راضی اولدیغی تقدیرده متعه‌یه محل قالماز .

وطی وخلوت صحیحه‌دن اول واقع اولان طلاقده متعه ایچون زوجیندن هانکیسی اقامهٔ بینه ایدرسه انك کی قبول اولنور . ایکیسیده ارائهٔ برهان ایلدکاری تقدیرده متعه رجلك قولنه شهادت ایلرسه قادینك بینه‌سی ومتعه قادینك سوزینه دلالت ایدرسه ارککك بینه‌سی اولی اولور .

متعه هرایکیسنك قوانی مؤید اولمیوب‌ده متوسط واقع اولمش ایسه ایکیسنه‌ده یمین ویریلور وشو حالده بینه‌لری حکمدن ساقط اولمغله ارتق هانکیسی نکول ایدرسه سوز آخرك اولور وهر ایکیسنك یمینی صورتنده متعهٔ مثل لازم گلور .

زوجاندن برینك وفاتی حالنده اصلاً وقدراً مهرك حکمی حیاتده ایکن اولان معامله‌نك عینیدر *

بناءً علیه زوجیندن حی اولان ایله ورثهٔ میت بیننده اصلِ

مهر . خصوصنده اختلاف اولنسه مثلا حی طرفندن مهر . تسمیه اولندیغی وورثه جانبندن تسمیه اولنمدیغی ادعا ویا بونك عکسی دعوا ایدلسه و بینه اقامه ایدیله‌مسه مهر مثل واجب اولور .

اختلاف . مقدار مهرده اولدیغی صورتده مهر مثل . اعتباری احدهمادن آخرك موتیله ساقط اوله‌میه‌جغندن مهر مثل . تحکیم قلنور .

زوجانك وفاتلرندن صکره مهرك قدرنده ورثه بینلرنده اختلاف اولنسه قول . زوجك ورثه‌سنك اولدیغندن اقرار واعتراف ایلدکاری مقدارك اداسی کندولرینه لازم گلور واگر مهرك اصلنده اختلاف اولنورسه قول . تسمیه‌یی انکار ایدن زوجك ورثه‌سنك اولور .

شو تقدیرجه عندالامام تسمیه‌یی دعوا ایدن ورثهٔ زوجه طرفندن برهان ایله اثبات مدعا اولنمدقجه برشی ایجاب ایتمز وامامینه گوره حال حیاتده اولدیغی مثللو مهر مثل ایله حکم اولنور . وبه یفتی .

برکیمسه کریمه‌سنه برمقدار جهاز ترتیب ومزبوره‌یه تسلیم ایلسه جهاز مذکور قزینك مالی اوله‌جغندن بالآخره کندوسی استرداد ایده‌میه‌جکی گبی حال صحتده تسلیم ایتمش ایسه بعد وفاته ورثه‌سی دخی انی مزبوره‌دن گیرویه الماز .

تسلیم . مرض موتده واقع اولورسه وارثه تملیك وحکماً وصیت دیمك اولوب او ایسه ﴿ لَا وَصِيَّةَ لِلْوَارِثِ ﴾ حدیث شریفی موجبنجه جائز ونافذ اوله‌میه‌رق اجازت ورثه‌یه موقوف بولنه‌جغندن بو حالده جهاز مذکوری انلرك استردادده حقلری اولور .

بابانك قزی ایچون حال صغرنده اشترا ایلدیگی اشیای جهازیه

پدر گرك مرض موتده تسليم ايتسون گرك هيچ تسليم ايتمامش بولنسون اصلا استرداد اولنه ماز *

قزينى تجهيزده انا . بابا گيبيدر . صغيره نك وليسى دخى بويله در *

انا . قزينى تجهيزده باباسنك حضورنده وانك عامى لاحق اوله رق مالندن برازشى ويرسه وبابا سكوت ايلسه وقز زوجيله زفاف ايدلمش بولنسه بالآخره پدر . انى استرداد ايده من .

مادرى دخترينك جهازى ايچون پدرينك مالندن على العاده صرفياتده بولنسه وبابا سكوت ايلسه انا ضامن اولمازه لكن قدر معروف ومعتاددن زياده صرف ايتسه بابا برشى ديمامش اولسه بيله انا صرف ايلديگى شىء زائدى تضمين ايلر .

زمان تطليقه قدر تأجيل اولنسان مهر . طلاق رجعى ايله تعجّل ايدر . لكن عدت . منقضيه اولمدقجه مهرك تعجل ايده ميه جگى عامة علما قولى اوله رق قنيه ده بيان اولنمشدر * مرأه يه مراجعتله مهر . تأجل ايلمز .

بعد التطليق زوج . زوجه يه (مهركى بكا هبه ايلمدكجه سنى تكرار تزوج ايتمم) ديسه وزوجه بونى قبول ايلديگى حالده زوج انى تزوجدن امتناع ايلسه ولو صكره دن نكاح ايتسون ويا ايتمسون مهر . باقى قالور وزوج . ابا ايتمز ايسه هبه صحيح اولور

﴿ تنوير . درمختار . طحطاوى . ردمحتار . ملتقى وغيرهم ﴾

﴿ سكزنجى باب ﴾

(رضاعه دائردر)

رانك فتحى وكسريله رضاع لغتده (مص الثدى) يعنى مه‌يى امك ديمكدر .

شرعده وقت مخصوصده كه امام اعظم حضرتلرنجه استعيذ بالله ﴿ حَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا ﴾ آيت كريمه سندن بالاستدلال حمله عائد التى ماه ايله برابر اكثر اوقات رضاعيه اولان ايكى بچق وعند الامامين استعيذ بالله ﴿ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ ﴾ نظم جليلنه نظراً مدت حمل اولان اشهر سته دن ماعدا مدت فصال بولنان ايكى سنه ده ولو باكر ويا آيسه اولسون مرأه نك مه سندن لبنى . رضيع . مص ايلمك معناسنه در .

سودى بورندن ويره رك ويا بر واسطه ايله بوغازندن كچوره رك معده يه ايصال ايتمك دخى امك گيبيدر .

جوهره وغيريده ذكر اولنديغى اوزره مدت رضاع حقنده كى قولين مذكورينك ايكيسيده مفتى بهدر . وقولينك اختلافى تحريمه عائد اولوب يوقسه مطلقه يه اجرت ارضاعك لزومى ووالده يه امر ارضاعك ديانةً وجوبى مدتى بالاجماع ايكى ييلدن زياده دگلدر .

مذهب ظاهر اوزره حرمت نكاح . انجق مدت رضاع ظرفنده ثابت اولور . ولوكه چوجق ايام رضاعيه نك ختامندن اول سوددن كسيلمش ويمك ايله تغذى يه اليشه رق مرضعه نك سودينى امكدن

استغنا حاصل ايلمش اولديغى حالده مدت رضاعده تكرار امزيرلمش اولسون . وعليه الفتوى .

شوحالده اوقات رضاعيه‌نك مرورندن صكره وقوعبولان ارضاع . تحريمى موجب اولماز .

قولين سابقين ايجابنجه اولان ايام رضاعيه‌نك انقضاسندن صكره ولدى ارضاع . مباح ومجاز اوله‌ماز .

گرك كندوسندن اولان ولدينى گرك غيريدن اولان صبيه‌يى ضرر ايراث ايلمديگى تقديرده مدت رضاعك تمامندن اول فطامه يعنى سوددن كسمگه (ارضاعده اولديغى گبى غير معتقه اولان جاريه‌سنى ملكى اولديغنه مبنى) افنديسى اجبار ايده‌بيلور ايسه‌ده تربيه حقى زوجه‌نك اولديغندن مدت فصال اولان ايكى سنه‌دن اقدم طفلك فطام وارضاعى خصوصلرنده زوجهٔ حره‌سنى زوجى جبر والحاح ايده‌مز .

سودك چوجغك اغزندن ويا بورنندن جوفنه وصولى معلوم اولدقده قليل اولسه بيله انكله مرضعه‌نك ولد رضيعه انا ولبنى كندوسندن اولان مرضعه‌نك زوجى من جهة الرضاع بابا اولمسى ثبوت بولور لكن سود مرضعه‌نك زوجندن اولمازسه ابوت حاصل اولماز .

بزازيه‌ده بيان اولنديغى وجهله دار حربده سود امدوب بعده شرف اسلامله مشرف اوله‌رق دار اسلامه كلان ايكى حربى بيننده دخى احكام رضاعيه ثابت اولور .

سود . ولدك اغزندن ويا بورنندن قارننه واصل اولمسه ويا بالايجاب احتقان ياخود اذنينه اقطار ايدلسه رضاع تحقق ايتمز .

ولواجيه‌ده مسطوردركه برصبينك فمنه برقادينك ممه‌سنك باشى لقمه گبى ادخال اولنوبده سودك بوغازينه واصل اولوب اولمديغى ظاهر اولمسه نكاحه مانع اولان شيده شك اولديغندن صبى اوقادينك ولدينه حرام اولماز .

هرچوجغى بلاضرورة امزيرمامك وارضاع وقوعنده تحرير وتشهير ايتمك نسايه لازم وزوجندن اذن المیه‌رق چوجق امزيرمك مكروهدر .

خانيه‌ده محرر اولديغى اوزره برقزچوجغنى برقريه اهاليسنك اكثر نسوانى امزيرمش اولديغى وفقط كيمك امزيرديگى على التعيين بيلنه‌مديگى حالده اوقريه اهاليسندن برى مزبوره‌يى تزوج ايتمك استسه هانكى قادينك ارضاع ايلمش اولديغنه امارهٔ قويه ويا شهادت صحيحه بولنماز ايسه انكله ازدواج جائز اولور .

يَحْرُمُ مِنَ الرَّضَاعِ مَايَحْرُمُ مِنَ النَّسَبِ حديث شريفى ايجابنجه رضاع . سببيله اولان حرمت . نسب . سببيله اولان حرمت گبيدر .

بناءً عليه بركيمسه‌نك رضاعاً اوغلنك ويا باباسنك حليله‌سى نسباً اولديغى گبى كندويه حرامدر . كذلك مزنيه‌سنك رضاعاً قزى دخى زانى‌يه غير حلالدر .

لكن نسباً برادر ويا همشيره‌سنك والده‌سى كشينك اوز ويا اوگى مادرى ديمك اولمغله كندوسنه حرام محض اولديغى حالده رضاعاً اركك ويا قز قرنداشنك اناسى انلرك سود اولميان ديگر قرنداشنه حرام اولماز .

درردده مسئلهٔ مذكوره‌ده اوچ صورت كوستريلوب بوندن

بری بر رجلك نسباً اولان ار ویا قز قرنداشنك سود اناسنی ودیگری رضاعاً اولان ار ویا قز قرنداشنك نسباً اولان والده‌سنی اول رجلك . و بریده اجنبیلر اولان صبی ایله صبیه براجنبیه مرأه‌نك ممه‌سندن امو بده صبیه‌نك رضاع جهتندن برآخر مادری اولسه بونی اوصبینك . تزوج ایلملرینك جوازیدر .

ایمدی بر کیمسه‌نك نسباً قز وار قرنداشنك اناسنك کندویه حرمتی انك والده‌سی ویا باباسنك موطوءه‌سی اولدیغندن نشأت ایدوب رضاعده ایسه اناسی ویاپدرینك موطوءه‌سی اولمق مفقوددر .

کشینك اوغلنك وقزینك رضاعاً قز قرنداشی واوغلنك وقزینك رضاعاً جده‌سی وعم وعمه وخال وخاله‌سنك والده‌لری وولدینك رضاعاً عمه‌سی وعمه‌سنك قزی وقزقرنداشنك قزی واولاد اولادینك اناسی رضاع جهتندن کندویه حلال ایسه‌ده نسباً حرامدر . کذلك برمرأه‌نك سود طرفندن اوغلنك قرنداشی مزبوره‌یه حلالدر .

من جهت الرضاع اولان مستثنیات محرره صور عشره‌دن وذکورت وانوثت اعتباریله یکرمی صورتدن عبارتدر . شویله‌که ذکورته گوره ار قرنداشنك اناسی واوغلنك قز قرنداشی وجده‌سی وعم وخالنك انالری واوغلنك عمه‌سی وعمه‌سنك قزی وکذلك اوغلنك قزقرنداشنك قزی واوغلنك ولدینك اناسیدر .

انوثته نظراً قزقرنداشنك والده‌سی وقزینك قزهمشیره‌سی وجده‌سی وعمه وخاله‌سنك مادرلری وکریمه‌سنك عمه‌سی وعمه‌سنك قزینك قزی وقزینك قز قرنداشنك قزی وقزینك ولدینك کریمه‌سیدر .

مذکوراتك مجموعی اون سکز ایسه‌ده مرأه‌نك رضاعاً اوغلنك قرنداشنك مزبوره‌یه حلّی صورت عاشره اولدیغندن بوده ار وعورت جهتندن ایکی اعتبار ایدلدکده جمعاً یکرمی‌یه وبونلرك رجل ومرأه‌یه نسبتله یکدیگرینه حلال اولملری اعتباریله مقدار صور . قرقه بالغ اولور .

کشینك نسباً ار قرنداشنك رضاعاً قز قرنداشنی تزوجی حلالدر . کذلك بالعکس یعنی رضاعاً ارکك برادرینك نسباً همشیره‌سنی آلمق صحیحدر .

برقادیندن ارتضاع اوزره مجتمع اولان ایکی صبی احدهما آخرك سودقرنداشلری اولدقلرندن هرنقدر زمان وپدر مختلف اولسه‌ده بربرینه تزویج اولنه‌مازلر .

صبیلرك امدکاری سود بررجل ایله برمرأه‌نك اولور ایسه بوحالده انا وبابا برسود قرنداشی واگر سود برارککدن اولماز ایسه مثلا برینی زوج اول وبرینی زوج ثانیدن حاصل اولان لبندن امزیرسه لاُم اخ ویا اُخت اوله‌جقلری گبی برشخصك ایکی عورتی اولوبده هربری برصبی‌یی ارضاع ایلسه لاب اخ ویا اخت اولورلر .

رضیعه ایله مرضعه‌نك ولدی وولدینك ولدی بیننده اشاغی طوغری حِلّ نکاح یوقدر زیرا ولد مرضعه . رضیعه‌دن مقدم ویا مؤخر اولسه بیله ولدِ ولد . رضیعه‌نك سود قرنداشنك ولدیدرکه مُحَرَّمَاتدندر .

برمرأه‌نك برقاچ قزی ودیگر برقادینك کذلك برقاچ اوغلی اولوبده ذکر اولنان قزلرك اناسی مرقوم اوغلانلردن برینی

واوغلانلرك اناسی دخی مزبوره قزلردن برینی ارضاع ایلسه‌لر قزلرك والده‌سندن سود امن اوغلان (رضاعاً قز قرنداشلری اولدقلری ایچون) قزلردن هیچ برینی تزوج ایده‌مز .

اما سود امن اوغلاندن ماعدا دیگر اوغلانلر ار قرنداشنك رضاعاً قز قرنداشلری اولدیغندن مزبوره قزلردن اوغلانلرك اناسنك سود ویردیگی قز انك رضاعاً قز قرنداشی اولمغله بوندن بشقه‌سنی آله بیلور .

جوهره وغیرینك بیاننه گوره سنی طقوز ویا دها زیاده اولان بنت بكرك یعنی نكاح ویا سفاحله بكارتی ازاله ایدلمش اولمیان قزك لبنی نكاحی تحریم ایدر ایسه‌ده طقوز یاشنه بالغ اولمیان بكرك سودی حرمت رضاعیه‌یی ایجاب ایلمز .

مسئلهٔ مذكوره‌دن منفهم اولدیكه بو بابده زوج . حقنده حرمت رضاعیه ثابت اوله‌میه‌جغندن قبل الدخول اویاشده‌كی زوجه‌سنی زوج . تطلیق ایلمش اولسه لبن كندوسندن اولمدیغنه مبنی انك رضیعه‌سنی تزوج حلال اولور .

اما بعد الدخول تطلیق ایتمش ایسه مزبوره‌نك رضیعه‌سی كندی ربائبندن اوله‌جغی جهتله انی تزوج ایده‌مز .

برده لبن كندوسندن ولادت مأمول اولاندن تصور اوله‌جغنه بناءً ولادته قابلیتی اولمیان صغیره‌نك ممه‌سندن چیقان شیئك سود اولمسنه حكم ایدیله‌مز . نتكیم باكرك ممه‌سندن صاری صو آقمش اولسه انك ارضاعیله حرمت ثابت اولماز ﴿ابن عابدین﴾

بر مرأه‌نك لبنی صویه وهر بر مایع وبلكه جامد شیئه یاخود دوایه ویادیگر بر خاتونك ویاقیون ویاكچینك سودینه قارشدیریله‌رق

صبی‌یه ویرلسه اگر لبن مرأه . قارشدیریلان شیئه غالب ایسه حرمت رضاعیه ثابت اولور * والا فلا *

خانیه‌ده . غلبه . من حیث الاجزا بولنمق وقاضیخانده سود كمالیله متغیر اولمق وامام ابی یوسف حضرتلرنجه لون وطعمی تبدل ایتمك قیدلریله تقیید اولنمشدر .

لبن مرأه ایله مذكوراتدن بری مساوی اولمق دخی مستلزم حرمتدر .

ایكی قادینك سودلری قارشدیرلمش اولمق صورتنده جنسك جنسه غلبه‌سی ارانلمیه‌جغندن بری دیگرینه گرك غالب گرك مغلوب اولسون حرمت رضاع او ایكی خاتون حقلرنده دخی ثابت اولمق مرجحدر ﴿تنویر . در مختار . طحطاوی . رد محتار﴾

مطلقاكه گرك آتش مس ایتسون ویا ایتمسون وگرك لبنی غالب اولوبده لقمه رفع اولندقده متقاطر اولسون ویا اولمسون وگرك‌سه لقمه لقمه ویاخود تدریج ایله اكل ایدلسون طعامله مخلوط اولان ویا پینر یاپیلان لبن مرأه رضاع . اطلاقه صالح اولمدیغندن سبب تحریم دگلدر .

كذلك قادینك سودی ایله احتقان ویا اذنینه یاخود باشده‌كی یاره‌یه اقطار ایلمك ایله‌ده حرمت غیر حاصلدر .

ابن عابدینك تحقیقنه نظراً لقمه رفع اولندقده لبن . متقاطر اولوبده پارچه پارچه اكل ایدیله‌جك اولورسه ذكر اولندیغی اوزره موجب حرمت اولمیور ایسه‌ده طعام . تخین اولمیوبده شربه قابل درجه‌ده رقیق اولدیغی حالده یودم یودم ایچیله‌جك اولسه حرمت ثابت اوله‌جغی اكلاشیله‌یور .

رجلك وخنثاى مشكلك سودلريده مستلزم حرمت دگلدره

بركيمسه‌نك ضرهٔ كبيره‌سى يعنى بيوك حرمى مبانه اولسه‌بيله ضرهٔ صغيره‌سنى مدت رضاعده ارضاع ايلسه ايكيسيده كندوسنه ابدياً حرام اولور .

مسئلهٔ مبسوطه ضرهٔ كبيره‌نك مدخوله وياغير مدخوله اولمسى ولبنى كندوسندن اولوب اولمامسى وارضاع . قبل الطلاق ويا بعدالطلاق وقوعبولمسى وعدت رجعيده ياخود بينونت صغرى وكبرى ايله باين بولنمسى گبى احوالك جمله‌سنه شامل اولمق اوزره مطلق ذكر اولنمش ايسه‌ده حرمتلرينك ثبوتى كبيره‌نك سودى اوزوجدن اولمق ياخود كندوسى اكا مدخوله بولنمق قيديله مقيددر . بويله اولماز يعنى كبيره اكا مدخوله اولمش بولنماز ايسه سود بشقه‌سنك ديمك اولديغندن صغيره‌يى ثانياً تزوج ايده‌بيلور .

ارضاع گرك قبل الطلاق گرك بعدالطلاق واقع اولسون صورت محرره‌ده برحرمت موقته حاصل اولمش اولوركه ارضاعك قبل الطلاق اولمسى صورتنده زوج . قزى رضاعاً اولان والده‌سيله براشديرمش اوله‌جغى جهتله نكاحلرى منفسخ اولور ايسه‌ده والده مدخول بها اولمديغى جهتله زوج . انك سود قزينه بعده اعادهٔ عقد ايده‌بيله‌جگى گبى ارضاع بعدالطلاق اولديغى تقديرده دخى قزك نكاحى ذاتاً منفسخ اولميوب شوقدركه هرايكى صورتده قزه عقد . واقع اولمغله والده مؤبداً حرام اولور .

ذكر اولنان مسئله‌ده زوجهٔ كبيره مدخوله اولمدقجه مهره مستحق اوله‌ماز چونكه فساد قصديله صغيره‌يى ارضاعندن طولايى مفارقته كندوسى سببيت ويرمشدر .

صغيره‌يه هنوز مدخوله اولمديغى جهتله نصف مهر لازم گلوب اگر كبيره نكاحه وصغيره‌يى ارضاعله نكاحك فسادينه عالمه اولديغى ومجنونه ويا نائمه اولميوب عاقله وبيدار بولنديغى حالده صغيره‌نك جوع وهلاكنى دفع صورتيله اولميوب مجرد فساده بناءً كندى رضاسيله ارضاع ايلمش ايسه زوج . نصف مهرى صغيره‌يه بعدالاعطا كندوسى آلمق اوزره كبيره‌يه مراجعت ايلر .

لكن مفارقته سببيت كندى صنعيله اولميوب مثلا كرهاً ويا نوم حالنده صغيره سودينى امسه وياكبيره مجنونه بولنسه ياخود برى افساد قصدى اولميه‌رق كبيره‌نك سودينى آلوب صغيره‌نك آغزينه آقتمقله جوفنه داخل اولسه بونده كبيره‌نك سوء فكره مبنى برقصورى اولمديغندن مذكور نصف مهر ايچون زوج . كبيره‌يه مراجعت ايده‌مز .

بركيمسه لبنى كندوسندن اولان سودلى خاتونى تطليق ايدوبده بعدتمام العدة مزبوره ديگر براره واروب حامل اولديغى حالده برولدى ارضاع ايلسه بونك حكمى سود صاحبى بولنان زوج اول ايچون ثبوت بولور يعنى سودك زوج اولدن اولديغى متيقن وزوج ثانيدن اولديغى مشكوك اولوب شك ايسه يقينى ازاله ايده‌مامك قاعده‌سنه بناءً رضيع . زوج اولك سود اوغلى وكندوسى انك سود پدرى اولور ومزبوره چوجق گتورد كده سود . زوج ثانيدن ثابت اولمغله حمل مدتنده قادينك امزيرديگى ولد . ايكنجى زوجك ربيبى عد اولنور .

بركشى كندى زوجه‌سى حقنده (شوخاتون بنم سود همشيره‌مدر)

ديوب بعده (بن وهم ايتمشم واقع حال بنم ديديكم گبی دگلدر) ديه‌رك قولندن رجوع ايتسه ارضاع . امور خفيه‌دن اولديغندن بو تناقض . دعواسنه مانع عد اولنميه‌رق سوزی تصديق اولنور وميانه‌لری تفريق ايدلمز اما زوج . قولنده ثبات واصرار ايدرسه آرالری تفريق ايديلور .

برقادين اولجه براركك ايله وقوع رضاعی اقرار ومؤخراً نفسنی تكذيباً انكار ايده‌رك (بن خطا ايتدم) ديوبده اوار ككله تزوج ايتسه جائزدر . نتكيم قادين كنديني تكذيب ايتمكسزين اركك انی تزوج ايتسی وقادينك سوزنده مصره بولنمسی صورتنده دخی جائزدر .

مرأه رضاعده اصرار ايدوبده رجل انكار ايلسه قادينك قولنه اعتبار اولنماز *

رضاعی اركك وقادين ايكيسی بردن اقرار بعده كندولرينی تكذيب ايله بز خطا ايلدك ديسه‌لرده صكره اواركك بوقادينی تزوج ايلسه صحيح اولور .

نسبده‌كی اقرار دخی رضاعده‌كی اقرار گبی اولديغندن رضاعله اقرارده هرنه لازم ايسه نسبده ده عينی لازمدر .

مقراولان شخص اقراری اوزرينه مصراولورسه نكاح . باطل اولور ومصر اولماز ايسه باطل اولماز .

مثلا بررجل نسبی معلوم اولميان برمرأه‌يه (بو بنم همشيره‌م ويا والده‌مدر) ديدكدن صكره (بن وهم ايلمشم) ديسه كندوسی تصديق قلنور . لكن بوقولندن رجوع ايتميوبده مصر اولورسه ميانه‌لری تفريق اولنور .

رضاع مالك اثباتنده اولديغی گبی ايكی رجل عادلك ويابررجل عدل ايله ايكی مرأۀ عادله نك شهادتلريله ويا زوجينك تصادقيله ثابت اولور *

شاهده‌لردن بری مرضعه اولسه هرنقدر نفسنك فعلنه شهادت ايسه ده تهمت محلی اولمديغندن شهادتی قبول ايديلور وشهادت . حق عبد اولان يا ابطال ياخود حلّ نكاحی متضمن اولمغله فرقت . همان واقع اوله‌ميوب بلكه تفريق . حاكم شرع . طرفندن اجرا اولنور .

رضاعك ثبوتی قادينك دعواسنه توقف ايتمز چونكه حقوق اللهدن بولنان حرمت فروجی تضمن ايدن بلا دعوا شهادت يعنی شهادت حسبه كافی اولور . نتكيم طلاقه وعتق امه‌يه ووقفه . شهادت دخی بويله در .

برخاتونك كندی حضورنده ايكی عادل كيمسه كلوبده زوجيله ميانه‌لرنده رضاع اولديغنه ويا زوجنك مزبوره‌يی طلاق ثلثه ايله تطليق ايلديگنه شهادت ايلسه‌لر وصكره شاهدلر وفات ايلمش اولسه ياخود حضور قاضی‌يه رفع دعوا اولنمقسزين شاهدلر غيبوبت ايتسه‌لر زوج . هرنقدر منكراولسه‌دۀ مزبوره‌نك انكله اقامتی واجرای معاملۀ زوجيتی جائز اولمازه وبه يفتی ﴿خلاصة عن درمختار وطحطاوی وردمحتار﴾

جزؤ ثانينك قسم ثانيسی اشبو قسم اولی ولی ايده‌جكدر .